

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

**DAŇOVÉ DOPADY PŘEMĚN OBCHODNÍCH
SPOLEČNOSTÍ**

TAX IMPLICATIONS OF COMPANIES TRANSFORMATION

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Natália Galdunová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

BRNO 2021

Zadání diplomové práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Bc. Natálie Galdunová**
Studijní program: Účetnictví a finanční řízení podniku
Studijní obor: bez specializace
Vedoucí práce: **JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.**
Akademický rok: 2020/21

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává diplomovou práci s názvem:

Daňové dopady přeměn obchodních společností

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem diplomové práce je určit daňové dopady přeměn obchodních společností se zaměřením na přeshraniční fúzi a rozhodnout, která země je pro realizaci přeshraniční fúze nejvhodnější.

Základní literární prameny:

DVOŘÁK, Tomáš. Přeměny obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-74-8-803-1.

NERUDOVÁ, Danuše. Daňová politika v Evropské unii. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-8-7552-682-3.

SKÁLOVÁ, Jana. Účetní a daňové souvislosti přeměn obchodních společností. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-570-5.

ŠAFRÁNEK, Jan. Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-807-5529-145.

ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii. 7. vyd. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-807-5022-745.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2020/21

V Brně dne 28.2.2021

L. S.

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Diplomová práca je zameraná na premeny obchodných spoločností s dôrazom na cezhraničné fúzie a ich daňové dopady. Teoretická časť práce predstavuje problematiku premien obchodných spoločností a popisuje právne, účtovné a daňové dopady premien, a predovšetkým aspekty cezhraničných fúzií. Praktická časť obsahuje analýzu cezhraničných fúzií, ktoré realizovali české spoločnosti v rokoch 2008 až 2020. Z analýzy sú zistené krajiny, kde české spoločnosti najčastejšie fúzujú, je popísaná daňová sústava a hlavne daň z príjmu právnických osôb v týchto krajinách. Následne je pomocou modelového príkladu určená najvhodnejšia krajina na realizáciu cezhraničnej fúzie z daňového hľadiska a to hlavne z pohľadu dani z príjmu právnických osôb.

Kľúčové slová

premeny obchodných spoločností, cezhraničná fúzia, daňové dopady premien, daňová strata, daň z príjmu právnických osôb

Abstract

The diploma thesis deals with the companies' transformation and the main focus is on the cross-border mergers and its tax implications. The theoretical part introduces the topic of companies' transformation with focus on cross-border mergers and describes its legal, accounting and tax implications. The practical part contains of analysis of cross-border mergers made by Czech companies from 2008 to 2020. The goal of the analysis is to find out where to Czech companies make cross-border mergers most often. Then for the selected countries the tax systems and mainly the corporate income tax is described. Afterwards, with a model example, the most convenient country for cross-border merger from the tax and corporate income tax perspective is selected.

Key words

companies' transformation, cross-border merger, tax implications of transformations, tax loss, corporate income tax

Bibliografická citácia

GALDUNOVÁ, Natália. *Daňové dopady přeměn obchodních společností* [online]. Brno, 2021 [cit. 2021-05-10]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/135126>.
Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí.
Vedoucí práce Jan Kopřiva.

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že predložená diplomová práca je pôvodná a spracovala som ju samostatne. Prehlasujem, že citácie použitých prameňov je úplná, že som v svojej práci neporušila autorské práva (v zmysle Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorskom a o právach súvisiacich s právom autorským).

V Brne dňa 14. mája 2021

.....
podpis autora

Pod'akovanie

Rada by som sa pod'akovala svojmu vedúcemu práce pánu JUDr. Ing. Janu Kopřivovi, Ph.D. za cenné rady a pripomienky pri spracovávaní diplomovej práce.

Obsah

Úvod.....	11
Ciele práce, metódy a postupy spracovania.....	13
1 Teoretické východiska práce	15
1.1 Základné vymedzenie pojmov	15
1.1.1 Premeny	15
1.1.2 Podniková kombinácia.....	15
1.1.3 Cezhraničné premeny	16
1.1.4 Akvizícia.....	16
1.1.5 Fúzia.....	18
1.1.6 Rozdelenie	23
1.1.7 Prevod imania na spoločníka	25
1.1.8 Zmena právnej formy.....	26
1.1.9 Cezhraničné premiestnenie sídla	26
1.2 Právna úprava premien a cezhraničných fúzií v EÚ	27
1.2.1 Smernica o aspektoch práva obchodných spoločností.....	28
1.2.2 Smernica o spoločnom systéme zdaňovania.....	29
1.2.3 Smernica ATAD a Exit tax	32
1.3 Právna úprava premien a cezhraničných fúzií v ČR.....	34
1.3.1 Rozhodný deň	35
1.3.2 Projekt premeny	36
1.3.3 Zapojenie a právo vplyvu zamestnancov.....	38
1.3.4 Právne účinky premien	39
1.3.5 Ostatné náležitosti cezhraničných fúzií	40
1.3.6 Priebeh cezhraničnej fúzie	42
1.4 Účtovné aspekty premien a cezhraničných fúzií v ČR	43
1.4.1 Účtovné obdobie	44
1.4.2 Konečná účtovná uzávierka	46
1.4.3 Priebežná účtovná uzávierka	47
1.4.4 Počiatočná súvaha.....	48
1.4.5 Overenie audítorom	49
1.4.6 Ocenenie imania	50

1.5 Daňové aspekty premien a cezhraničných fúzií v ČR	52
1.5.1 Daň z príjmu právnických osôb	53
1.5.2 Daňové výhody uplatniteľné pre fúzii a rozdelení.....	54
1.5.3 Odpisovanie hmotného majetku	58
1.5.4 Vplyv znaleckého precenenia majetku	59
1.5.5 Zálohy na daň z príjmu právnických osôb	62
1.5.6 Daň z pridanej hodnoty	62
1.5.7 Daňový poriadok.....	64
1.5.8 Daňové plánovanie	66
2 Analýza súčasného stavu	67
2.1 Analýza českých cezhraničných fúzií v rokoch 2008-2020	67
2.1.1 Celkový počet cezhraničných fúzií.....	67
2.1.2 Forma cezhraničných fúzií.....	69
2.1.3 Postavenie českej spoločnosti	70
2.1.3 Sídla zanikajúcich spoločností.....	71
2.1.4 Sídla nástupníckych spoločností	73
2.2 Daňové sústavy	75
2.2.1 Slovensko.....	76
2.2.2 Cyprus.....	77
2.2.3 Rakúsko	78
2.2.4 Nemecko	80
2.2.5 Česká republika.....	81
2.2.6 Zhrnutie.....	83
2.3 Medzinárodné porovnanie	84
3 Vlastné návrhy riešenia.....	87
3.1 Modelový príklad.....	87
3.1.1 Slovensko	88
3.1.2 Cyprus.....	89
3.1.3 Rakúsko	90
3.1.4 Nemecko	90
3.1.5 Česko	91
3.1.6 Vyhodnotenie.....	92
3.2 Výsledné odporúčanie a limity	94

Záver	96
Zoznam použitých zdrojov	98
Zoznam obrázkov	102
Zoznam tabuliek	102
Zoznam grafov	102
Zoznam príloh	103

Úvod

Premeny obchodných spoločností predstavujú spôsob spájania a rozdeľovania spoločností, možnosť zmeniť právnu formu, realizovať prevod imania na spoločníka či premiestniť svoje sídlo do zahraničia. Premeny prinášajú spoločnostiam nové príležitosti, no jedná sa o pomerne komplexný proces, ktorého realizácia je administratívne, časovo a aj finančne náročná.

V diplomovej práci sú predstavené všetky formy premien obchodných spoločností, no keďže sa jedná o rozsiahlu problematiku, diplomová práca sa venuje hlavne fúziám a to tým cezhraničným. Fúzia je proces, pri ktorom zaniká jedna alebo viac spoločností a jej/ich imanie preberá právny nástupca už existujúci alebo vznikajúci fúziou. Môže sa jednať o tuzemskú fúziu medzi spoločnosťami v rámci jedného štátu alebo o cezhraničnú fúziu, kedy spolu fúzujú spoločnosti z rôznych členských štátov.

Dôvod výberu hlavnej témy cezhraničných fúzií je, že sa jedná o zaujímavé operácie, ktoré predstavujú pre spoločnosti v Európskej únii príležitosť ako sa dostať na zahraničné trhy a dosiahnuť stanovené strategické či finančné motívy. Cezhraničná fúzia je zaujímavá aj z daňového hľadiska, keďže sú s ňou spojené rôzne výhody ako napr. uplatnenie daňovej straty zanikajúcej spoločnosti. Avšak, vyhnutie sa daňovej povinnosti nemôže byť jediný motív cezhraničnej fúzie. Cezhraničné fúzie sú stále, aj napriek snahe Európskej únie o harmonizáciu, pomerne komplikované a nerealizujú sa často.

Cieľom diplomovej práce je určiť daňové dopady premien obchodných spoločností so zameraním na cezhraničnú fúziu a zhodnotiť, aká je pre českú spoločnosť najvhodnejšia možnosť výberu krajiny pre cezhraničnú fúziu, predovšetkým z daňového hľadiska. K dosiahnutiu tohto cieľa sú stanovené čiastkové ciele pre jednotlivé časti diplomovej práce.

Diplomová práca pozostáva z troch častí. Prvá časť sa venuje teoretickým východiskám práce. Táto časť predstavuje problematiku premien obchodných spoločností a vymedzuje ich právne, účtovné a daňové dopady. Na začiatku sú predstavené všetky formy premien pre uvedenie do problematiky, no následne je kladený dôraz predovšetkým na súvislosti cezhraničných fúzií. Druhá časť práce je analýza súčasného stavu, v ktorej sú analyzované

cezhraničné fúzie, ktoré realizovali české spoločnosti v rokoch 2008 – 2020. Z analýzy sú určené krajiny, kde české subjekty najčastejšie realizujú cezhraničnú fúziu. Následne sú definované daňové sústavy týchto krajín, predovšetkým daň z príjmov právnických osôb, a možnosť uplatniť stratu pri cezhraničnej fúzii. Posledná tretia časť práce obsahuje modelový príklad na určenie daňovej povinnosti dani z príjmu právnických osôb v jednotlivých analyzovaných krajinách, kde české spoločnosti realizujú najčastejšie fúziu. Modelový príklad sa sústreďí na situáciu keď česká spoločnosť zaniká a realizuje fúziu do zahraničia a zobrazuje daň z príjmu právnických osôb nástupnickej spoločnosti prvý rok po realizovaní cezhraničnej fúzie. Dôraz je na možnosti uplatnenia daňovej straty. Výsledkom je porovnanie výslednej daňovej povinnosti spoločnosti v jednotlivých krajinách a určenie najvýhodnejšej krajiny pre českú spoločnosť pre realizáciu cezhraničnej fúzie z daňového hľadiska.

Ciele práce, metódy a postupy spracovania

Cieľom diplomovej práce je určiť daňové dopady premien obchodných spoločností so zameraním na cezhraničnú fúziu a zhodnotiť, aká je pre českú spoločnosť najvhodnejšia možnosť výberu krajiny pre cezhraničnú fúziu, a to predovšetkým z daňového hľadiska. K dosiahnutiu hlavného cieľa boli stanovené nasledovné čiastkové ciele:

- Predstaviť problematiku premien obchodných spoločností.
- Definovať právne, účtovné a daňové dopady týchto premien, predovšetkým dopady cezhraničnej fúzie.
- Analyzovať cezhraničné fúzie vykonávané českými subjektmi a určiť krajiny, kde české subjekty najčastejšie fúzujú.
- Pomocou modelového príkladu zhodnotiť najvhodnejšiu možnosť výberu krajiny pre cezhraničnú fúziu z daňového hľadiska.

V diplomovej práci je použitá metóda deskripcie a obsahová analýza dokumentov. Metóda deskripcie slúži k popísaniu daňových, účtovných a právnych dopadov premien obchodných spoločností. Ďalšou metódou je obsahová analýza dokumentov, vďaka ktorej sú získané údaje o cezhraničných fúziách a zúčastnených spoločnostiach za rok 2019 a 2020, keďže posledné dva roky nie sú v literatúre analyzované.

Získavanie dát o cezhraničných fúziách, ktoré realizovali české spoločnosti pozostáva z kombinácie akademických zdrojov a chýbajúce aktuálne roky boli získané vlastnou analýzou. Táto analýza pozostáva z nasledujúcich krokov. Ako prvé boli vyhľadane spoločnosti, ktoré realizovali v roku 2019 a 2020 cezhraničnú fúziu. Tieto informácie boli získané z obchodného vestníku na portáli českej verejnej správy, keďže spoločnosti majú povinnosť fúziu oznámiť. V obchodnom vestníku bol zadaný filter obdobia jednotlivého kalendárneho roka, do poľa hľadaného textu bolo doplnené slovo „přeshraniční“ a vo vyhľadávacej rubrike bolo označené „oznámení“ a „fúze a rozdělení“ vo všetkých českých mestách. Z nájdených výsledkov boli pomocou obsahovej analýzy textových dokumentov o zrealizovanej fúzii získané nástupnícke spoločnosti potrebné pre analýzu.

Následne sú vybraté krajiny, kde české spoločnosti najčastejšie fúzujú. U týchto krajín sú definované daňové sústavy, s dôrazom na daň z príjmu právnických osôb. Následne je pomocou modelového príkladu určená daňová povinnosť k dani z príjmu právnických osôb pre nástupnícku spoločnosť v jednotlivých analyzovaných krajinách. Výsledkom je porovnanie a zhodnotenie výberu najvhodnejšej krajiny pre českú spoločnosť na cezhraničnú fúziu z daňového hľadiska.

1 Teoretické východiska práce

Prvá časť práce obsahuje predstavenie problematiky premien obchodných spoločností a definuje právne, účtovne a daňové dopady týchto premien. Táto kapitola teda rieši prvé dva čiastkové ciele, ktoré sa podieľajú na dosiahnutí hlavného cieľa tejto práce. Vzhľadom na šírku problematiky sú tieto dopady popísané na prípade cezhraničnej fúzii, ktorej sa následne venujú ďalšie kapitoly diplomovej práce.

1.1 Základné vymedzenie pojmov

Nasledujúca kapitola predstavuje úvod do problematiky a obsahuje definíciu a stručný popis jednotlivých typov premien obchodných spoločností.

1.1.1 Premeny

Pojem premien obchodných spoločností (ďalej len „premiy spoločností“ alebo „premiy“) podľa českého obchodného práva predstavuje procesy, ktoré vedú k spájaniu, deleniu obchodných spoločností, alebo k zmene právnej formy spoločnosti. Premiy sa čiastočne prekrývajú s pojmom podnikové kombinácie, premiy však na rozdiel od podnikových kombinácií obsahujú aj transakcie, ktoré sa nedajú považovať za podnikové kombinácie. [1] Premiy sú upravené v zákone č. 125/2008 Sb. o premenách obchodných spoločností a družstiev (ďalej len „zákon o premenách“) a zahŕňujú fúzie, rozdelenie, prevod imania na spoločníka, zmenu právnej formy a cezhraničné premiestnenie sídla. [2]

1.1.2 Podniková kombinácia

Podľa Skálovej [1] je podniková kombinácia účtovný pojem a predstavuje akvizičné procesy, ktoré sú definované podľa Medzinárodných štandardov účtovného výkazníctva (IFRS). Medzinárodný účtovný štandard IFRS 3 definuje podnikovú kombináciu ako transakciu, v ktorej nadobúdateľ dostáva kontrolu nad jedným či viacerými podnikmi. [3]

Jedná sa teda o spájanie samostatných podnikov (účtovných jednotiek) do jedného podniku (účtovnej jednotky) a o vznik ekonomického celku bez ohľadu na konkrétne podoby, podľa obchodného práva, zmluvného usporiadania či spôsobu realizácie transakcie. Za

určitých okolností je možné považovať fúziu a rozdelenie zlúčením za podnikové kombinácie, napr. za predpokladu, že je zlúčenie alebo splynutie realizované nezávislými spoločnosťami. [1]

1.1.3 Cezhraničné premeny

České právo považuje za cezhraničnú premenu len cezhraničnú fúziu, cezhraničné rozdelenie, cezhraničné premiestnenie sídla a cezhraničný prevod imania. [2] Česká spoločnosť sa môže zúčastniť len takých cezhraničných premien, ktorých sa zúčastňujú zahraničné právnické osoby so skutočným sídlom alebo hlavnou prevádzkarňou v jednom z členských štátov Európskej únie (ďalej len „EÚ“) alebo v inom štáte tvoriacom Európsky hospodársky priestor (ďalej len „EHS“) a zároveň sa zahraničné právnické osoby riadia právnym poriadkom členského štátu EÚ alebo štátu EHS. [4] Pre účely zákona o premenách sa členským štátom rozumie členský štát EÚ alebo iný štát tvoriaci EHS. [2]

Pri realizácii cezhraničných premien sa subsidiárne použijú ustanovenia zákona o premenách. Zákon o premenách sa pri cezhraničných premenách používa len vo vzťahu k českým osobám zúčastnených na cezhraničnej premene a len tento zákon môže stanoviť výnimku z tohto pravidla. Na zahraničné osoby zúčastnené na cezhraničnej premene sa zákon o premenách nepoužije s výnimkami, ktoré tento zákon vyslovene stanoví. Tieto výnimky sú aplikované na zahraničné osoby pri zápise cezhraničnej premeny do obchodného registra a osvedčení pre takýto zápis uvedené v § 59z zákona o premenách. [2]

V praxi zatiaľ cezhraničné premeny nie sú často realizované. Oproti vnútroštátnym premenám sú cezhraničné fúzie administratívne a finančne náročnejšie. Pre realizáciu tejto premeny musia byť splnené požiadavky každého štátu, v ktorom majú zúčastnene spoločnosti sídlo, je preto potrebné do procesu cezhraničnej premeny zapojiť odborníkov, ktorý ovládajú právne, účtovné a daňové predpisy všetkých dotknutých štátov. [4]

1.1.4 Akvizícia

Pojem akvizícia predstavuje proces získavania nového podniku pod svoju kontrolu a je využívaný v podnikateľských a ekonomických súvislostiach. Jedná sa teda o postup, pri ktorom jedna spoločnosť (nadobúdateľ) získava kontrolu nad druhou spoločnosťou (cieľová

spoločnosť) za účelom dosiahnutia strategických, organizačných, taktických, obchodných, finančných či iných cieľov. [1] Sedláček [5] definuje akvizíciu ako kapitálovú transakciu, pomocou ktorej je získavané vlastníctvo inej obchodnej spoločnosti, jej časti alebo vlastníckeho podielu. V českom právnom poriadku nie je pojem akvizícia používaný, avšak v českých podmienkach je možné akvizície označiť ako podnikové kombinácie s vylúčením fúzií. Pri akvizícii sa právne postavenie zúčastnených osôb nemení.

Akvizícia môže prebiehať ako skúpenie či prevzatie rozhodujúceho podielu akcií cieľovej spoločnosti. Nadobúdateľ pri akvizícii platí vlastníkom kupovanej spoločnosti. Vlastníkom cieľovej spoločnosti je vyplatená kúpna cena v peniazoch, ktorá pre nadobúdateľa predstavuje investíciu do cenných podielov (pri kúpe podielu alebo akcií), alebo obstarávaciu cenu kupovaného majetku. Kúpna cena akvizície sa zjednáva nezávislými osobami a je odrazom výsledku tržných podmienok. [1]

Akvizície môžu byť **majetkové** alebo **kapitálové**. Cieľom kapitálovej akvizície je nadobudnutie rozhodujúceho alebo podstatného vplyvu na kupovanej spoločnosti. Majetková akvizícia spočíva v prevode aktív a záväzkov z jednej spoločnosti na druhú. [5] Akvizície sa taktiež členia na prevzatie **priateľské** a **nepriateľské**. Priateľské prevzatie predstavuje dohodnutý proces, pri ktorom si predávajúci aj kupujúci po dlhšom vyjednávaní dohodli také podmienky transakcie, ktoré sú pre obe strany primerane výhodné. Pri priateľskom prevzatí môžu v procese vyjednávania o forme akvizície zúčastnené strany zvoliť podľa svojich cieľov medzi viacerými alternatívami akvizície. Jednou z možností je akvizícia aktív a záväzkov tzv. „asset deal“, kedy nadobúdateľ získava majetok a záväzky cieľovej spoločnosti a pôvodný vlastník dostáva peňažné vysporiadanie. Tento typ akvizície v českých podmienkach nadobúda právnu formu nákupu podniku. Ďalšou možnosťou je akvizícia akcií či podielu tzv. „share deal“, kedy nadobúdateľ nakupuje podiely spoločnosti od vlastníka cieľovej spoločnosti a získava tým kontrolu nad cieľovou spoločnosťou, ktorá sa stáva jeho dcérskou spoločnosťou. [1]

Nepriateľské prevzatie naopak nastáva, ak je štatutárny orgán cieľovej spoločnosti proti akvizícii. Nadobúdateľ chce získať alebo získava kontrolu nad spoločnosťou odkupom akcií od viacerých menších akcionárov. EÚ tejto problematike venuje pozornosť na takej úrovni, že

túto problematiku spracovala do smernice. Odborná literatúra taktiež popisuje postupy, ako sa brániť nepriateľskému prevzatíu. [1]

Na členenie akvizícií je možné nahliadať ako na **horizontálne** a **vertikálne**, spočívajúce v získaní synergických efektov, ktoré pramenia z prepojenia výrobných síl. Pri horizontálnej akvizícii dochádza k spojeniu medzi konkurenciou, teda napr. výrobcami rovnakého druhu výrobku a takáto akvizícia môže viesť k synergickému efektu v podobe úspory nákladov, využitia voľnej kapacity či zefektívnenie výroby. [1] Horizontálne akvizície však môžu mať negatívne dopady na konkurenčné prostredie v odvetví. [6] Miera koncentrácie teda podlieha schváleniu príslušným regulačným orgánom a to Úradom pre ochranu hospodárskej súťaže, prípadne príslušnou komisiou EÚ. Naopak vertikálna akvizícia prebieha medzi spoločnosťami na rôznych úrovniach produkčného a distribučného reťazca. [5] Takáto akvizícia umožňuje ovládnuť viac stupňov vo výrobnom procese. [1]

V rámci vertikálnej akvizície sa ešte rozlišujú akvizície konglomeráte a koncentrické. Koncentrická akvizícia spočíva v získaní spoločnosti s doplňujúcimi či podobnými produktmi k produktom nadobúdateľa, či získanie spoločnosti s nadväzujúcimi výrobnými procesmi. [1] Naopak konglomerátne akvizície spočívajú v získaní spoločnosti, ktorá je mimo odbor podnikania nadobúdateľa s cieľom diverzifikovať riziko. [5]

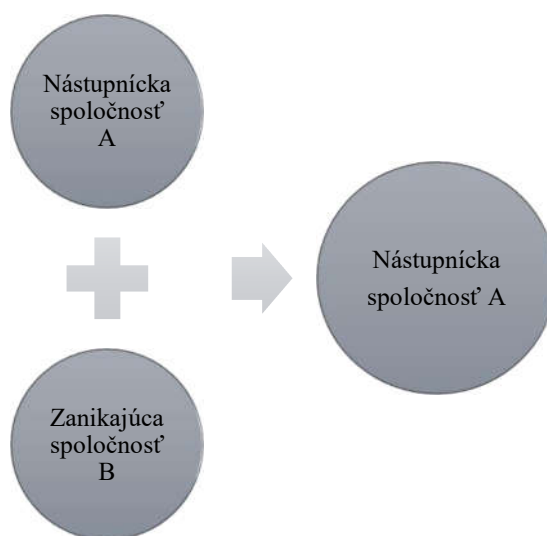
1.1.5 Fúzia

Pojem fúzia označuje proces, pri ktorom zaniká jedna alebo viac spoločností a jej/ich imanie preberá právny nástupca už existujúci alebo vznikajúci fúziou. Fúzia môže mať formu zlúčenia alebo splynutia, môže ísť o vnútroštátnu alebo cezhraničnú fúziu a môže byť realizovaná medzi nezávislými alebo spojenými osobami. [1]

Fúzie zlúčením a splynutím

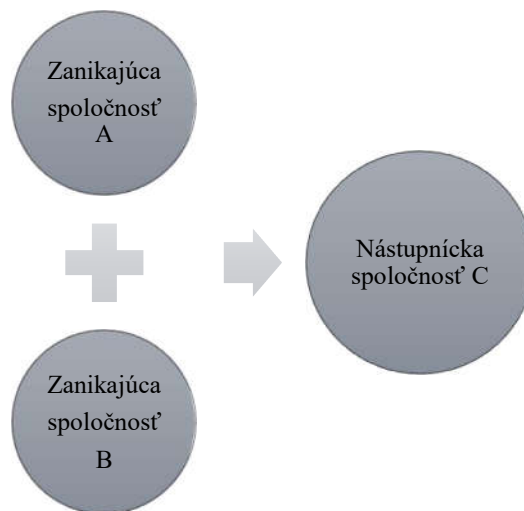
Fúzie môžu mať formu zlúčenia alebo splynutia. Ako je znázornené na obrázku č. 1, v prípade **fúzie zlúčením** sú účastné aspoň dve spoločnosti, jedna nástupnícka a druhá zanikajúca. Smernica Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2017/1132 o niektorých aspektoch práva obchodných spoločností (ďalej len „smernica o aspektoch práva obchodných spoločností“) definuje fúziu zlúčením ako proces, pri ktorom jedna alebo viacero spoločností

prevádza po svojom zrušení bez likvidácie všetko svoje imanie na už existujúcu spoločnosť, teda na nástupnícku spoločnosť. Spoločníci zo zanikajúcej spoločnosti dostávajú výmennou cenné papiere, ktoré predstavujú podiel na základnom kapitáli nástupníckej spoločnosti, alebo podiely na tomto kapitáli a taktiež dostávajú prípadne vyplatenie doplatku v peniazoch. Ide o doplatok, ktorý neprekročí 10% menovitej hodnoty pridelených podielov alebo cenných papierov, alebo ak nemajú menovitú hodnotu tak neprekročí 10% účtovnej hodnoty týchto podielov. [7]

Obrázok č. 1: Fúzia zlúčením
(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Fúzia splynutím je proces, kedy aspoň dve zúčastnené spoločnosti zanikajú a vzniká nová spoločnosť, vid' obrázok č. 2. Vyššie spomínaná smernica o aspektoch práva obchodných spoločností definuje fúziu splynutím ako proces kedy dve alebo viacero spoločností po svojom zrušení bez likvidácie prevádzajú celé svoje imanie na spoločnosť, ktorú spolu zakladajú. Spoločníci zo zanikajúcej spoločnosti dostávajú výmenou cenné papiere predstavujúce podiel na základnom kapitáli novovzniknutej nástupníckej spoločnosti alebo podiely na tomto kapitáli a taktiež prípadne vrátenie doplatku v peniazoch. Rovnako ako pri fúzii zlúčením, doplatok neprekročí 10% menovitej hodnoty pridelených cenných papierov alebo podielov, a v prípade ak nemajú menovitú hodnotu tak neprekročí 10% ich účtovnej hodnoty. [7]

Obrázok č. 2: Fúzia splynutím
(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Fúzie medzi spojenými a nespojenými osobami

Fúzia môže byť realizovaná medzi **nespojenými spoločnosťami**, teda ide o navzájom nezávislé spoločnosti. V takomto prípade spojenia nezávislých spoločností do jedného ekonomického celku sa v účtovnom pojatí jedná o podnikovú kombináciu a spravidla sa jedná aj o **vlastnícke zmeny**. Kľúčovým krokom takejto fúzie je okrem stanovenia výšky základného kapitálu nástupníckej spoločnosti, taktiež stanovenie výšky výmenného pomeru podielu. S výmenným pomerom taktiež súvisí výpočet výšky prípadného doplatku slúžiaceho k dorovnaníu spoločníkov alebo akcionárov zanikajúcej spoločnosti, v prípade ak výmenný pomer nemôže byť dostatočne presný a zodpovedajúci reálnej hodnote pôvodných podielov alebo akcií. [1]

Fúziu môžu taktiež realizovať **spojené spoločnosti** tvoriace jeden koncern. V takomto prípade ide len o **organizačnú zmenu**. Väčšina fúzií realizovaná v Českej republike (ďalej len „ČR“), no taktiež v iných štátoch napr. v Rakúsku, je realizovaná medzi spoločnosťami v koncerne. Veľmi často je fúzia závršením akvizičného procesu, kedy sa realizuje fúzia medzi nadobúdateľom (spoločníkom) a zísanou (dcérinou) spoločnosťou potom, čo došlo k nadobudnutiu obchodných podielov. Pri organizačnej zmene v skupine už došlo k zaplateniu kúpnej ceny, nadobúdateľ eviduje obstarávaciu cenu podielu v trhovej výške.

Následná fúzia je často len nástroj k preценeniu získaného majetku v účtovníctve na tržné ocenenie na základe znaleckého ocenenia imania zanikajúcej spoločnosti. [1]

Fúzie vnútroštátne a cezhraničné

Ďalšie členenie fúzií je na vnútroštátne a cezhraničné fúzie. Zákon o premenách rozlišuje vnútroštátne a cezhraničné fúzie podľa sídla zúčastnených spoločností. Za **vnútroštátne** fúzie sa považujú fúzie medzi obchodnými spoločnosťami so sídlom na území ČR. **Cezhraničná** fúzia podľa zákona o premenách nastáva ak sa jedna alebo viac českých spoločností alebo družstiev spojuje s jednou alebo viacerými zahraničnými právnickými osobami, alebo ide o fúziu medzi zahraničnými právnickými osobami a projekt fúzie predpokladá, že nástupnícka spoločnosť alebo družstvo bude mať sídlo na území ČR. [2] Smernica o aspektoch práva obchodných spoločností definuje cezhraničnú fúziu ako fúziu kapitálových spoločností založených podľa práva niektorého členského štátu so sídlom, hlavnou prevádzkárňou alebo ústrednou správou v EÚ, a aspoň dve zo zúčastnených subjektov sa riadia rôznymi právnymi poriadkami rôznych členských štátov. [7]

Ak sa jedná o **cezhraničnú fúziu do ČR**, teda fúziu v ktorej má nástupnícka spoločnosť sídlo v ČR, môžu nastať dva druhy takejto fúzie. Prvým druhom je situácia, keď pri realizácii cezhraničnej fúzie do ČR zostane v zahraničí podnik zanikajúcej spoločnosti, ktorý sa po fúzii zmení na organizačnú zložku tuzemského podniku v zahraničí. Pre daňové účely sa využíva označenie „stála prevádzkareň“. Druhou možnosťou je, že sa majetok a záväzky zahraničného subjektu presunú do nástupníckej spoločnosti v ČR, teda dôjde k jeho skutočnému spojeniu s podnikom v tuzemsku. V oboch prípadoch je nutné vyriešiť ocenenie majetku nadobudnutého fúziou a následne riešiť ďalšie daňové a účtovné problémy, predovšetkým vedenie účtovníctva v stálej prevádzkarni v zahraničí. [8]

V prípade **cezhraničnej fúzie do zahraničia**, kedy je zanikajúca spoločnosť česká účtovná jednotka, nastávajú analogické alternatívy. Prvým druhom je ak sa majetok a záväzky českej zanikajúcej spoločnosti reálne presunú do zahraničia a subjekt prestane byť daňovým poplatníkom a účtovnou jednotkou podľa českých predpisov. V druhom prípade v ČR zostáva podnik, teda prevádzkareň, ktorá bude v tuzemskom obchodnom registri zapísaná ako organizačná zložka alebo odštiepený závod zahraničného subjektu. Pre účely

účetníctva sa podľa zákona o účetníctve považuje za účtovnú jednotku a pre daňové účely sa opäť používa pojem „stála prevádzkareň“. [8]

Motívy fúzií

Spoločnosti realizujú fúzie, a taktiež aj akvizície, z rôznych dôvodov, predovšetkým kvôli dosiahnutiu rastu spoločnosti a rôznych mikroekonomických výhod. Motívy premien obchodných spoločností je možné rozdeliť na strategické a finančné motívy. Medzi strategické motívy patrí predovšetkým dosiahnutie synergického efektu, ktorý sa prejavuje v dosiahnutí vyšších výnosov, vyšších marží, nižších výdavkov a lepším využitím zdrojov. K strategickým motívom taktiež patrí zvýšenie podielu na trhu, zvýšenie konkurencieschopnosti či diverzifikácia rizík. K finančným motívom patrí predovšetkým daňové zvýhodnenie v podobe možnosti uplatniť stratu jednej spoločnosti voči zisku druhej spoločnosti. Taktiež sa za finančný motív môže považovať získanie finančných zdrojov a zvýšenie dôveryhodnosti a atraktivity akcií spoločnosti. [9]

Tieto spomenuté motívy platia predovšetkým pre nástupnícke spoločnosti. Medzi motívy zanikajúcich spoločností patrí nedostatok prostriedkov pre rast, získanie prístupu na kapitálový trh, nedostatočná veľkosť spoločnosti, nový strategický plán, získanie daňového zvýhodnenia, či výhodnejšia alternatíva investícií než vnútorné investície. [9]

Skálová [1] okrem už spomenutých motívov uvádza aj preniknutie na nové trhy či do iných krajín, úsporu administratívnych nákladov v rámci skupiny firiem, zjednodušenie organizačnej štruktúry (pri fúzii v rámci skupiny), uloženie disponibilných peňažných prostriedkov za účelom ich zhodnotenia, získanie výnimočných zamestnancov či nehmotných aktív ako know-how, technológie a licencie. Jindřichovská [10] k motívom fúzií radí aj úspory z vertikálnej integrácie, úspory z rozsahu, odstránenie nízkej efektívnosti, znižovanie rizika či zlučovanie komplementárnych zdrojov napr. výrobných kapacít.

K motívom realizovať cezhraničnú fúziu patrí predovšetkým rýchlejší vstup na zahraničné trhy. Vo všeobecnosti môže byť budovanie medzinárodnej spoločnosti drahšie, časovo náročnejšie a ťažšie z dôvodu rozdielnych kultúr, obchodných praktík či inštitucionálnych obmedzení. Cezhraničná fúzia alebo akvizícia môže byť časovo menej náročná a môže priniesť okamžitý prístup na lokálnu sieť dodávateľov, predajných kanálov,

klientov či know-how. K ďalším motívom cezhraničných fúzií autori zaraďujú podobné motívy ako pri vnútroštátnych fúziách, teda zvýšenie tržnej sily, prístup k novým zdrojom a technológiám, diverzifikácia, synergie či lepší management. [11]

1.1.6 Rozdelenie

Pojem rozdelenie predstavuje súhrnný pojem pre rozštiepenie a odštiepenie. Zásadným rozdielom medzi týmito dvoma formami je, že pri rozštiepení rozdeľovaná obchodná spoločnosť zaniká, kým pri odštiepení sa rozdeľovaná spoločnosť nezruší ani nezaniká. Jednotlivé druhy rozdelenia majú taktiež odlišné právne účinky. [12]

Pri **rozštiepení** teda dochádza k zániku spoločnosti, čomu predchádza zrušenie bez likvidácie, kedy imanie spoločnosti prechádza na jednu alebo viacero nástupníckych spoločností a jej spoločníci sa stávajú spoločníkmi jednej alebo viacero nástupníckych spoločností. [1] Jednotlivé formy rozdelenia rozštiepením:

- **Rozštiepenie so vznikom nových obchodných spoločností** – V tomto prípade sa obchodná spoločnosť ruší bez likvidácie, zaniká a vznikajú dve alebo viacero nástupníckych spoločností. Imanie, práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov a spoločníci alebo členovia (až na výnimky) zanikajúcej obchodnej spoločnosti prechádzajú na nástupnícku spoločnosť.
- **Rozštiepenie zlúčením** – Pri rozštiepení zlúčením nedochádza k vzniku nových obchodných spoločností ale len k zrušeniu bez likvidácie a zániku jednej doterajšej spoločnosti. Dochádza teda k zániku spoločnosti a jej imanie vrátane záväzkov prechádzajú na dve alebo viacero iných existujúcich spoločností. Taktiež spoločníci a členovia zo zanikajúcej spoločnosti sa stávajú spoločníkmi alebo členovia nástupníckych spoločností.
- **Kombinované rozštiepenie** – Kombinované rozštiepenie je také, keď u obchodnej spoločnosti dochádza k zrušeniu bez likvidácie a zániku, a vždy vzniká jedna alebo viacero nástupníckych spoločností, ktoré preberajú jednotlivé časti imania, a jedna alebo viacero už existujúcich nástupníckych spoločností, ktoré preberajú iné časti imania zanikajúcej spoločnosti. [12]

Druhou formou je už spomínané **odštiepenie**, kedy sa rozdeľovaná spoločnosť neruší a nezaniká. Na nástupnícku spoločnosť len prechádza vyčlenená časť imania. Spoločníci zväčša zostávajú spoločníkmi v pôvodnej spoločnosti a popri tom sa stávajú aj spoločníkmi jednej alebo viacerých nástupníckych spoločností. Je taktiež možné tzv. odštiepenie do nuly, kedy niektorí spoločníci opustia pôvodnú spoločnosť a stávajú sa spoločníkmi len v nástupníckej spoločnosti, ktorá vznikla odštiepením. Ostatní spoločníci ostávajú spoločníkmi len v pôvodnej spoločnosti. [1] Jednotlivé formy rozdelenia odštiepením:

- **Odštiepenie so vznikom jednej alebo viacero nových obchodných spoločností** – Pri tejto forme odštiepenia nedochádza k zrušeniu ani zániku rozdeľovanej spoločnosti, ktorá kontinuálne pokračuje ďalej a vzniká nová nástupnícka spoločnosť.
- **Odštiepenie zlúčením** – Pri odštiepení zlúčením nedochádza k zrušeniu a zániku rozdeľovanej spoločnosti, a taktiež nevzniká nová spoločnosť. V tomto prípade len na už existujúce nástupnícke spoločnosti prechádzajú jednotlivé časti imania z rozdeľovanej spoločnosti.
- **Kombinované odštiepenie** – Kombinované odštiepenie predstavuje situáciu, keď nedochádza k zrušeniu a zániku rozdeľovanej spoločnosti, a kontinuálne ďalej existuje. Zároveň z tejto rozdeľovanej spoločnosti prechádzajú jednotlivé časti imania na jednu alebo viacero existujúcich, a na jednu alebo viacero vznikajúcich nástupníckych spoločností. [12]

Rozdelenie spoločností môže mať taktiež formu **vnútroštátneho** rozdelenia alebo **cezhraničného** rozdelenia. Zákon o premenách definuje cezhraničné rozdelenie ako:

- rozdelenie českej spoločnosti alebo družstva, kedy sa budú riadiť vnútorné pomery aspoň jednej nástupníckej spoločnosti právnym poriadkom iného členského štátu než ČR, alebo
- rozdelenie zahraničnej právnickej osoby, kedy sa vnútorné pomery aspoň jednej nástupníckej spoločnosti riadia alebo majú riadiť právnym poriadkom ČR. [2]

Pre cezhraničné rozdelenie dlho neexistovala právna úprava na európskej úrovni, keďže smernica o aspektoch práva obchodných spoločností stanovovala len pravidlá pre

vnútroštátne rozdelenie. [1] Avšak, v novembri 2019 vyšla smernica 2019/2121 ktorá mení stávajúcu smernicu 2017/1132 pokiaľ ide o cezhraničné premeny, zlúčenia alebo splynutia a rozdelenia. [13] Touto smernicou sa zaviedla právna úprava cezhraničného rozdelenia na úrovni EÚ a táto smernica taktiež priniesla okrem rozdelenia rozštiepením či odštiepením novú variantu cezhraničného rozdelenia a to **rozdelenie vyčlenením**. [14] Pri rozdelení vyčlenením prevádza rozdeľovaná spoločnosť časť svojich aktív a pasív na jednu alebo viacero nástupníckych spoločností a výmenou získava rozdeľovaná spoločnosť podiely alebo cenné papiere v nástupníckych spoločnostiach. [7] Na rozdiel od predchádzajúcich foriem rozdelenia sa spoločníkmi nestávajú spoločníci z rozdeľovanej spoločnosti ale samotná rozdeľovaná spoločnosť stáva jediným akcionárom/spoločníkom spoločnosti vzniknutej vyčlenením. [14]

1.1.7 Prevod imania na spoločníka

Prevod imania na spoločníka nastáva v prípade keď sa ruší obchodná spoločnosť bez likvidácie a imanie zanikajúcej obchodnej spoločnosti prevezme jediný preberajúci spoločník. Vybraný spoločník prevezme všetky aktíva a pasíva, majetok a dlhy vrátane záväzkov zanikajúcej obchodnej spoločnosti. Má taktiež povinnosť sa spravodlivo vyrovnáť s vypadnutými spoločníkmi alebo spoločníkom. [12]

Prevod imania je jediná premena, ktorej sa môže zúčastniť fyzická osoba, ktorá je preberajúcim spoločníkom a prechádza na ňu imanie zaniknutej právnickej osoby. Pri prevode imania na fyzickú osobu neplatí daňová neutralita ako pri ostatných premenách. Zákon o dani z príjmu považuje u preberajúceho spoločníka za zdaniteľný príjem uvedený v §10 ods. 1 písm. j) príjmy z prevodu imania na spoločníka. Takýto nepeňažný príjem je potrebné oceniť podľa zákona o oceňovaní majetku. [1]

Prevod imania v jednotlivých právnych formách spoločností je možný v nasledujúcich prípadoch. V prípade **komanditnej spoločnosti** je zrušenie s prevodom imania na komplementára možné len ak v spoločnosti zanikne členstvo všetkých spoločníkov, s výnimkou jediného komplementára alebo komanditistu. Ak zanikne účasť všetkých spoločníkov okrem jediného vo **verejnej obchodnej spoločnosti**, tento posledný spoločník

má možnosť do 3 mesiacoch odo dňa, kedy sa stal jediným spoločníkom, rozhodnúť, že sa verejná obchodná spoločnosť zruší bez likvidácie a prevezme jej imanie. [1]

V **akciovej spoločnosti** môže valná hromada rozhodnúť, že sa spoločnosť ruší bez likvidácie a imanie prevezme jeden akcionár, ktorý je zároveň vlastníkom akcií, ktorých menovitá hodnota presahuje 90% základného kapitálu. Ostatní akcionári dostanú primerané vysporiadanie v peňažnej hodnote, ktorej primeranosť a výška je podložená posudkom znalca. Rovnako aj v **spoločnosti s ručením obmedzeným** o prevode imania môže rozhodnúť valná hromada. Imanie môže prevziať spoločník s obchodným podielom (vkladom), vyšším alebo rovným 90% základného kapitálu spoločnosti. Preberajúci spoločník má povinnosť poskytnúť ostatným spoločníkom primerané vysporiadanie v peniazoch, doložené posudkom znalca. [1]

1.1.8 Zmena právnej formy

Zmena právnej formy je premena, kedy právnická osoba nezaniká, neruší sa s likvidáciou alebo bez, a nedochádza k prechodu imania na právneho nástupcu. Ide len o zmenu právnych pomerov obchodnej spoločnosti a právneho postavenia jej členov alebo spoločníkov, ktorých členstvo alebo účasť až na výnimky naďalej trvá. Zmena právnej formy nie je možná v prípadoch stanovených zákonom alebo ak je to vylúčené z povahy veci. [12]

1.1.9 Cezhraničné premiestnenie sídla

Pojem cezhraničné premiestnenie sídla predstavuje operáciu, kedy česká alebo zahraničná právnická osoba premiestňuje svoje sídlo do iného členského štátu bez toho, aby nastal jej zánik a zrušenie, a založenie a vznik novej právnickej osoby alebo k prechodu imania na právneho nástupcu. Pri cezhraničnom premiestnení sídla sa predovšetkým mení osobný štatút osoby a právne postavenie jej spoločníkov či členov, ktorých členstvo alebo účasť v osobe ďalej kontinuálne pokračuje. [12] Česká právnická osoba teda môže svoje sídlo premiestniť do členského štátu EÚ, bez jej zániku a vzniku novej osoby a pri jej premiestnení mení svoju právnu formu na takú, ktorá je uznávaná právnymi predpismi členského štátu, kde je sídlo premiestnené. Zahraničná právnická osoba môže svoje sídlo premiestniť do ČR, ak sa budú jej právne pomery riadiť českým právnym poriadkom a svoju formu zmení na českú

spoločnosť. Motív k premiestneniu sídla spoločnosti do a zo zahraničia je zhodnotenie lepších podmienok pre podnikanie v danom štáte. Môže sa jednať o kvalitu legislatívneho prostredia, výšky nákladov, rôznych foriem štátnej podpory a mieri zdanenia. [1]

Rovnako ako pri rozdelení, ani cezhraničné premiestnenie sídla nebolo dlhú dobu upravené na EÚ úrovni. Zmenilo sa to až aktualizovanou smernicou o aspektoch práva obchodných spoločností, ktorá definuje cezhraničné premiestnenie sídla v článku 86b ako operáciu, pri ktorej spoločnosť bez ukončenia prevádzky, zrušenia či vstúpenia do likvidácie zmení právnu formu, ktorá je zapísaná v registri v pôvodnom štáte, na právnu formu v cieľovom členskom štáte, a premiestňuje do cieľového členského štátu aspoň svoje sídlo a zároveň si zachováva svoju právnu subjektivitu. [7]

1.2 Právna úprava premien a cezhraničných fúzií v EÚ

Prvé legislatívne opatrenie k problematike premien obchodných spoločností EÚ vydala už v roku 1990, išlo o smernicu č. **90/434/EEC** známou ako smernica o fúziách (The Merger Directive). Táto smernica upravovala daňové povinnosti, ktoré vyplývajú z kapitálových výnosov pri fúzii, rozdelenia spoločnosti, prevodu aktív a cezhraničnej výmene akcií týkajúcich sa zapojených spoločností rôznych členských štátov. Smernica o fúziách bola novelizovaná smernicou č. **2005/19/EC** a priniesla rozšírenie výhod smernice na európsku spoločnosť a európsku družstevnú spoločnosť. V roku 2009 bolo vydané kodifikované znenie smernice o fúziách pod číslom **2009/133/EC**, ktoré obsahuje pôvodný text smernice a novelizáciu z roku 2005. [15] Tejto aktuálne platnej smernici v oblasti zdaňovania cezhraničných premien sa podrobne venuje kapitola 1.2.2.

V roku 2005 bola prijatá smernica Európskeho parlamentu a Rady č. **2005/56/ES** o cezhraničných fúziách kapitálových spoločností taktiež označovaná ako **Desiata smernica**. Táto smernica priniesla pre členské štáty povinnosť upraviť svoje právne poriadky tak, aby bolo možné realizovať cezhraničné fúzie obchodných spoločností. [1] Cieľom tejto smernice bolo vytvorenie jednotného prostredia pre uľahčenie realizácii cezhraničných fúzií kapitálových spoločností. Hlavným prínosom smernice je zjednodušenie procesu cezhraničnej fúzie a otvorenie vnútorného trhu. [16] K takejto harmonizácii prispel aj Európsky súdny dvor svojím rozsudkom vo veci *Sevic Systems*, ktorý je radený medzi

významné judikáty z hľadiska aplikácie slobody usadzovania a výkladu čl. 43 a 48 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Z tohto rozsudku vyplýva, že členský štát nesmie upierať svojim akciovým spoločnostiam práva plynúcich zo slobody usadzovania, čo vyplýva z priority komunitárneho práva ES/EÚ. [1]

Momentálne je k regulácii obchodného práva aktuálna už spomínaná Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) **2017/1132** z 14. júna 2017 o niektorých aspektoch práva obchodných spoločností (v práci označovaná ako „smernica o aspektoch práva obchodných spoločností“). Do tejto smernice je kodifikovaná aj Desiatá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/56/ES o cezhraničných fúziách kapitálových spoločností. [1] Avšak, dňa 27.11.2019 bola vydaná nová Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) **2019/2121**, ktorou sa mení stávajúca smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o cezhraničné premiestnenia sídla, fúzie a rozdelenia (ďalej len „smernica meniaci stávajúcu smernicu o aspektoch práva obchodných spoločností“). Členským štátom beží do 31.1.2023 transpozičná lehota. [13] Takto zmenená a doplnená smernica o aspektoch práva obchodných spoločností je podrobnejšie popísaná v kapitole 1.2.1.

1.2.1 Smernica o aspektoch práva obchodných spoločností

Pred vydaním smernice meniacej stávajúcu smernicu o aspektoch práva obchodných spoločností neexistovala právna úprava EÚ pre cezhraničné premiestnenie sídla a cezhraničné rozdelenie spoločností, čo viedlo k právnej neistote a prekážkam v slobode usadzovania. [13] Cezhraničné premiestnenie sídla a rozdelenie sa doposiaľ riadili vnútroštátnymi pravidlami členských štátov, ktoré však často neexistujú alebo sú nezlučiteľné. [1] Novelizovaná smernica v kodifikovanom znení o niektorých aspektoch práva obchodných spoločností harmonizuje všetky varianty cezhraničnej mobility, a to cezhraničnú fúziu, cezhraničné rozdelenie, cezhraničné premiestnenie sídla a taktiež nástroje ochrany osôb dotknutých cezhraničnou premenou. [7]

Cieľom novelizovanej smernice je teda poskytnúť komplexné a konkrétne postupy pre cezhraničné premiestnenie sídla, fúziu a rozdelenie kapitálových spoločností s cieľom podporiť cezhraničnú mobilitu v EÚ pri zaistení ochrany práv zainteresovaných strán ako veriteľov, menšinových spoločníkov a zamestnancov spoločnosti. Taktiež sa zvyšuje

zapojenie digitálnych postupov a nástrojov pri cezhraničnom rozdelení a premiestnení sídla. [1]

V prípade cezhraničnej fúzie, Európska komisia navrhuje ustanovenia k eliminácii nedostatkov v aktuálnej úniovej úprave tejto problematiky. Ide o nízku mieru harmonizáciu hmotnoprávných ustanovení predovšetkým v oblastiach ochrany veriteľov a menšinových akcionárov, nedostupnosti zrýchlených postupov pre menej zložité fúzie, nedostatočnom zapojení digitálnych nástrojov a postupov a nedostatočnej úprave informovania zamestnancov o dopadoch a podrobnostiach cezhraničnej fúzie. [1]

1.2.2 Smernica o spoločnom systéme zdaňovania

EÚ sa prostredníctvom smerníc snaží odstraňovať prekážky v daňovej oblasti cezhraničných premien pri ich realizácii medzi členskými štátmi. Ako už bolo v predchádzajúcej kapitole spomínané, daňové aspekty cezhraničných premien aktuálne upravuje Smernica rady 2009/133/ES z 19. októbra 2009 o spoločnom systéme zdaňovania, uplatniteľnom pri zlučovaní, rozdeľovaní, čiastočnom rozdeľovaní, prevode aktív a výmene akcií spoločností rôznych členských štátov a pri premiestnení sídla SE alebo SCE medzi členskými štátmi (ďalej len „smernica o spoločnom systéme zdaňovania“). Smernica zahŕňa text pôvodnej smernice č. 90/434/EEC a novelizovanú smernicu č. 2005/19/EC. [15]

Smernica o spoločnom systéme zdaňovania sa teda vzťahuje na cezhraničné premeny, a to fúzie, rozdelenie, čiastočné rozdelenie, prevod aktív a výmenu akcií medzi spoločnosťami z rôznych členských štátoch. [17] Členský štát však môže rovnaký režim nastaviť aj na tuzemské premeny, ako to učinila aj ČR [1]. Cieľom smernice je pre tieto cezhraničné premeny vytvoriť podmienky podobné podmienkam vnútorného trhu, zabezpečiť účinné fungovanie tohto trhu a odstrániť prekážky fungovania vnútorného trhu, ako je dvojité zdaňovanie. Daňové ustanovenia jednotlivých členských krajín môžu predstavovať obmedzenia alebo nevýhody pre dané cezhraničné operácie v porovnaní s podobnými operáciami medzi spoločnosťami v rovnakej členskej krajine. Je preto potrebné stanoviť daňové pravidlá, ktoré tieto prekážky vnútorného trhu budú eliminovať. Smernica predstavuje riešenie spoločného daňového systému, ktorý by sa mal vyhnúť ukladaniu daní

v súvislosti s cezhraničnými premenami pri súčasnej ochrane finančných záujmov členského štátu zapojenej spoločnosti. [17]

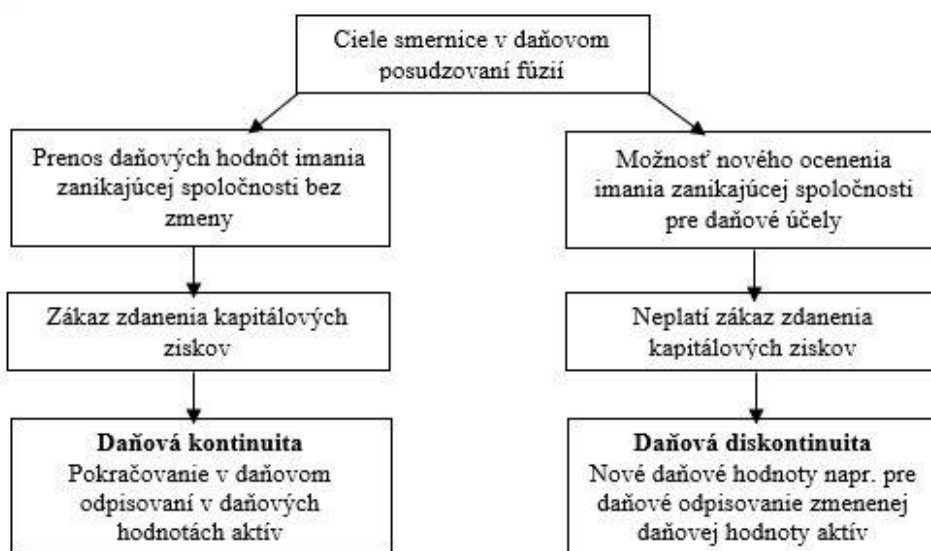
Smernica sa vzťahuje na spoločnosti z členských štátov EÚ, ktoré majú jednu z právnych foriem uvedených v jej prílohe, podliehajú bez možnosti oslobodenia jednej z daní uvedených v prílohe a sú daňovými rezidentmi na území EÚ. V prípade ČR ide o spoločnosti podľa českého práva označované ako „společnost s ručením omezeným“ a „akciová společnost“ a podliehajúcej dani z príjmu právnických osôb. Smernica ponecháva **členským štátom možnosť odmietnuť jej uplatňovanie v prípadoch keď operácia nie je vykonaná z riadnych hospodárskych dôvodov**, ako je napr. reštrukturalizácia alebo racionalizácia činností zúčastnených spoločností ale hlavným cieľom premeny je vyhýbanie sa plateniu daní či daňový únik. [17]

Smernica stanovuje pravidlá uplatniteľné na fúzie, rozdelenie, čiastočné rozdelenie a prevody aktív a výmeny akcií. Smernica používa pojmy prevádzajúca spoločnosť, ktorá prevádza svoje aktíva a pasíva, a prijímajúca spoločnosť, ktorá prijíma aktíva a pasíva. Prvé pravidlo je obsiahnuté v článku 4 odseku 1 je, že **fúzia ani rozdelenie nevedú k zdaneniu kapitálových ziskov vypočítaných ako rozdiel medzi reálnou hodnotou prevedených aktív a pasív a ich hodnotou na daňové účely**. Prevedené aktíva a pasíva sú také aktíva a pasíva prevádzajúcej spoločnosti, ktoré sa podieľajú na tvorbe ziskov a strát, ktoré sa berú do úvahy na daňové účely, a sú v dôsledku rozdelenia či fúzie spojené so stálou prevádzkarňou prijímajúcej spoločnosti v členskom štáte prevádzajúcej spoločnosti. Pojem hodnota na daňové účely definuje hodnotu, na ktorej základe je vypočítaný zisk alebo strata na účely zdanenia ziskov, príjmu a kapitálových ziskov prevádzajúcej spoločnosti, v prípade ak by sa aktíva a pasíva predali v čase rozdelenia, ale nezávisle od fúzie. [17]

Tieto skutočnosti sa uplatňujú len v prípade, ak prijímajúca spoločnosť vypočítava nové odpisy, zisky alebo straty spojené s prevedenými aktívami a pasívami podľa pravidiel, ktoré by platili pre prevádzajúcu spoločnosť ak by nedošlo k fúzii či rozdeleniu. Ak ale môže prijímajúca spoločnosť, podľa právneho poriadku členského štátu prevádzajúcej spoločnosti, vypočítať nové odpisy, zisky alebo straty vzťahujúce sa k prevedeným aktívam a pasívam na

odlišnom základe než predchádzajúcim uvedeným spôsobom, odsek 1 sa na aktíva a pasíva na ktoré sa vzťahuje tento prípad neuplatní. [17]

Skálová [1] uvádza, že cieľom smernice je zakotvenie princípu daňovej neutrality. Smernica o spoločnom zdanení teda umožňuje členským štátom v problematike precenenia majetku pri fúzii a rozdelení **dvojitý prístup** a to daňovú kontinuitu a daňovú diskontinuitu. Princíp daňovej neutrality je graficky znázornený na nasledujúcom obrázku č. 3. Skálová [1] vysvetľuje daňové povinnosti na príklade fúzie, ale rovnaké dopady nastávajú aj pri rozdelení.

Obrázok č. 3: Ciele smernice
(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa 1)

ČR zvolila nezdaňovanie kapitálových ziskov, teda variantu daňovej kontinuity. Precenenie aktív a pasív na reálnu hodnotu realizované pri fúzii či rozdelení a záúčtované v účtovníctve nemá daňové dopady. Nástupnícka spoločnosť prevezme daňové hodnoty a tie sú použité pri ďalšom daňovom posudzovaní transakcií spojených s majetkom, napr. predaj, daňové odpisy. [1]

Medzi ďalšie uplatniteľné pravidlá, ktoré smernica stanovuje patrí aj pravidlo z článku 5 týkajúce sa **rezerv a opravných položiek**. Riadne vytvorené rezervy a opravné položky prevádzajúcou spoločnosťou, ktoré nepochádzajú od stálej prevádzkarne v zahraničí a sú úplne alebo čiastočne oslobodené od zdanenia, môžu byť prevedené s rovnakým daňovým

oslobodením na stálu prevádzkareň prijímajúcej spoločnosti nachádzajúcej sa v členskom štáte prevádzajúcej spoločnosti, a prijímajúca spoločnosť tak prevezme povinnosti a práva prevádzajúcej spoločnosti. Tento postup rovnako platí aj pri prevzatí doposiaľ **nevyčerpanej straty** pre daňové účely, ak to členský štát prijímajúcej spoločnosti umožňuje. [17]

Ďalším pravidlom obsiahnutým v smernici v článku 7 je, že ak má prijímajúca spoločnosť podiel na kapitáli prevádzajúcej spoločnosti, zisky prijímajúcej spoločnosti, ktoré plynú zo zrušenia jej podielu, nepodliehajú zdaňovaniu. Členské štáty môžu túto výhodu odoprieť ak je takýto podiel minimálne 10%. [17] Jedná sa o podiel pre identifikáciu spoločnosti ako materskej. [15] Nasledujúci článok 8 stanovuje, že pri fúzii, rozdelení alebo výmene akcií je pridelenie cenných papierov, predstavujúcich kapitál nadobúdajúcej alebo prijímajúcej spoločnosti, akcionárovi prevádzajúcej či nadobudnutej spoločnosti výmenou za cenné papiere, ktoré predstavujú základný kapitál druhej spoločnosti zúčastňujúcej sa operácie, nemá samo o sebe následok zdanenia príjmu, ziskov alebo kapitálových ziskov tohto akcionára. [17]

Smernica o spoločnom systéme zdaňovania je určená pre prípady, kedy na území krajiny zanikajúcej spoločnosti zostáva po cezhraničnej fúzii majetok. Smernica nepredpokladá presuny majetku z jednej krajiny do druhej a teda stratu možnosti aby pôvodný štát realizoval právo na zdanenie ziskov, ktoré sú spojené s prevádzkovaním činností zaniknutého subjektu. Tento subjekt musí zostať na území pôvodného štátu v právnej forme organizačnej zložky zahraničného subjektu a pre daňové účely ostáva stála prevádzkareň ako poplatník dani z príjmu. [18]

1.2.3 Smernica ATAD a Exit tax

V smernici o spoločnom zdanení nie je uvedená jasná úprava pre prípad, ak majetok zanikajúcej spoločnosti je presunutý zo štátu, kde sídlila zanikajúca spoločnosť, do štátu, kde sídli nástupnícka spoločnosť a teda majetok nie je spojený so stálou prevádzkarňou v krajine zanikajúcej spoločnosti. Niektoré členské štáty nahliadajú na túto skutočnosť ako k operácii realizujúcej kapitálový zisk, ktorý má daňové dopady. Ide o zdanenie poplatníka pri odchode

z daného štátu, taktiež označované ako „exit tax“. Avšak Európsky súdny dvor vníma uvalenie exit tax ako konflikt so slobodou usadzovania, ktorá je zaručená Zmluvou ES. [18]

EÚ vydala v rámci balíčka proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam Smernicu Rady EÚ 2016/1164 z 12. júla 2016, ktorou sa stanovujú pravidlá proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu, známej ako „ATAD“ – Anti Tax Avoidance Directive (ďalej len „smernica ATAD“). Smernica obsahuje pravidlá proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam v piatich základných oblastiach, a to pravidlo pre obmedzenie odpočítateľnosti úrokov, zdanenia pri odchode, všeobecné pravidlo proti zneužívaniu (GAAR – General anti-abuse rule), pravidlo pre ovládané zahraničné spoločnosti (CFC pravidlo – Controlled Foreign Company) a hybridné nesúlady. [15]

Smernica ATAD v článku 5 stanovuje pravidlo zdanenia tržnej hodnoty presunutých aktív. [15] Daňový poplatník podlieha dani, ktorá je vo výške trhovej hodnoty prevedených aktív v dobe odchodu po odčítaní ich hodnoty na daňové účely v niektorej z nasledujúcich situácií:

- a) daňový poplatník prevádza aktíva zo svojho ústredia do svojej stálej prevádzkarne v inom členskom štáte či v tretej krajine a členský štát, kde sa nachádza ústredie už nemá kvôli tomuto prevodu právo zdaníť prevedené aktíva;
- b) daňový poplatník prevádza aktíva zo svojej stálej prevádzkarne do ústredia alebo stálej prevádzkarne v inom členskom štáte či tretej krajine, pričom štát pôvodnej stálej prevádzkarne nemá z dôvodu prevodu právo zdaníť prevedené aktíva;
- c) daňový poplatník prevádza do iného členského štátu či tretej krajiny svoju daňovú rezidenciu s výnimkou aktív, ktoré zostávajú skutočne spojené so stálou prevádzkarňou v prvom členskom štáte;
- d) daňový poplatník prevádza podnikateľskú činnosť realizovanú jeho stálou prevádzkarňou z jedného členského štátu do druhého členského štátu či tretej krajiny, a členský štát pôvodnej stálej prevádzkarne z dôvodu prevodu už nemá právo zdaníť prevedené aktíva. [19]

ČR implementovala túto smernicu do českého ZDP v 2019 a dňom 1.4.2019 nadobudol účinnosť zákon č. 80/2019 Sb., ktorým sa menia niektoré zákony v oblasti daní a niektoré ďalšie zákony. Do českej daňovej legislatívy tento zákon prináša zdanenie pri premiestnení majetku do zahraničia bez zmeny vlastníctva. Táto úprava je zakotvená v § 23g a § 38zg ZDP a neplatí pre premiestnenia majetku bez zmeny vlastníctva realizované v zdaňovacích obdobiach začatých pred 1.1.2020. [1] Zmyslom je zamedziť obchádzanie daňovej povinnosti v ČR cez presun majetku v rámci jedného subjektu do štátu, kde je nižšia daňová záťaž a následne z tohto majetku plynú príjmy, ktorú sú zdanené v tomto druhom štáte. [20]

Generálne finančné riaditeľstvo (ďalej len „GFŘ“) vydalo informácie objasňujúce problematické body aplikácie ATAD pravidiel a to formou častých otázok a odpovedí. [21] Podľa týchto GFŘ informácií v prípade premien je vždy potrebné posúdiť či pri premene došlo k zmene vlastníctva alebo nie. Ak dôjde k zmene vlastníctva, napr. pri premiestnení majetku zo spoločnosti, ktorá zanikla alebo bola rozdelená na spoločnosť, ktorá je nástupníckou spoločnosťou, zdanenie pri odchode sa nebude aplikovať. Ak ale v rámci premeny nedôjde k zmene vlastníctva a zároveň dôjde k niektorej skutočnosti uvedenej v § 23g odst. 2 ZDP (situácie, ktoré sú uvedené vo vyššie spomínanom článku 5 smernice ATAD), zdanenie pri odchode sa bude aplikovať. [20]

1.3 Právna úprava premien a cezhraničných fúzií v ČR

Problematiku premien obchodných spoločností v súčasnej dobe upravuje občiansky zákonník a zákon o premenách. V občianskom zákonníku ide o ustanovenia § 174 až § 184, ktoré upravujú základné súvislosti a pojmy premien. [22] Zákon o premenách, vstúpil v účinnosť ku dňu 1. júla 2008, keďže členské štáty mali povinnosť do svojich právnych poriadkoch premietnuť dôležitú desiatu smernicu týkajúcu sa možnosti realizácie cezhraničných fúzií obchodných spoločností. ČR tak učinila samostatným zákonom, ktorý doposiaľ prešiel významnými novelami. [1] Prvá časť kapitoly sa zaoberá všeobecnými právnymi aspektmi premien a druhá časť je zameraná na náležitosti cezhraničnej fúzie.

1.3.1 Rozhodný deň

Rozhodný deň je kľúčový okamih fúzie, no taktiež aj rozdelenia či prevodu imania na spoločníka. K rozhodnému dňu nastávajú **účinky premeny z účtovného (ekonomického) hľadiska**. Rozhodný deň sa môže líšiť od dňa kedy nastávajú právne účinky premeny, keďže deň účinnosti premeny je deň zápisu do obchodného registra. Rozhodný deň je ponímaný ako ekonomický účinok premeny hlavne v daňovom a účtovnom zmysle. [4] Od rozhodného dňa sa z účtovného hľadiska považuje konanie zanikajúcej spoločnosti za konanie nástupníckej spoločnosti. [1] V prípade fúzie alebo prevodu imania na spoločníka sa na zanikajúcu spoločnosť od rozhodného dňa hľadí ako by z ekonomického pohľadu neexistovala a nástupnícka spoločnosť vykonávala všetku aktivitu na vlastný účet. V prípade rozdelenia sa považuje od rozhodného dňa definovaná časť imania, ktorá prechádza na nástupnícku spoločnosť, ako by už bola súčasťou nástupníckej spoločnosti. [4]

Pri realizácii premeny je stanovenie rozhodného dňa kľúčové rozhodnutie a záleží od voľby štatutárneho orgánu spoločnosti. [4] Podľa zákona o premenách rozhodný deň nemôže predchádzať o viac než 12 mesiacov deň, kedy bude podaný návrh na zápis premeny do obchodného registra, a rozhodný deň môže byť najneskôr stanovený na deň zápisu premeny do obchodného registra. [2] ČR zaviedla flexibilnejšiu možnosť stanovania rozhodného dňa a možnosti spojenia právnych a účtovných účinkov predovšetkým kvôli cezhraničným fúziám. Táto flexibilita môže viesť k zníženiu transakčných nákladov, zjednodušeniu realizácie premeny z účtovného hľadiska a českým spoločnostiam umožňuje fúziu so spoločnosťami z členských krajín s rôznou právnou úpravou rozhodného dňa. [1] Obecne existujú dve možnosti stanovovania rozhodného dňa, a to:

- **Rozhodný deň stanovený pred vyhotovením projektu premeny** – Rozhodný deň môže byť stanovený spätne. [1] V tomto prípade je vhodné zvoliť rozhodný deň na prvý deň účtovného obdobia zúčastnených spoločností kvôli minimalizácii nákladov spojených so zostavením konečnej účtovnej uzávierky a prípadným auditom. Takto zvolený rozhodný deň umožňuje pri premene využiť riadne účtovné uzávierky zúčastnených spoločností, ktoré sú zostavované k poslednému dňu účtovného obdobia, teda v tomto prípade dňu predchádzajúcemu rozhodný deň. Príkladom je, ak

je účtovné obdobie kalendárny rok, rozhodný deň je stanovený na 1.1. a využije sa riadna účtovná uzávierka zostavená k 31.12. predchádzajúceho kalendárneho roka ako konečná účtovná uzávierka v rámci premeny. [4]

- **Rozhodný deň stanovený po vyhotovení projektu premeny** – Rozhodný deň môže byť stanovený taktiež do budúcnosti, no najneskôr v deň zápisu premeny do obchodného registra. [1] Stanovenie rozhodného dňa na deň zápisu premeny obchodného registra môže priniesť úsporu nákladov a času. V tomto prípade dochádza k účtovným aj právnym účinkom premeny naraz, čo umožňuje minimalizovať náklady a čas na vedenie účtovníctva v súvislosti s premenou. Ak je rozhodný deň stanovený na iný deň než kedy je zápis premeny do obchodného registra, tak vzniká potreba pre zúčastnené spoločnosti viesť paralelne oddelené účtovníctvo akoby k premene nedošlo a účtovníctvo zohľadňujúce rozhodný deň a prebiehajúce premeny. [4]

1.3.2 Projekt premeny

Projekt premeny je zásadný a základný dokument každej premeny a je jej právnym titulom. [4] Projekt premeny musí mať písomnú formu, je vyhotovený osobami zúčastňujúcimi sa na premene a podpisujú ho všetky zúčastnené osoby na premene. V prípade právnickej osoby projekt premeny zabezpečuje štatutárny orgán. Projekt premeny je vyhotovený v deň, kedy splňuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o premenách. Projekt premeny musí byť schválený v rovnakom znení spoločníkmi všetkých zúčastnených osôb na premene (valnými hromadami), musí byť schválený v znení, v akom bol zverejnený podľa §33 alebo §33a zákona o premenách a musí obsahovať zákonom požadované údaje. [1]

Podľa § 33 zákona o premenách, ak je zúčastnená osoba premeny zapísaná do obchodného registra, uloží projekt premeny do zbierky listín tohto registra minimálne jeden mesiac pred dňom, kedy má byť premena schválená. Zúčastnená osoba zverejní oznámenie o uložení projektu premeny do zbierky listín a taktiež upozorní veriteľov na ich práva podľa § 35 až 39 tohto zákona aspoň jeden mesiac pred dňom schválenia premeny. Pri fúzii či rozdelení môže tieto povinnosti za zanikajúcu spoločnosť splniť nástupnícka spoločnosť. Ustanovenie § 33 sa nepoužije ak zúčastnené spoločnosti uverejnia projekt premeny na svojich internetových stránkach a taktiež upozornenie pre veriteľov na ich práva podľa § 35

až 39 tohto zákona a to aspoň jeden mesiac pred dňom, kedy má byť premena schválená, až do doby jedného mesiaca po jej schválení či neschválení. [2]

Požiadavky na povinné náležitosti projektu premeny, ktoré sa musia dodržať, sa líšia podľa typu premeny a druhu spoločnosti v rámci konkrétneho typu premeny. [4] Keďže je táto práca zameraná na cezhraničné fúzie, sú spomenuté len povinné náležitosti pri fúziách. Podľa §70 zákona o premenách musí projekt fúzie obsahovať aspoň:

- firmu, sídlo, právnu formu a identifikačné číslo všetkých zúčastnených spoločností;
- výmenný pomer podielov spoločníkov zanikajúcich spoločností na nástupníckej spoločnosti a prípadný doplatok s určenou výškou a dobou splatnosti;
- rozhodný deň fúzie;
- práva, ktoré sú poskytnuté nástupníckou spoločnosťou vlastníkom dlhopisov, poprípade pre nich navrhované opatrenia;
- deň, od ktorého vzniká právo na podiely na zisku komanditistom, spoločníkom s.r.o. alebo akcionárom z výmenných podielov a ak existujú, tak aj zvláštne podmienky týkajúce sa tohto práva;
- všetky zvláštne výhody, poskytnuté jednou alebo viacerými zúčastnenými spoločnosťami pre členov štatutárneho orgánu, dozornej rady či správnej rady a taktiež sa zvlášť uvedie kto a za akých podmienok tuto výhodu poskytuje a komu je táto výhoda poskytovaná;
- v prípade fúzií zlúčením prípadné zmeny zakladateľského právneho jednanía nástupníckej spoločnosti;
- v prípade fúzie splynutím zakladateľské právne jednanie spoločnosti a mená, bydliská alebo názvy firiem, sídla a identifikačné čísla členov štatutárnych orgánov nástupníckej spoločnosti a dozornej rady alebo správnej rady. [2]

V prípade cezhraničnej fúzie je projekt premeny kľúčovým dokumentom, ktorý musí spĺňať podmienky všetkých dotknutých právnych poriadkov štátov zúčastnených spoločností. [4] Projekt fúzie musí byť písomne vypracovaný štatutárnymi orgánmi spoločností realizujúcich fúziu a podľa práv členských štátov uložený a zverejnený do

príslušnej evidencie, v ČR do Zbierky listín. [1] Štandardne sa vypracováva viacjazyčný projekt, ktorý spĺňa požiadavky všetkých dotknutých právnych poriadkov. [4]

Projekt cezhraničnej fúzie musí okrem všeobecných údajov, ktoré sú požadované § 70 zákona o premenách obsahovať aj náležitosti uvedené v § 191 a to údaje o:

- postupe, ktorý stanoví ako budú zapojení zamestnanci do záležitostí nástupníckej spoločnosti;
- ocenení prevedených aktív a pasív na nástupnícku spoločnosť;
- pravdepodobné dopady cezhraničnej fúzie na zamestnancov, predovšetkým informácie o plánovanom prepúšťaní zamestnancov;
- deň účtovných uzávierok spoločností realizujúcich fúziu, ktorý je využitý pre stanovenie podmienok cezhraničnej fúzie. [2]

V rámci povinných obsahových náležitostí projektu cezhraničnej fúzie je okrem náležitostí projektu fúzie v § 70 a zvláštnych požiadaviek v § 191 taktiež nutné skombinovať všeobecné právne úpravy projektu premeny (§ 14 a násl.) a zvláštne ustanovenia o projektoch fúzie v rámci jednotlivých foriem obchodných spoločností. [4]

1.3.3 Zapojenie a právo vplyvu zamestnancov

Ako bolo v predchádzajúcej časti spomenuté, pri cezhraničnej fúzii musí byť zahrnuté v projekte **zapojenie zamestnancov do cezhraničnej fúzie**. Zákon o premenách dáva valnej hromade všetkých českých zúčastnených spoločností možnosť vyhradiť si právo schváliť rozsah a spôsob zapojenia zamestnancov zahraničnej alebo českej nástupníckej spoločnosti do cezhraničnej fúzie. O tomto rozhodnutí musí byť obstaraný notársky zápis. V prípade neschválenia spôsobu zapojenia zamestnancov, cezhraničná fúzia nemôže byť zapísaná do obchodného registra, teda cezhraničná fúzia sa nemôže realizovať. [4]

Zamestnanci nástupníckej spoločnosti, ktorá má po zápise cezhraničnej fúzie do obchodného registra, svoje sídlo v ČR majú **právo vplyvu** za podmienok stanovených v zákone o premenách. Právo vplyvu predstavuje právo menovať, voliť a byť volený, odporúčať, súhlasiť alebo nesúhlasiť s menovaním či voľbou členov dozornej rady či správnej rady nástupníckej spoločnosti na území ČR po zápise cezhraničnej fúzie. [2] Ide

teda o právo vplyvu vykonávať vplyv na zloženie členov kontrolných orgánov nástupníckej spoločnosti. Ak má nástupnícka spoločnosť sídlo v ČR platí zásada, že je potrebné uzavrieť so zamestnancami dohodu o spôsobe a miere práva vplyvu zamestnancov nástupníckej spoločnosti. Zamestnancov zúčastnených spoločnosti pri vyjednávaní o rozsahu práva vplyvu zamestnancov nástupníckej spoločnosti zastupuje vyjednávací výbor zamestnancov. [4]

V prípade českej nástupníckej spoločnosti právo vplyvu nezahrňuje právo zamestnancov na zastúpení v správnej či dozornej rade s výnimkou, ak aspoň jedna zo zúčastnených spoločností mala šesť mesiacov pred zverejnením projektu cezhraničnej fúzie priemerne viac ako 500 zamestnancov a existuje v tejto spoločnosti právo vplyvu zamestnancov, alebo je právo vplyvu zamestnancov upravené aspoň v jednej zúčastnenej spoločnosti pred zápisom cezhraničnej fúzie do obchodného registra v danej krajine. [4]

Existencia či neexistencia práva vplyvu a postupy, ktoré vedú k určeniu spôsobu a miery práva vplyvu sa riadi vždy právnym poriadkom štátu, kde sídli nástupnícka spoločnosť po zápise cezhraničnej fúzie do obchodného registra v danej krajine. [4]

1.3.4 Právne účinky premien

Právne účinky premien nastávajú dňom zápisu premeny do obchodného registra, ak zákon o premenách nestanoví inak. [2] Týmto dňom dochádza k zániku zanikajúcej spoločnosti a vzniku nových nástupníckych spoločností. Taktiež dochádza k prechodu imania a spoločníci zanikajúcich či rozdeľovaných spoločností sa stávajú spoločníkmi v nástupníckych spoločnostiach. [4] Výnimkou je nová forma rozdelenia vyčlenením spomínaná v kapitole 1.1.6, kedy je rozdeľovaná spoločnosť jediným spoločníkom nástupníckej spoločnosti vytvorenej vyčlenením.

V prípade cezhraničnej premeny zúčastnené spoločnosti podávajú návrh na zápis cezhraničnej fúzie do obchodného registra potom, čo projekt cezhraničnej fúzie nadobudne účinnosť a zaistia sa všetky potrebné osvedčenia. [1] Právne účinky cezhraničnej premeny závisia od právneho poriadku, ktorým sa riadia alebo majú riadiť vnútorné pomery nástupníckej spoločnosti po cezhraničnej premene. [4] Členské štáty spravidla spájajú

právne účinky cezhraničnej fúzie so zápisom fúzie do registra. Aby fúzia nadobudla účinnosť k rovnakému dátumu pre všetky zúčastnené spoločnosti, obchodný register, ktorý zapisuje cezhraničnú fúziu nástupníckej spoločnosti, musí oznámiť túto skutočnosť registru v krajine zanikajúcej spoločnosti. [1]

V prípade ak je nástupnícka spoločnosť v ČR, právne účinky cezhraničnej fúzie nastávajú zápisom do českého obchodného registra, v prípade cezhraničnej fúzie s nástupníckou spoločnosťou v zahraničí, dňom právnych účinkov cezhraničnej fúzie v zahraničí. Registrový súd má povinnosť poskytnúť oznámenie o tomto zápise orgánom verejnej moci vedúcich zahraničné obchodné registre, kde sú zapísané zanikajúce spoločnosti. Cieľom je aby sa tieto orgány dozvedeli o prebehnutí cezhraničnej fúzie a mohli vymazať zaniknuté spoločnosti z obchodného registra. [1]

1.3.5 Ostatné náležitosti cezhraničných fúzií

Pre realizáciu cezhraničnej fúzie je taktiež potrebné vyhotoviť správu o cezhraničnej premene, znaleckú správu o cezhraničnej premene, konečné účtovné uzávierky a počiatočnú súvahu, prípadne priebežné účtovné uzávierky. [1] Dôležité je taktiež osvedčenie cezhraničnej premeny, ktoré slúži ako overenie zákonnosti priebehu procesu cezhraničnej fúzie. [4] Účtovné uzávierky a súvahy sú bližšie opísané v nasledujúcej kapitole 1.4 venujúcej sa účtovným aspektom.

Správa o cezhraničnej premene

Ak sa cezhraničnej premeny účastní česká spoločnosť, správa o cezhraničnej premene musí byť vždy vypracovaná. [2] Správa o cezhraničnej premene je písomne spracovaná štatutárnym orgánom každej zúčastnenej spoločnosti a obsahuje predovšetkým odôvodnenie premeny a jej dopad na vlastníkov, veriteľov a zamestnancov. Táto správa musí byť vyhotovená aspoň jeden mesiac pred konaním valnej hromady, kde sa rozhoduje o schválení cezhraničnej fúzie. [1] Obsahom správy o cezhraničnej premene sú nasledujúce náležitosti, ktoré sú uvedené v § 24 odst. 2 a § 59p zákona o premenách:

- ak dochádza k výmene, tak zdôvodnenie výmenného podielu z ekonomického a právneho hľadiska a vysvetlenie kritéria použitého pre rozdelenie podielov v nástupníckych spoločnostiach;
- zdôvodnenie prípadných doplatkov a ich výšky;
- objasnenie opatrení, ktoré sú v prospech vlastníkov jednotlivých druhov cenných papierov emitovaných zúčastnenou spoločnosťou;
- prípadné problémy, ktoré sa vyskytli pri oceňovaní;
- zmeny právneho a ekonomického postavenia spoločníkov alebo členov a zmeny v ručení spoločníkov alebo členov;
- dopady na veriteľov zúčastnených spoločností, hlavne z pohľadu dobytnosti ich pohľadávok;
- pravdepodobné dopady cezhraničnej fúzie na zamestnancov, spoločníkov či členov, hlavne o prípadnom prepúšťaní zamestnancov. [2]

Znalecká správa o cezhraničnej premene

Ďalším dokumentom je **znalecká správa o cezhraničnej premene**. Pri cezhraničnej fúzii a rozdelení sa znalecká správa vypracováva vždy, s výnimkou ak sa všetci spoločníci zúčastnených spoločností na premene tohto práva vzdali. [4] Túto správu vypracováva znalec menovaný postupom podľa práva daného členského štátu, kde sídli zúčastnená spoločnosť. V ČR menuje znalca miestny príslušný súd. Znalecká správa okrem všeobecných náležitostí obsahuje stanovisko, či je odôvodnený a vhodný výmenný pomer podielov či akcií a prípadné doplatky, metódy stanovenia a jej primeranosť a prípadné problémy, ktoré nastali pri oceňovaní imania zúčastnených spoločností. [1]

Osvedčenie cezhraničnej premeny

Priebeh cezhraničnej fúzie je potrebné kontrolovať a dozrieť na to, či zúčastnené spoločnosti dodržali všetky podmienky, ktoré ukladá právny poriadok jednotlivých členských štátov. Každý členský štát musí určiť nezávislý orgán, ktorý bude kontrolovať správnosť postupu pri realizácii cezhraničných fúzií. Tento kontrolný systém je koncipovaný z dvoch krokov. V prvom kroku sa zúčastnená spoločnosť riadi svojim národným právom, ktoré jej je dobre

známe. Zúčastnená spoločnosť v členskom štáte, ktorého právnym poriadok sa riadi, požiada svoj národný orgán verejnej moci o prieskum a vydanie osvedčenia. Tento orgán to preskúmava len vo vzťahu ku konkrétnej zúčastnenej spoločnosti. [1]

Druhý krok obsahuje kontrolu zákonnosti dokončenia fúzie v sídle členského štátu, v ktorom má byť sídlo nástupníckej spoločnosti. V tomto kroku orgán verejnej moci skúma, či môže fúzia nadobudnúť právne účinky. Ide teda o kontrolu jediným orgánom verejnej moci členského štátu, ktorého právnym poriadkom sa bude nástupnícka spoločnosť riadiť. Tento orgán kontroluje všetky zúčastnené spoločnosti dokopy. [1]

V ČR túto funkciu vykonáva notár. [1] Ak česká spoločnosť splnila všetky zákonom stanovené požiadavky cezhraničnej premeny, notár vydáva **Osvedčenie cezhraničnej premeny**, ktoré je definované v § 59x zákona o premenách. [2] Týmto osvedčením notár potvrdzuje, že z hľadiska českého práva splnila česká spoločnosť realizujúca cezhraničnú premenu všetky formality, povinnosti a postupy vyžadované zákonom o premenách. [4] Ak je návrh na zápis cezhraničnej premeny podávaný do zahraničného obchodného registra, osvedčenie cezhraničnej premeny slúži zahraničnému obchodnému registru ako doklad o splnení zákonných podmienok pre realizáciu cezhraničnej premeny podľa českého práva. [4]

Ďalším dôležitým dokumentom je **Osvedčenie pre zápis do obchodného registra**, definované v § 59z zákona o premenách. Toto osvedčenie vydáva notár na základe jemu predložených písomností. [2] Osvedčenie pre zápis do obchodného registra notár vydáva len ak je návrh na konštitutívny zápis cezhraničnej premeny do obchodného registra podávaný v ČR. [4]

1.3.6 Priebeh cezhraničnej fúzie

Posledná časť kapitoly zhrňuje priebeh realizácie cezhraničnej fúzie. Realizácia fúzie býva organizačne, časovo a finančne náročná transakcia. Priebeh cezhraničnej fúzie je možné rozdeliť z časového hľadiska na tri etapy, vid'. obrázok č. 4.

Obrázok č. 4: Etapy cezhraničnej fúzie

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa 1)

Prvou etapou je **prípravná fáza**, v ktorej sa zisťuje aké sú podmienky pre realizáciu cezhraničnej fúzie v jednotlivých právnych poriadkoch členských štátov. Je potrebné zistiť aká je právna, daňová a účtovná úprava oboch štátov, kde sídlia jednotlivé spoločnosti realizujúce cezhraničnú fúziu, keďže sa pri tejto fúzii stretávajú dva právne poriadky, dva daňové systémy a dva systémy účtovnej regulácie. Aj napriek značnej harmonizácii v rámci EÚ existujú rozdiely medzi jednotlivými systémami členských štátov. V rámci tejto etapy je taktiež potrebné zistiť ako jednotlivé národné legislatívy určujú rozhodný deň a k akému momentu nastávajú právne účinky fúzie. Prípravná fáza končí stanovením rozhodného dňa a harmonogramu jednotlivých krokov fúzie. [1]

Nasleduje **realizačná fáza**, v ktorej sa pripravujú potrebné dokumenty k fúzii. Ide hlavne o projekt fúzie, konečné účtovné uzávierky, počiatočnú súvahu, priebežnú účtovnú uzávierku, správy štatutárnych orgánov a správy znalcov. V ČR osvedčuje súlad procesu fúzie so zákonom notár. Realizačná fáza končí keď sa podá návrh na zápis fúzie do príslušného registra, v ČR ide o obchodný register. [1]

Poslednou fázou je **dokončovacia fáza**, ktorá tkvie v reálnom spojení spoločností a ich účtovníctva. Zanikajúca spoločnosť oznámi zánik zainteresovaným stranám a splní povinnosti vyžadované štátnymi orgánmi ako je vysporiadanie daňových povinností a podanie daňového priznania. [1]

1.4 Účtovné aspekty premien a cezhraničných fúzií v ČR

Nasledujúca kapitola sa venuje účtovným dopadom premien so zameraním na cezhraničnú fúziu. Obsahuje účtovné aspekty ako účtovné obdobie, konečná a priebežná účtovná uzávierka, počiatočná súvaha a ocenenie imania.

1.4.1 Účtovné obdobie

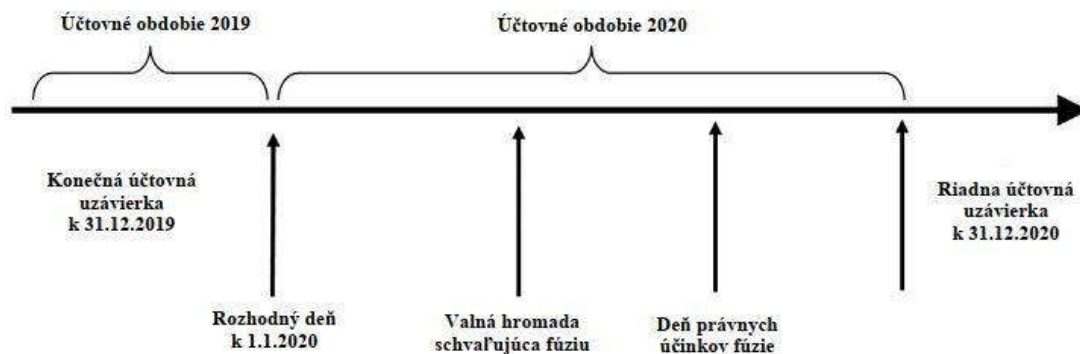
Účtovné účinky sú spojené so stanovením rozhodného dňa, ktorý je bližšie popísaný v predchádzajúcej kapitole 1.3.1. Od rozhodného dňa sa jednanie zanikajúcej spoločnosti z účtovného hľadiska považuje ako jednanie nástupníckej spoločnosti. Taktiež je dôležité od rozhodného dňa rozlišovať okamih právnych účinkoch premeny, ktoré nastávajú až zápisom do obchodného registra. [1]

Podľa § 3 odst. 3 zákona o účtovníctve č. 563/1991 Sb. (ďalej len „zákon o účtovníctve“) účtovné obdobie nástupníckej spoločnosti začína rozhodným dňom a končí posledným dňom účtovného obdobia, kedy nastali právne účinky premeny teda kedy bola premena zapísaná do obchodného registra. Pre zanikajúcu spoločnosť končí účtovné obdobie dňom, ktorý predchádza rozhodnému dňu. [23]

Nasledujúca časť predstavuje možné varianty účtovných období znázornených na príklade fúzie. Okrem uvedených variant uvádza ešte zákon o účtovníctve v §3 odst. 4 bode e) možnosť dlhšieho účtovného obdobia v prípade ak prípadne rozhodný deň u nástupníckej spoločnosti do obdobia troch mesiacov pred skončením kalendárneho alebo hospodárskeho roka a zároveň dôjde v tomto období k zápisu premeny do obchodného registra. [23]

Rozhodný deň predchádzajúci vypracovaniu projektu

Najčastejšou alternatívou fúzie je, že rozhodný deň je stanovený ako začiatok štandardného účtovného obdobia, teda na dátum 1.1. a do konca príslušného kalendárneho roka je fúzia zapísaná do obchodného registra. [1] Ide teda o situáciu stanovenia rozhodného dňa pred vypracovaním projektu fúzie. Tento priebeh je znázornený na nasledujúcom obrázku č. 5.

Obrázok č. 5: Štandardné účtovné obdobie
(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa 1)

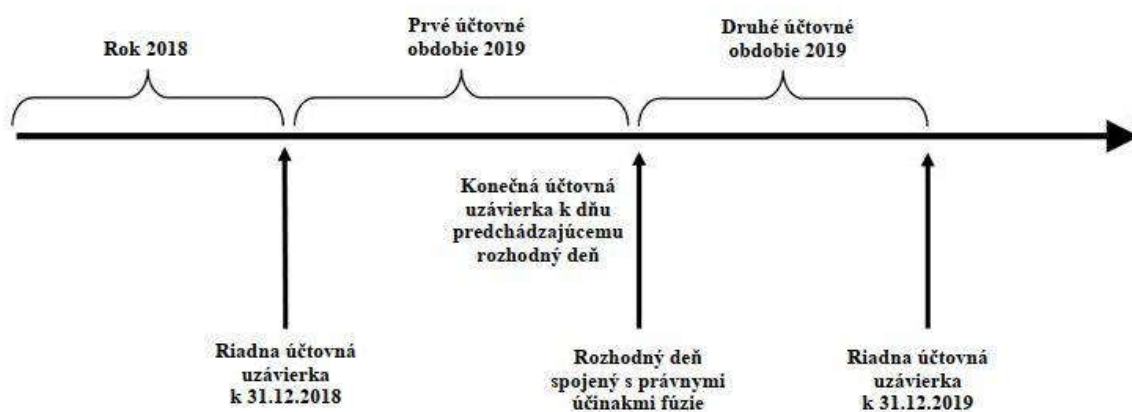
Tento postup nevyvoláva žiadne dodatočné náklady a nenarušuje bežný podnikateľský život nástupníckej spoločnosti. Daňové priznania k dani z príjmu právnických osôb a účtovné uzávierky sú podávané v štandardných lehotách bez potreby ďalších účtovných uzávierok, ich auditov či výpočtov daňových odpisov za skrátené obdobie. [1]

Rozhodný deň je možné stanoviť aj tak, že pred ním alebo po ňom bude skrátené účtovné obdobie alebo predĺžené účtovné obdobie. V prípade ak je rozhodný deň 1.1. ale k zápisu fúzie do obchodného registra dôjde až v nasledujúcom kalendárnom roku, nastáva **predĺžené účtovné obdobie**, ktoré trvá dva roky. [1]

Ďalšou alternatívou je ak si spoločnosť zvolí rozhodný deň na začiatok ktoréhokoľvek mesiaca v priebehu kalendárneho roka, napr. 1.6. Účtovné obdobie začaté dňom 1.1. sa ukončí konečnou účtovnou uzávierkou ku dňu, ktorý predchádza rozhodný deň teda 30.5. Všetky zúčastnené spoločnosti teda majú **skrátené účtovné obdobie** od 1.1. do 30.5. V prípade ak je v príslušnom kalendárnom roku fúzia zapísaná do obchodného registra účtovné obdobie začaté 1.6. môže skončiť do 31.12 príslušného kalendárneho roka. Keďže ale existuje možnosť podať návrh zápisu fúzie do obchodného registra najneskôr do 12 mesiacov od rozhodného dňa, tento návrh zápisu môže byť podaný v nasledujúcom kalendárnom roku. Nástupnícka spoločnosť tak má po skrátenom účtovnom období od 1.1. do 30.5. predĺžené účtovné obdobie, ktoré trvá viac než 12 mesiacov a končí k 31.12. nasledujúceho kalendárneho roku. Táto možnosť zväčša vzniká dôsledkom zlej organizácie či prípravy procesu fúzie. [1]

Rozhodný deň nasledujúci po vypracovaní projektu

Rozhodný deň môže byť stanovený až po príprave a schválení projektu fúzie a tým pádom môže byť spojený s právnymi účinkami premeny. Príkladom, ktorý je znázornený na nasledujúcom obrázku č. 6, je ak je rozhodný deň stanovený napr. na 1.7. a všetky kroky fúzie sú pripravené tak, aby k tomuto dátumu bola fúzia aj zapísaná do obchodného registra. [1]

Obrázok č. 6: Rozhodný deň spojený s právnymi účinkami fúzie

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa 1)

V takomto prípade je projekt fúzie zostavený na základe riadnej účtovnej uzávierky zostavenej k 31.12. a prípadne znalecké ocenenie k tomuto dňu. Takýto projekt fúzie je predkladaný k schváleniu valnými hromadami, k schvaľovaniu však nie je predkladaná počiatočná súvaha, ktorá bude zostavená následne ku dňu predchádzajúcemu rozhodný deň. Takýto postup spojenia právnych a účtovných účinkov je možné naplánovať stanovením rozhodného dňa na 1.1. nasledujúceho kalendárneho roka. [1]

1.4.2 Konečná účtovná uzávierka

Pri fúzii, rozdelení či prevodu imania na spoločníka majú povinnosť zostaviť konečnú účtovnú uzávierku všetky zúčastnené spoločnosti na premene. Konečná účtovná uzávierka sa zostavuje ako riadna alebo v špeciálnych prípadoch ako mimoriadna účtovná uzávierka ku dňu predchádzajúcemu rozhodný deň premeny. Konečná účtovná uzávierka má formu mimoriadnej účtovnej uzávierky ak by bol deň, ktorý predchádza rozhodnému dňu rovnaký

napr. s dňom ktorý predchádza dňu vstupu spoločnosti do likvidácie. [4] Konečná účtovná uzávierka sa môže použiť ako podklad pre ocenenie imania rozdeľovanej či zanikajúcej spoločnosti, teda jej súvahový deň môže byť súvahovým dňom pre ocenenie imania. [1]

Podrobný obsah konečnej účtovnej uzávierky je obsiahnutý v Českom účtovnom štandarde pre podnikateľov č. 011 ktorý obsahuje postup účtovania pri premene obchodných spoločností. Zúčastnené účtovné jednotky pri zostavovaní konečnej účtovnej uzávierky rozhodujú o prevode goodwill, oceňovacieho rozdielu k nadobudnutému majetku, opravných položiek k jednotlivým druhom majetku, prechodných aktívam a pasívam, rezerv a zaist'ovacie deriváty na nástupnícku účtovnú jednotku a dôvody rozhodnutia uvedú v prílohe k účtovnej uzávierke. [24]

Prostredníctvom novely zákona o premenách bol zmenený aj obsah konečnej účtovnej uzávierky, z ktorej sa presunulo účtovanie o precenení imania na rozhodný deň, teda do počiatočnej súvahy. Momentálne je obsah konečnej účtovnej uzávierky v podstate rovnaký ako v riadnej účtovnej uzávierke. [1]

1.4.3 Priebežná účtovná uzávierka

Priebežná účtovná uzávierka (preklad z „meztímní účetní závěrka“) sa zostavuje v priebehu účtovného obdobia. [1] V prípade fúzie, rozdelenia či prevodu imania na spoločníka sa priebežná účtovná uzávierka zostavuje len vtedy, ak bola posledná riadna, mimoriadna či konečná účtovná uzávierka zostavená z údajov ku dňu, od ktorého uplynulo ku dňu vyhotovenia projektu premeny viac než šesť mesiacov. [2] Dôvodom zostavenia takejto účtovnej uzávierky je poskytnutie spoločníkom zúčastnených spoločností informácie o aktuálnej ekonomickej situácii týchto spoločností. [4] Priebežná účtovná uzávierka teda poskytuje informácie o tom aké bolo hospodárenie zúčastnených spoločností od rozhodného dňa premeny do dňa spracovania projektu premeny, a či nedošlo k významnej zmene v hodnote imania spoločnosti. [1]

Odo dňa zostavenia priebežnej účtovnej uzávierky do dňa vyhotovenia projektu premeny nesmie uplynúť viac ako tri mesiace. [2] Táto lehota je stanovená kvôli ochrane spoločníkov

zúčastnených spoločností na premene. Spomenuté lehoty je dôležité dodržať, keďže v prípade ich nedodržania nie je možné až na výnimky premeny realizovať. [4]

Priebežná účtovná uzávierka sa nezostavuje, aj v prípade ak prebehne vyššie uvedená šesť mesačná lehota, ak všetci spoločníci zúčastnených spoločností k tomu udelili svoj súhlas. [2] V praxi sa táto možnosť využíva k zjednodušeniu procesu premeny. [4] Priebežná účtovná uzávierka sa nevyžaduje ak zúčastnene spoločnosti zverejňujú polročnú finančnú správu podľa zákona upravujúceho podnikanie na kapitálovom trhu a sprístupňujú ju spoločníkom podľa spôsobu stanovenom zákonom o premenách pre priebežnú účtovnú uzávierku. [2]

1.4.4 Počiatočná súvaha

Podľa § 176 odst. 2 občianskeho zákonníka má nástupnícka spoločnosť, a v prípade rozdelenia odštiepením rozdeľovaná spoločnosť, povinnosť zostaviť počiatočnú rozvahu k rozhodnému dňu premeny. [22] Ak rozhodný deň predchádza vypracovanie projektu premeny, počiatočná súvaha sa predkladá valnej hromade či štatutárnemu orgánu ku schváleniu spoločne s projektom premeny. Existuje teda možnosť schváliť fúziu alebo rozdelenie aj bez zostavenej počiatočnej súvahy, v takomto prípade sa však odporúča zostaviť aspoň „predbežné“ počiatočné súvahy, aby si štatutárny orgán overil podobu nástupníckej spoločnosti. [1]

Postup zostavenia počiatočnej súvahy je podrobne uvedený v Českom účtovnom štandarde č. 011. [24] V počiatočnej súvahe sú obsiahnuté aktíva a pasíva nástupníckej spoločnosti v ocenení, ktoré je prevzaté od zanikajúcej spoločnosti s prípadným precenením na reálnu hodnotu. Výška a štruktúra vlastného kapitálu je čiastočne uvedená v projekte premeny (výmenný pomer podielov spoločníkov a prípadné doplatky) a čiastočne v komentári k počiatočnej rozvahe. [1] V prípade premeny spoločností musí byť k počiatočnej súvahe pripojený aj komentár k počiatočnej súvahe. Tento komentár obsahuje popis do akých položiek počiatočnej súvahy boli prevzaté položky, ktoré vyplývajú z konečnej účtovnej uzávierky zúčastnených osôb na premene alebo ako inak s nimi bolo naložené. [2] Podľa Šafránka [4] upravuje zákon o premenách dostačujúcim spôsobom len

všeobecnú povinnosť, že z komentára vyplýva ako boli číselne naplnené jednotlivé položky počiatočnej rozvahy. Neexistuje však žiadny vzor alebo definícia podstatných náležitostí.

Špeciálne účtovné operácie, ktoré nástupnícka účtovná jednotka účtuje k rozhodnému dňu premeny sú obsiahnuté v § 54b vyhlášky č. 500/2002 Sb., ktorou sa prevádzajú niektoré ustanovenia zákona č. 563/1991 Sb., o účtovníctví (ďalej len „sprevádzajúca vyhláška“). Jedná sa o:

- prevzatie či úbytok aktív a pasív rozdeľovanej spoločnosti odštiepením alebo zanikajúcej účtovnej jednotky podľa stavu vykázanom v konečnej účtovnej uzávierke;
- zaúčtovanie precenenia na reálnu hodnotu podľa zvolenej metódy precenia záväzkov a majetku;
- použitie a rozdelenie oceňovacích rozdielov do ostatných položiek vlastného kapitálu. [25]

V prípade cezhraničnej premeny česká nástupnícka spoločnosť realizuje tieto uvedené úpravy tak, aby skutočnosti zaúčtované u zahraničnej zanikajúcej osoby v období medzi rozhodným dňom do dňa zápisu premeny do obchodného registra boli v účtovníctve nástupníckej spoločnosti zaúčtované v súlade s touto sprevádzajúcou vyhláškou a so zákonom o účtovníctve. [25] Povinnosť zahraničnej osoby, ktorá realizuje cezhraničnú premenu, zostaviť počiatočnú súvahu, konečnú a priebežnú účtovnú uzávierku závisí od práva štátu, ktorým sa riadia vnútorné pomery spoločnosti. [2]

1.4.5 Overenie audítorom

Zákon o premenách v ustanovení § 12 ukladá povinnosť overiť pri premene konečnú alebo priebežnú účtovnú uzávierku a počiatočnú súvahu audítorom, ak má aspoň jedna spoločnosť zo zúčastnených na premene povinnosť overiť konečnú či priebežnú účtovnú uzávierku audítorom podľa zákona o účtovníctve. [2] V zákone o účtovníctve je overovanie účtovnej uzávierky audítorom obsiahnuté v § 20. [23] Povinnosť zahraničnej osoby zúčastnenej na cezhraničnej premene nechať overiť účtovnú uzávierku či počiatočnú súvahu audítorom závisí od práva štátu, ktorým sa riadia vnútorné pomery spoločnosti. [2]

1.4.6 Ocenenie imania

S premenami obchodných spoločností, predovšetkým s fúziou a rozdelením, súvisí aj ocenenie imania. Pojem „imanie“ nie je v zákone o premenách definovaný. [4] Definíciu imania je možné nájsť v občianskom zákonníku ako súhrn majetku a dlhov. [22] Avšak podľa ekonomickej logiky a pre účely zákona o premenách by malo jednoznačne ísť o rozdiel hodnoty majetku a hodnoty dlhov. [4] Povinnosť ocenenia imania vyplýva zo zákona o premenách. [2] Podľa zákona o účtovníctve a sprevádzajúcej vyhlášky sa majetok a záväzky oceňujú na reálnu hodnotu. [23,25] Povinnosť ocenenia imania sa týka len kapitálových spoločností. [2] Ocenenie imania zanikajúcej spoločnosti znalcom je povinné v prípade, ak sa základný kapitál nástupníckej spoločnosti zvyšuje alebo tvorí zo zdrojov zanikajúcej spoločnosti. [1]

V prípade fúzie splynutím má každá zúčastnená spoločnosť povinnosť nechať oceniť svoje imanie znaleckým posudkom. [2] Pri takomto type fúzie totiž vzniká nová nástupnícka spoločnosť, ktorá tvorí svoj základný kapitál z imania zanikajúcich spoločností. [4]

Ak ide o fúziu zlúčením, zanikajúca spoločnosť má povinnosť nechať oceniť svoje imanie posudkom znalca ak dochádza k zvýšeniu základného kapitálu nástupníckej spoločnosti z imania zanikajúcej spoločnosti. [2] Podľa Šafránka [4] ide o všeobecnú požiadavku, aby základný kapitál vytvorený nepeňažnými vkladmi nebol nadhodnotený a výška tohto kapitálu bola doložená znaleckým posudkom. Rozhodnutie o zvyšovaní základného kapitálu nástupníckej spoločnosti z imania zanikajúcej spoločnosti, a teda aj povinnosť ocenenia imania, majú zúčastnene spoločnosti pod kontrolou. V prípade s.r.o. je k zvýšeniu základného kapitálu potrebné vydať nový podiel či podiely, alebo zvýšiť stávajúce vklady stávajúcich spoločníkov. V prípade a.s. je pre zvýšenie základného kapitálu potrebné emitovať novú akciu či akcie. [4]

Zanikajúca spoločnosť má povinnosť oceniť svoje imanie ku dňu spracovania svojej poslednej riadnej, mimoriadnej alebo konečnej účtovnej uzávierky pred vyhotovením projektu fúzie. [2] Podľa stanovenia rozhodného dňa môžu vzniknúť dve varianty. Ak **rozhodný deň predchádza dátum vyhotovenia projektu**, ocenenia imania bude k dátumu zhotovenia konečnej účtovnej uzávierky, teda ku dňu predchádzajúcemu rozhodný deň.

Z posudku znalca a konečných účtovných uzávierok bude zostavená počiatočná súvaha, ktorá je zostavovaná k rozhodnému dňu. Druhou variantou je ak **rozhodný deň nasleduje po dátume vyhotovenia projektu**, kedy je imanie ocenené k dátumu zhotovenia poslednej riadnej či mimoriadnej účtovnej uzávierky zanikajúcej spoločnosti. Znalec pre účely ocenenia musí disponovať údajmi z účtovníctva a dátum ocenenia musí splynúť s uzávierkovým dňom. V praxi sa najčastejšie jedná o riadne účtovné uzávierky k 31.12. alebo k poslednému dňu hospodárskeho roka. Avšak, z tohto ocenenia nie je možné zostaviť počiatočnú súvahu zostavovanú k rozhodnému dňu. V praxi je často nutné vyhotoviť ešte jedno ocenenie imania, ktoré bude spracované ku dňu predchádzajúceho rozhodný deň tak, aby sa dala zostaviť počiatočná súvaha v ktorej bude účtovných predpisov premietnuté precenenie. [4]

Goodwill a oceňovací rozdiel

Pre zaúčtovanie precenenia nástupnícka spoločnosť využíva techniky goodwill alebo oceňovacieho rozdielu k nadobudnutému majetku. [1] Goodwill je v rámci premien obchodných spoločností kladný alebo záporný rozdiel medzi ocenením majetku a záväzkov a súhrnom jeho individuálnych precenených zložiek majetku zníženým o prevzaté dlhy. [25] Skálová [1] uvádza, že goodwill vzniká ak je k dispozícii výnosové ocenenie imania, teda ocenenie s výslednou hodnotou tvorenou jedným číslom, a zároveň sú k dispozícii zložkové ocenenia majetku a záväzkov tvoriacich dané imanie. [1] V prípade premeny sa goodwill odpisuje rovnomerne od rozhodného dňa premeny po dobu 60 mesiacov, prípadne aj po dlhšiu dobu no musí to byť zdôvodnené v prílohe k účtovnej uzávierke. [25]

Oceňovací rozdiel k nadobudnutému majetku je v rámci premien rozdiel medzi hodnotou ocenenia majetku podľa posudku znalca a súčtom stávajúcich účtovných hodnôt majetku po odpočítaní stávajúcich účtovných hodnôt záväzkov. [1] Oceňovací rozdiel k nadobudnutému majetku sa odpisuje rovnomerne od rozhodného dňa premeny po dobu 180 mesiacov. Odpisovanie oceňovacieho rozdielu k nadobudnutému majetku môže byť aj kratšie než 180 mesiacov, avšak len ak nie sú súčasťou nadobudnutého majetku aktíva s dobou použiteľnosti dlhšou než 15 rokov. [25]

Ocenenie pri cezhraničnej fúzii

Podľa zákona o premenách sa v prípade cezhraničnej premeny ustanovenie tohto zákona o ocenení imania českej zanikajúcej spoločnosti posudkom znalcom nepoužije, v prípade ak je sídlo nástupníckej spoločnosti v inej členskej krajine a právny poriadok nevyžaduje ocenenie imania. Ak je zanikajúca spoločnosť zahraničná osoba a nástupnícka osoba má alebo bude mať sídlo na území ČR, imanie zahraničnej zanikajúcej spoločnosti musí byť ocenené posudkom znalca podľa zákona o premenách alebo podľa pravidiel stanovených právnym poriadkom štátu zanikajúcej spoločnosti. Takéto ocenenie podľa právneho poriadku zahraničného štátu musí byť súčasťou znaleckej správy o cezhraničnej premene alebo musí spĺňať požiadavky stanovené príslušným predpisom EÚ pre ocenenie nepeňažných vkladov v akciových spoločnostiach. [2] Ak na ocenenie imania zanikajúcej spoločnosti v zahraničí nie sú špeciálne požiadavky, česká nástupnícka účtovná jednotka preberá aktíva a pasíva zahraničnej spoločnosti s úpravou obsahovej náplne podľa českých účtovných predpisov a prepočtom na českú menu. [1]

V prípade cezhraničnej fúzie musí projekt premeny obsahovať údaje o ocenení prevádzaných aktív a pasív na nástupnícku spoločnosť. Podľa Skálovej [1] je hlavným dôvodom zaistiť pre spoločníkov informácie o tom, v akom ocenení sa prechod majetku a záväzkov medzi zúčastnenými spoločnosťami uskutoční.

1.5 Daňové aspekty premien a cezhraničných fúzií v ČR

Nasledujúca kapitola je zameraná na daňové dopady premien obchodných spoločností a predovšetkým na daňové aspekty cezhraničnej fúzie. Salachová [26] uvádza, že daňové aspekty premeny sú veľmi dôležité, keďže výška daňového zaťaženia predstavuje jeden z hlavných dôvodov pri samotnom rozhodovaní spoločností o premene. Aj keď je nasledujúca časť práce vysvetlená na príklade fúzie, rovnaké daňové dopady nastávajú aj pri rozdelení. [1] Na spoločnosti, ktoré sa sú účastníkmi fúzie, má najväčší dopad daň z príjmu právnických osôb, no zanedbateľné nie sú ani dopady ostatných daní. [26]

1.5.1 Daň z príjmu právnických osôb

ČR spracovala problematiku premien obchodných spoločností do zákona č. 586/1992 Sb. o dani z príjmu (ďalej len „ZDP“) k 1.1.2004 zákonom č. 438/2003 Sb. dôsledkom nutnosti implementácie Smernice Rady č. 90/434/EHS do právneho poriadku členských štátov. [26] Tejto problematike sa venujú ustanovenia §23a až §23h ZDP. [27]

Fúzie a rozdelenia súvisia s obchodnými spoločnosťami, ktoré podliehajú dani z príjmu právnických osôb. Daňové povinnosti vyplývajúce z fúzie spočívajú hlavne v zohľadňovaní položiek a hodnôt prechádzajúcich na nástupnícku spoločnosť, prípadne na ňu môžu prejsť len v určitých podmienkach alebo na ňu prejsť nemôžu. Spoločnosť zúčastnená na fúzii má rovnako ako ostatní poplatníci s daňovou povinnosťou, povinnosť podať v zákonných lehotách daňové priznanie a zaplatiť daň. Pri stanovaní dane je dôležitá správna úprava výsledku hospodárenia na daňový základ, uplatnenie odčítateľných položiek od základu dane a využitie možných zliav na dani. [26]

Termíny pre podanie daňového priznania

Zdaňovacie obdobie a termíny pre podanie daňového priznania spoločností realizujúcich fúziu závisí od stanoveného rozhodného dňa fúzie. Ak rozhodný deň nepripadá na prvý deň kalendárneho alebo hospodárskeho roku, poplatník je povinný podať daňové priznanie k dani z príjmu za obdobie predchádzajúcemu rozhodnému dňu fúzie, rozdelenia alebo prevodu imania na spoločníka, za ktoré doposiaľ nebolo podané daňové priznanie. Toto daňové priznanie sa podáva do konca tretieho mesiaca nasledujúceho mesiaca po mesiaci, do ktorého spadá deň rozhodnutia najvyššieho orgánu spoločnosti o fúzii, rozdelení alebo prevodu imania na spoločníka. Pre nástupnícku spoločnosť potom platí, že zdaňovacie obdobie dane z príjmu právnických osôb je obdobie od rozhodného dňa fúzie do konca kalendárneho alebo hospodárskeho roku, v ktorom sa stala premena účinná. [27]

Ak je rozhodný deň stanovený na prvý deň kalendárneho alebo hospodárskeho roka, tak platia štandardné lehoty na podanie daňového priznania na daň z príjmu právnických osôb, teda tri alebo šesť mesiacov od skončenia zdaňovacieho obdobia. [1]

Nasledujúca tabuľka č. 1 obsahuje názorný príklad termínov pre podanie daňových priznaní v prípade, ak je rozhodný deň stanovený inak než prvý deň kalendárneho či hospodárskeho roka. Rozhodný deň bol v tomto príklade stanovený na 1.6., projekt fúzie bol schválený valnou hromadou oboch zúčastnených spoločností 15.10 a do 31.12. bola fúzia zapísaná do obchodného registra. [1]

Tabuľka č. 1: Termíny pre podanie daňových priznaní

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa 1)

Podáva spoločnosť	Za spoločnosť	Za obdobie	Termín podania daňového priznania a zaplataenie dane
Zanikajúca spoločnosť	Zanikajúcu	Od 1.1. do 30.5.	Do 31.1.
Nástupnícka spoločnosť	Nástupnícku	Od 1.1. do 30.5.	Do 31.1.
Nástupnícka spoločnosť	Spojené spoločnosti – už nástupníckou	Od 1.6. do 31.12.	Do 1.4. alebo 1.7., podľa povinnosti auditu či využitia služieb daňového poradcu

1.5.2 Daňové výhody uplatniteľné pre fúzii a rozdelení

Ustanovenie § 23c ZDP zakotvuje mimo iného úpravu zdanenia pre tuzemskú a cezhraničnú fúziu a rozdelenie priznávajúce daňové výhody. Využitie týchto výhod je však možné len za splnenia určitých podmienok ako je typ premeny a charakter zúčastnených subjektov na premene. Ak poplatník splňuje podmienky a chce využiť tieto výhody, musí to pred fúziou oznámiť svojmu príslušnému správcovi dane. [26] Podľa ZDP je možné využiť daňové výhody len v nasledujúcich prípadoch:

- Nástupnícka, zanikajúca či rozdeľovaná spoločnosť sú daňovými rezidentmi ČR a majú formu spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti, európskej spoločnosti alebo európskej družstevnej spoločnosti. Ide teda o tuzemskú fúziu alebo rozdelenie.
- Zanikajúca alebo rozdeľovaná spoločnosť je daňovým rezidentom iného členského štátu EÚ než ČR a nástupnícka spoločnosť je český daňový rezident a má formu spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti, európskej spoločnosti

alebo európskej družstevnej spoločnosti. Jedná sa teda o cezhraničné rozdelenie alebo fúziu do ČR.

- Zanikajúca či rozdeľovaná spoločnosť je českým daňovým rezidentom a má formu spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti, európskej spoločnosti alebo európskej družstevnej spoločnosti alebo je daňový rezident iného členského štátu, a nástupnícka spoločnosť je rezidentom iného členského štátu EÚ a majetok a záväzky, ktoré prešli zo zanikajúcej na nástupnícku spoločnosť, sú súčasťou stálej prevádzkarne nástupníckej spoločnosti na území ČR. Ide teda o cezhraničnú fúziu alebo rozdelenie z ČR. [27]

Ak sú splnené základné podmienky, nástupnícka spoločnosť je prostredníctvom svojej stálej prevádzkarne umiestnenej na území ČR oprávnená prevziať rezervy, opravné položky, daňovú stratu a položky odčítateľne od základu dane. Prevzatie daňovej straty a položiek odčítateľných od základu dane sa však nepoužije ak zanikajúca alebo nástupnícka spoločnosť v skutočnosti nevykonávala činnosť po dobu dlhšiu než 12 mesiacov, ktoré prechádzali rozhodnému dňu. Neplatí to v prípade ak dotknutý poplatník preukáže, že pre fúziu alebo rozdelenie existujú riadne ekonomické dôvody. [27] Ako už bolo v kapitole 1.2.2 spomenuté, členský štát môže výhody odoprieť, ak je zjavné, že dôvodom rozdelenia alebo fúzie je vyhnutie sa alebo zníženie daňovej povinnosti a pre rozdelenie alebo fúziu neexistuje riadne hospodárske dôvody ako je napr. zvyšovanie efektivity či reštrukturalizácia spoločnosti. [17]

Rezervy a opravné položky

Nástupnícka spoločnosť je oprávnená prostredníctvom svojej stálej prevádzkarne na území ČR prevziať a pokračovať v tvorbe rezerv a opravných položiek, ktoré sú vytvorené zanikajúcou či rozdeľovanou spoločnosťou podľa právneho predpisu upravujúceho tvorbu rezerv a opravných položiek, a to za podmienok, ktoré by platili pre rozdeľovanú či zanikajúcu spoločnosť, ak by sa rozdelenie alebo fúzia spoločností nekonala. [27]

Ak je rozdeľovaná alebo zanikajúca spoločnosť poplatníkom, ktorý je daňovým nerezidentom a nemá na území ČR stálu prevádzkareň, je možné prevziať zahraničné položky podobného charakteru ako opravné položky a rezervy, ktoré súvisia s prevedeným

majetkom a dlhmi a sú vytvorené podľa príslušného právneho predpisu iného členského štátu. Musia byť však maximálne stanovené do výšky podľa právneho predpisu, ktorý upravuje tvorbu opravných položiek a rezerv pre poplatníkov, ktorí sú daňový rezidenti a následne, za podmienok ustanovených týmto zákonom, pokračovať v ich tvorbe podľa už spomínaného právneho predpisu. [27]

Daňová strata

Pri fúzii a rozdelení má teda nástupnícka spoločnosť oprávnenie prostredníctvom stálej prevádzkarne na území ČR prevziať stanovenú daňovú stratu, ktorú si zanikajúca alebo rozdeľovaná spoločnosť doposiaľ neuplatnila ako položku odčítateľnú od základu dane. Od rozdeľovanej alebo zanikajúcej spoločnosti je však možné prevziať len časť daňovej straty v rozsahu zistenom podľa ekonomicky zdôvodniteľného kritéria. Túto daňovú stratu je možné uplatniť ako položku odčítateľnú od základu dane v zdaňovacích obdobiach zostávajúcich do piatich zdaňovacích období, ktoré bezprostredne nasledujú po zdaňovacom období alebo období za ktoré sa podáva daňové priznanie a za ktoré bola stanovená daňová strata rozdeľovanej alebo zanikajúcej spoločnosti za podmienok stanovených v ZDP. [27]

Ak je rozdeľovaná alebo zanikajúca spoločnosť poplatníkom, ktorý je daňovým nerezidentom bez stálej prevádzkarne na území ČR, je možné prevziať daňovú stratu, ktorá vznikla rozdeľovanej alebo zanikajúcej spoločnosti v inom členskom štáte a ktorá nebola v inom členskom štáte uplatnená ako položka znižujúca základ dane rozdeľovanej alebo zanikajúcej spoločnosti. Prevzatie straty je možné len do výšky, ako bola daňová strata stanovená podľa tohto zákona, keby rozdeľovaná alebo zanikajúca spoločnosť v zdaňovacom období alebo období, za ktoré sa podáva daňové priznanie v ktorom strata vznikla, bola poplatníkom, ktorý je daňovým rezidentom. [27]

Pri uplatňovaní daňovej straty v rámci premien obchodných spoločností musia byť rešpektované špeciálne podmienky vyplývajúce z § 38na odst. 4 a 5 ZDP. [26] Ak pri premene spoločnosti zaniká daňový poplatník, jeho právny nástupca môže prevzatú daňovú stratu odčítať od základu dane maximálne do výšky časti základu dane pripadajúcej na **rovnaké činnosti** vykonávané poplatníkom, ktorý zanikol a to v období, za ktoré bola daňová strata stanovená. Ak v prípade rozdelenia rozdeľovaná spoločnosť nezaniká, môže

daňovú stratu nástupnícka spoločnosť taktiež odčítať od základu dane maximálne však do výšky časti základu dane, ktorý pripadá na rovnaké činnosti vykonávané poplatníkom, ktorému bola táto daňová strata stanovená a v období, kedy bola daňová strata stanovená. Podobne sa postupuje aj v prípade prevzatia daňovej straty, ktorá vznikla poplatníkovi, ktorá je daňovým nerezidentom a nemá na území ČR stálu prevádzkareň. [27]

Spomínaná časť základu dane sa stanovuje na základe pomeru tržieb za vlastné výkony a produkty zaúčtovaných do výnosov podľa zvláštného právneho predpisu pripadajúceho na rovnaké činnosti, ktoré sú vykonávané rozdeľovanou alebo zanikajúcou spoločnosťou v období, za ktoré bola daňová strata vymeraná, k celkovým tržbám za vlastné výkony a produkty zúčtované do výnosov podľa zvláštného právneho predpisu. [27] Jedná sa o odkaz na zákon o účtovníctve, ktorý obsahuje právnu úpravu pre účtovanie tržieb za vlastné výkony a produkty na základe Smernej účtovnej osnovy. Vymedzenie tržieb za vlastné výkony a produkty je taktiež riešené v pokyne GFR D-6. [26]

Taktiež je spomínaný pojem „rovnaká činnosť“, ktorý podmieňuje prevzatie nevyužitých daňových strát. Tento pojem ale nie je v zákone nijak vymedzený. V rámci tejto problematiky bol predložený Koordinačný výbor na základe ktorého GFR potvrdilo, že pod pojmom rovnaká činnosť sa chápe ucelená činnosť v danom obore podnikania a prihliada sa aj k vedľajším činnostiam, ak bezprostredne súvisia s hlavnou činnosťou, bez ktorých by hlavná činnosť nemohla byť realizovaná. [26]

Položky odčítateľné od základu dane

Nástupnícka spoločnosť je taktiež oprávnená, prostredníctvom stálej prevádzkarne na území ČR, prevziať položky odčítateľné od základu dane, na ktoré vznikol zanikajúcej alebo rozdeľovanej spoločnosti nárok a zanikajúca alebo rozdeľovaná spoločnosť ich doposiaľ neuplatnila a je to len v rozsahu ekonomicky zdôvodniteľného kritéria. Prevzatie prebieha za podmienok, ktoré by platili pre rozdeľovanú alebo zanikajúcu spoločnosť, ak by sa rozdelenie alebo fúzia nerealizovala. Nástupnícka spoločnosť teda môže od základu dane odčítať odpočet na podporu výskumu a vývoja alebo odpočet na podporu odborného vzdelávania. [27]

Ak je rozdeľovaná alebo zanikajúca spoločnosť poplatníkom, ktorý je daňovým nerezidentom a nemá stálu prevádzkareň na území ČR, je možné prevziať len zahraničné položky obdobného charakteru ako položky odčítateľne od základu dane, ktoré neboli doposiaľ uplatnené v zahraničí a maximálne len do výšky stanovenej podmienkami tohto zákona. [27]

Zľavy na dani

U premien obchodných spoločností je ešte možné uplatniť aj zľavy na dani. Nástupnícka aj zanikajúca spoločnosť môže za zdaňovacie obdobie, aj za obdobie, za ktoré podáva daňové priznanie uplatniť zľavy podľa § 35 ZDP, ktoré súvisia so zamestnávaním ľudí so zdravotným postihnutím. [26]

1.5.3 Odpisovanie hmotného majetku

Daňové odpisy hmotného majetku sú uplatňované podľa ustanovenia § 28 odst. 1 ZDP. Hmotný majetok môže odpisovať vždy len jeden poplatník, ktorý je odpisovateľ. Pri premenách spoločností je odpisovateľ nástupnícka, zanikajúca alebo rozdeľovaná spoločnosť. Uvedené platí pre hmotný majetok, ktorý je vo vlastníctve rozdeľovanej alebo zanikajúcej spoločnosti k rozhodnému dňu fúzie, rozdelenia alebo prevodu imania na spoločníka a je prevádzaný na nástupnícku spoločnosť. A taktiež pre hmotný majetok, ktorý bol nadobudnutý rozdeľovanou alebo zanikajúcou spoločnosťou od rozhodného dňa do zápisu fúzie, rozdelenia, prevodu imania na spoločníka do obchodného registra a je prevádzaný na nástupnícku spoločnosť. [27]

Odpisovanie hmotného majetku zásadne ovplyvňuje spôsob stanovenia rozhodného dňa, v závislosti ktorého môžu nastať rozdielne situácie ohľadom uplatnenia odpisov hmotného majetku podľa ZDP. [26] V prípade ak je **rozhodný deň stanovený k počiatku účtovného a zdaňovacieho obdobia** po ukončení kalendárnom alebo hospodárskom roku, tak daňové odpisy hmotného majetku za obdobie predchádzajúcemu rozhodnému dňu fúzie, rozdelenia alebo prevodu imania na spoločníka, si uplatní nástupnícka aj zanikajúca spoločnosť podľa ZDP v plnej ročnej výške. Od rozhodného dňa do zápisu fúzie, rozdelenia alebo prevodu imania na spoločníka sa za odpisovateľa považuje nástupnícka spoločnosť, ktorá je

oprávnená si uplatniť ročný daňový odpis v plnej ročnej výške u hmotného majetku, ktorý na ňu v rámci fúzie, rozdelenia či prevodu imania na spoločníka prešiel. Nástupnícka spoločnosť pokračuje v odpisovaní započatom pôvodným vlastníkom z pôvodnej vstupnej ceny a zachováva spôsob odpisovania. [1]

V prípade **stanovenia rozhodného dňa fúzie, rozdelenia či prevodu imania na spoločníka v priebehu zdaňovacieho obdobia**, teda v priebehu kalendárneho alebo hospodárskeho roka, dochádza tým k ukončeniu započatého zdaňovacieho obdobia a toto obdobie, za ktoré sa podáva daňové priznanie bude kratšie než 12 mesiacov. Nástupnícka aj zanikajúca spoločnosť uplatní odpis z hmotného majetku evidovaného na začiatku zdaňovacieho obdobia len vo výške jednej polovice ročného odpisu, ktorý je vypočítaný podľa § 31 a § 32 ZDP. [1]

Ďalej nasleduje **zdaňovacie a účtovné obdobie započaté rozhodným dňom**, ktoré je vždy zdaňovacím obdobím, nezávisiac od jeho dĺžky trvania, môže byť teda dlhšie alebo kratšie než 12 mesiacov. Ak je toto obdobie kratšie než 12 kalendárnych mesiacov, nástupnícka spoločnosť uplatní z majetku evidovaného od rozhodného dňa premeny do konca kalendárneho roka v ktorom bola premena zapísaná do obchodného registra, odpis vo výške jednej polovice ročného odpisu. V prípade, že je nasledovné zdaňovacie obdobie dlhšie než 12 mesiacov, tak nástupnícka spoločnosť uplatňuje ročné daňové odpisy z majetku evidovaného všetkými zúčastnenými spoločnosťami k rozhodnému dňu fúzie, rozdelenia či prevodu imania na spoločníka. [1]

1.5.4 Vplyv znaleckého precenenia majetku

Všeobecne je možné zhodnotiť, že všetky precenenia, ktoré boli prevedené na reálnu hodnotu na základe individuálneho znaleckého ocenenia, nemajú daňové dopady. [1] ZDP uvádza, že príjmy (výnosy) nástupníckej, zanikajúcej či rozdeľovanej spoločnosti, ktoré vzniknú z dôvodu precenenia majetku a záväzkov pre účely fúzie alebo rozdelenia spoločností sa nezahrňujú do základu dane. Nevzťahuje sa to však na doplatok na dorovnanie. Toto ustanovenie sa použije ak všetky zúčastnené spoločnosti spĺňajú podmienky uvedené v kapitole 1.5.2. [27]

Dlhodobý hmotný majetok

V prípade stavieb a samostatných hnutelných vecí uplatňuje nástupnícka spoločnosť daňové odpisy a pokračuje v odpisovaní začatom pôvodným vlastníkom z pôvodnej vstupnej ceny a zachovania rovnakého spôsobu odpisovania. V prípade dlhodobého drobného hmotného majetku sa za daňovo uznateľný náklad považujú účtovné odpisy takého majetku. Takéto účtovné odpisy sú daňovým výdajom len do výšky účtovnej zostatkovej ceny, ktorá je evidovaná u zanikajúcej obchodnej spoločnosti. Ak teda dochádza v rámci premeny k preценeniu drobného dlhodobého majetku, odpis z tejto preценenej hodnoty nie je daňovým výdajom. [1]

Pozemky

Na pozemky sa vzťahuje ustanovenie § 24 odst. 11 ZDP. Pri predaji pozemku je za daňovo uznateľný náklad možné považovať len obstarávaciu cenu pozemku, ktorá je evidovaná u rozdeľovanej alebo zanikajúcej spoločnosti pred premenou bez vplyvu ocenenia reálnou hodnotou. Rovnaký princíp sa používa aj pri opakovaných premenách, je teda nutné ísť v histórii pozemku naspäť k nadobúdateľovi, ktorý pozemok kúpil. [1]

Nedokončené investície

Pri predaji majetku, ktorý sa neodpisuje podľa zákona o účtovníctve ani podľa ZDP a bol nadobudnutý pri premene, je možné súvisiaci výdaj (náklad) na dosiahnutie, zaistenie a udržanie príjmu uplatniť len do výšky jeho hodnoty, ktorá je evidovaná u zanikajúcej spoločnosti v účtovníctve pred ocenením tohto majetku na reálnou hodnotou. [27] U nedokončených investícií je teda nutné naďalej evidovať ich pôvodnú neprecenenú hodnotu od zanikajúcej spoločnosti. Následne sa k tejto hodnote pridávajú vynaložené náklady na dokončenie, čím vznikne cena pre daňové odpisy. Vplyv preценenia podľa znaleckého posudku bude nedaňový. [1]

Zásoby

Na zásoby sa taktiež vzťahuje § 24 odst. 11 ZDP, preценenie zásob smerom nahor je preto daňovo neuznateľné a pri spotrebe bude vykázaná rozdielna výška daňového nákladu od

zaúčtovaného nákladu. V prípade precenenia smerom nadol môže nástupnícka spoločnosť uplatniť pri realizácii alebo spotrebe pôvodnú cenu evidovanú u zanikajúcej či rozdeľovanej spoločnosti, a to úpravou v daňovom priznaní. [1]

Pohľadávky

U pohľadávky nadobudnutej pri premene spoločností, ak nebola súčasťou podsúvahových účtov rozdeľovanej či zanikajúcej spoločnosti, pokračuje nástupnícka spoločnosť v odpise pohľadávky alebo v tvorbe opravnej položky ako by nedošlo k zmene veriteľa a v maximálnej výške, v akej by mohla uplatniť odpis alebo tvorbu opravnej položky rozdeľovaná alebo zanikajúca spoločnosť. [27]

V prípade ak je precenenie obstarávacej ceny pohľadávky smerom hore, toto precenenie nie je relevantné pre účely ZDP. V prípade precenených pohľadávok v rámci fúzie na nižšiu hodnotu, než je ich nominálna hodnota, dochádza pri úhrade takej pohľadávky v plnej výške alebo výške presahujúcej znalecké ocenenie, k realizácii výnosu vo výške rozdielu medzi uhradenou hodnotou pohľadávky a znaleckým ocenením pohľadávky. Tento výnos sa musí zahrnúť pri zostavení daňového priznania zo zdaniteľných výnosov. [1]

Oceňovací rozdiel k nadobudnutému majetku

Odpisy oceňovacieho rozdielu k nadobudnutému majetku, ktorý vznikli premenou, nie sú daňovým výnosom alebo nákladom podľa ZDP. Nástupnícka spoločnosť však môže pokračovať v daňovom odpisovaní oceňovacieho rozdielu, ktorý vznikol z minulých transakcií pod podmienkou, že je oceňovací rozdiel prevzatý alebo vykázaný v počiatočnej súvahe a okomentovaný v komentári k tejto súvahe. [1]

Goodwill

Ak v dôsledku premeny spoločnosti vzniká goodwill, odpisy goodwillu nie sú daňovým výnosom alebo nákladom podľa ZDP. Avšak, nástupnícka spoločnosť môže pokračovať v daňovom odpisovaní goodwillu z minulých transakcií pod podmienkou, že goodwill nebude odpísaný ku dňu predchádzajúcemu rozhodný deň premeny a bude vykázaný v zahajovanej súvahe a taktiež popísaný v komentári tejto súvahy. [1]

1.5.5 Zálohy na daň z príjmu právnických osôb

V zdaňovacom období začínajúcim rozhodným dňom premeny do dňa, ktorý predchádza dňu zápisu premeny do obchodného registra, platí za nástupnícku spoločnosť zálohy rozdeľovaná alebo zanikajúca spoločnosť v periodicite a výške vyplývajúcej zo zákona. Výnimku tvorí zlúčenie, kedy stanovené zálohy platí naďalej aj nástupnícka spoločnosť. [27]

Ak sa jedná o fúziu, nástupnícka spoločnosť platí zálohy odo dňa zápisu fúzie do obchodného registra a v periodicite a výške odvodené zo súčtu posledných známych daňových povinností zaniknutých spoločností. Pri stanovení týchto záloh sa vychádza z poslednej známej daňovej povinnosti s prípadným dopočtom, ktorý sa v prípade zlúčenia zvýši ešte o poslednú známu daňovú povinnosť nástupníckej spoločnosti. U premien kedy je rozhodný deň prvý deň kalendárneho alebo hospodárskeho roka sa postupuje obdobne. [27]

1.5.6 Daň z pridanej hodnoty

U dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) nemá stanovenie rozhodného dňa účinky na plnenie ďalších povinností rozdeľovanej alebo zanikajúcej spoločnosti, ale daňové povinnosti sú spojené až so zánikom právnickej osoby ako poplatníka. Daňové povinnosti súvisiace s DPH musí zanikajúca spoločnosť plniť do svojho zániku, teda do dňa zápisu premeny do obchodného registra. Jednanie zanikajúcej spoločnosti spojené s uskutočňovaním zdaniteľných plnení pre účely DPH, teda predaj a nákup produktov a služieb, sú z pohľadu dane z príjmu právnických osôb a z účtovného hľadiska realizované na účet nástupníckej spoločnosti, nie sú však nástupníckej spoločnosti pričítané pre účely DPH a ostatných daní, napr. daň z nadobudnutia nehnuteľných vecí, diaľničná daň atď. [1]

Daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty

Keďže daňový subjekt zaniká dňom vymazania z obchodného registra, nástupnícka aj zanikajúca spoločnosť podáva **daňové priznanie k DPH od rozhodného dňa fúzie do zápisu fúzie do obchodného registra** samostatne za zdaňovacie obdobie, ktoré vyplýva pre všetky zúčastnené spoločnosti zo zákona o dani z pridanej hodnoty. V období medzi rozhodným dňom a zápisom do obchodného registra sú prípadné vzájomné plnenia medzi nástupníckou a zanikajúcou spoločnosťou posudzované ako plnenia medzi samostatnými

právnickými osobami, a uvádzajú sa v záznamnej povinnosti a v daňových priznaniach k DPH. Po zápise fúzie do obchodného registra zanikajúca spoločnosť zaniká a právne existuje už len nástupnícka spoločnosť, ktorá ďalej uskutočňuje všetky plnenia. [1]

Následne je nástupnícka spoločnosť povinná podať priznania k DPH za zdaňovacie obdobie, v ktorom je fúzia zapísaná do obchodného registra. Jedná sa o priznanie k DPH za zanikajúce spoločnosti a vlastné priznanie k DPH a obe je nutné podať do 25. dňa mesiaca, ktorý nasleduje po zdaňovacom období. **Priznanie k DPH za zanikajúce spoločnosti** sa podáva za obdobie od 1. dňa zdaňovacieho obdobia do dňa, ktorý predchádza dňu zániku zanikajúcich spoločností, teda deň predchádzajúci dňu zápisu do obchodného registra. Pri tomto priznaní je nutné uviesť, že sa jedná o priznanie za zaniknutých platcov. **Vlastné priznanie nástupníckej spoločnosti k DPH** závisí od typu fúzie. Ak sa jedná o prípad splynutia, tak sú obsiahnuté plnenia prijaté a uskutočnené odo dňa zápisu splynutia do obchodného registra. V prípade zlúčenia obsahuje prijaté a uskutočnené plnenia nástupníckou spoločnosťou od začiatku zdaňovacieho obdobia, teda odo dňa zápisu do obchodného registra uskutočňuje nástupnícka spoločnosť aj plnenia, ktoré predtým uskutočňovala zanikajúca spoločnosť. [1]

Registrácia a vznik platcu DPH

Osoby so sídlom či miestom podnikania v tuzemsku alebo v ostatných členských štátoch a s povinnosťou k dani, na ktoré pri premene prechádza imanie zanikajúcej spoločnosti, ktorá bola platcom DPH, sa stávajú platcami dňom zápisu premeny do obchodného registra. Táto osoba, ktorá je odo dňa zápisu premeny do obchodného registra povinná k dani, má povinnosť podať prihlášku k registrácii do 15 dní odo dňa zápisu premeny. [1]

Zdaňovacie obdobie sa pri fúzii pre nástupnícku spoločnosť stanoví zo súčtu obrátov zúčastnených spoločností. V prípade prevodu imania na spoločníka sa zdaňovacie obdobie stanoví z obrátu zrušenej spoločnosti bez likvidácie a obrátu spoločníka. U rozdelenia je zdaňovacie obdobie nástupníckych alebo novo založených spoločností stanovené tak, že každej nástupníckej spoločnosti je priradený obrát rozdeľovanej spoločnosti v pomere, v ktorom na nich bolo prevedené imanie zo zanikajúcej spoločnosti. [28]

Vysporiadanie koeficientu

Právny nástupca je v prípade zrušenia registrácie zanikajúcej spoločnosti povinný zrealizovať vysporiadanie nároku na odpočet dane u krátených plnení za obdobie od 1. januára v kalendárnom roku, kedy došlo k zrušeniu registrácie, do dňa predchádzajúcemu dňu zápisu premeny do obchodného registra. Vysporiadanie nároku na odpočet dane u prijatých zdaniteľných plnení bude uvedený do daňového priznania za posledné zdaňovacie obdobie zanikajúcej spoločnosti. Daňové priznanie podáva nástupnícka spoločnosť. [1]

1.5.7 Daňový poriadok

Postup správcov daní, povinnosti a práva daňových subjektov a tretích osôb, vznikajúcich pri správe daní sa riadi zákonom č. 280/2009 Sb., daňový rád (ďalej len „daňový poriadok“). [29] V súvislosti s premenami obchodných spoločností sú najdôležitejšie oblasti z daňového poriadku súhlas správcu dane, registračná povinnosť a prechod daňovej povinnosti. [1]

Súhlas správcu dane

Daňový subjekt, ktorý je zanikajúca právnická osoba bez právneho nástupcu, je povinný predložiť žiadosť o vymazanie z registra a súčasne aj súhlas správcu dane, u ktorého je registrovaný. [29] V oblasti daňových premien však zánik daňového subjektu prebieha výhradne so zánikom s právnym nástupníctvom, preto je podľa Skálovej [1] možné odvodiť, že sa toto ustanovenie nevzťahuje na zánik spoločnosti, ktorý nastáva dôsledkom realizovanej premeny. Nie je teda nutnosť žiadať správcu dane o vydanie súhlasu s premenou.

Registračná povinnosť

Ak dôjde k zmene údajov, ktoré má daňový subjekt povinnosť uvádzať pri registrácii, je povinný túto zmenu oznámiť správcovi dane do 15 dní odo dňa, kedy zmena nastala. [29] Podobný postup je aj v prípade ak dôjde k zániku daňovej povinnosti u niektorej z daní. Ak dochádza napr. pri rozštiepení k zániku zanikajúcej spoločnosti, nástupnícka spoločnosť na ktorú prešlo imanie má povinnosť informovať správcu dane o tom, že zanikla zanikajúca spoločnosť. [1]

Pri premenách obchodných spoločností dochádza aj k situáciám keď sa mení sídlo nástupníckej spoločnosti. V prípade fúzie zlúčením, kedy nástupnícka spoločnosť prevezme sídlo zanikajúcej spoločnosti, dochádza k zmene podmienok v súvislosti s miestnou príslušnosťou správca dane. Daňový poriadok v § 131 uvádza, že doterajší príslušný správca dane stanoví rozhodnutím dátum, ku ktorému prechádza miestna príslušnosť na nového správcu dane. Pri premenách obchodných spoločností by malo dátum prechodu miestnej príslušnosti odpovedať dátumu zápisu premeny do obchodného registra, keďže týmto dňom nastávajú právne účinky premeny. [1]

Prechod daňovej povinnosti

Ak zaniká právnická osoba, ktorá má právneho nástupcu, prechádza jej daňová povinnosť na tohto právneho nástupcu. [29] Prechodom daňovej povinnosti sa rozumie prechod práv a povinností v rovine nálezacej, teda napr. povinnosť uchovávať evidenciu a doklady či právo podať dodatočné daňové priznanie, a v platobnej rovine, kde ide napr. o právo na vrátenie preplatku či povinnosti uhradiť vymeranú daň. [1] Pri zrušení právnickej osoby bez likvidácie, jej právny nástupca má povinnosť podať riadne daňové tvrdenie týkajúce sa jej daňovej povinnosti do 30 dní odo dňa jej zániku, za zdaňovacie obdobie, ktoré uplynulo pred dňom jej zániku. [29]

V prípade ak dôjde k premene právnickej osoby rozdelením, bez toho aby bolo dostatočne jasné, v akom rozsahu prechádza daňová povinnosť na právneho nástupcu, správca dane určí nástupníctvo ohľadom daňových povinností. Každý z právnych nástupcov ručí za splnenie platobných povinností, ktoré prešli na iného právneho nástupcu v spojitosti s premenou právnickej osoby rozdelením. [29] Ručenie za daňovú povinnosť je neobmedzené. Správca dane teda môže neúspešne inkasovaný daňový nedoplatok od jednej nástupníckej spoločnosti vymáhať po akomkoľvek ručiteľovi, teda akejkolvek nástupníckej spoločnosti, ktorá je nedoplatok povinná v plnej výške uhradiť. V prípade rozdelenia rozštiepením, pri ktorom sa zanikajúca spoločnosť rozdeľuje na niekoľko subjektov, je v tejto súvislosti doplnené k povinným náležitostiam projektu premeny taktiež vyslovené uvedenie, na ktorú nástupnícku spoločnosť prechádza daňová povinnosť od zanikajúcej spoločnosti. [1]

1.5.8 Daňové plánovanie

Pri premenách obchodných spoločností je nutné brať v úvahu aj daňové dôvody ich realizácie, teda daňovú optimalizáciu alebo daňové plánovanie. Daňové plánovanie je legitímny nástroj pomocou ktorého sa poplatník snaží minimalizovať svoju daňovú záťaž s cieľom maximalizovať zisk, keďže daň sa chápe ako položka znižujúca zisk daňového subjektu. Aj keď je daňové plánovanie legitímny nástroj, vo veľa pohľadoch balansuje medzi vyhýbaním sa daňovej povinnosti a daňovým únikom. Daňové plánovanie môže predstavovať napr. voľbu daňovej rezidencie, právnej formy podnikania či odpisov, spôsob financovania podnikateľského subjektu a ďalšie. [26]

Keďže sú premeny obchodných spoločností pomerne náročným procesom, mali by byť sprevádzané odborníkmi vrátane daňových poradcov, ktorý by mali spracovať odporúčania vedúce k splneniu daňových povinností a daňovej optimalizácii. V prípade premien spočíva optimálne riešenie vo využití položiek znižujúcich daňový základ ako sú napr. daňové odpisy či prevod daňovej straty. Využitie daňovej straty môže byť kľúčovým aspektom k realizácii premien, keďže vďaka tomu môže nástupnícka spoločnosť hospodárjúca so ziskom znížiť svoj základ dane a tým aj svoju daňovú povinnosť. [26] Avšak, ako už bolo v predchádzajúcich častiach uvedené, motív premeny nemôže byť očividné zníženie daňovej povinnosti ale len riadne hospodárske dôvody. [17]

Daňové plánovanie sa taktiež týka cezhraničných premien obchodných spoločností. Okrem prenosu daňovej straty je možné daňové výhody dosiahnuť aj voľbou sídla nástupníckej spoločnosti a výber štátu s výhodnejšími daňovými podmienkami. Cezhraničná fúzia môže poslúžiť taktiež k presunutiu majetku do iného štátu kde bude jeho prevod a samotný majetok podliehať nižšej dani. [26]

2 Analýza súčasného stavu

Ďalšia časť diplomovej práce obsahuje analýzu cezhraničných fúzií ktoré realizovali české spoločnosti od roku 2008 až do roku 2020. Z analýzy je následnej odvodené, do akých krajín české spoločnosti najčastejšie fúzujú, kapitola teda rieši tretí čiastkový cieľ práce. Následné sú predstavené daňové sústavy, predovšetkým daň z príjmu právnických osôb a prípadne iné priame dane vo vybraných krajinách. Na záver kapitoly je predstavená štúdia, ktorá medzinárodne porovnáva daňové zaťaženie spoločností. Táto časť dáva podklady pre ďalší cieľ práce, a to je pomocou modelového príkladu vybrať krajinu, ktorá je z daňového hľadiska najvýhodnejšia pre českú spoločnosť k realizácii fúzie.

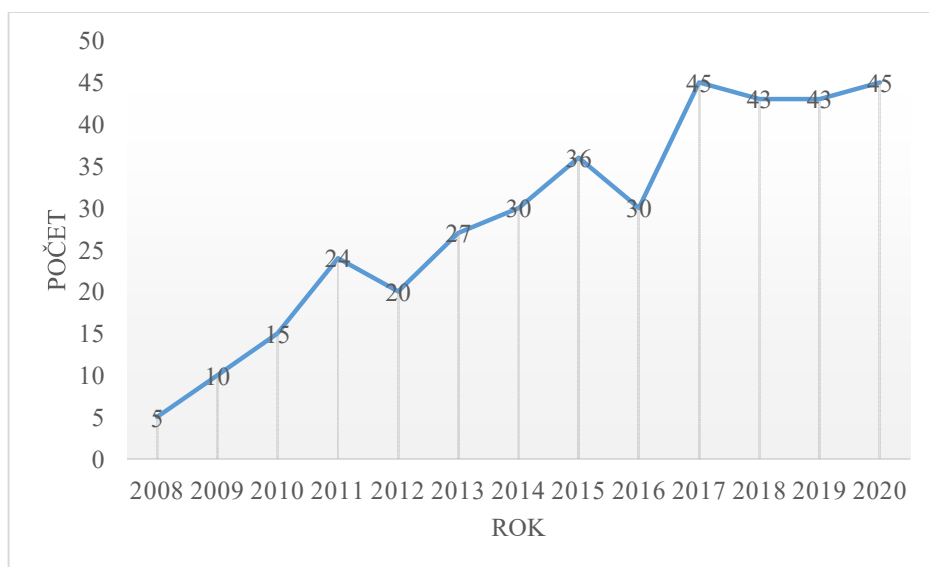
2.1 Analýza českých cezhraničných fúzií v rokoch 2008-2020

Analýza cezhraničných fúzií v rokoch 2008 až 2020 čerpá z akademických zdrojov a z vlastnej analýzy. Dáta z rokov 2008 až 2018 pochádzajú od Skálovej [1]. Dáta za roky 2019 a 2020 boli získané vlastnou analýzou vložených oznámení v obchodnom vestníku, celý proces zberu dát je popísaný v kapitole Ciele práce, metódy a postupy spracovania. Dáta získané vlastnou analýzou sú zahrnuté v prílohe 1.

V obchodnom vestníku boli prejdené jednotlivé oznámenia o uložení projektu premeny do zbierky listín. Z týchto oznámení boli získané spoločnosti realizujúce fúziu, krajiny, kde sídlia a ich identifikačné číslo. Taktiež bola sledovaná informácia či sa jedná o fúziu zlúčením alebo splynutím.

2.1.1 Celkový počet cezhraničných fúzií

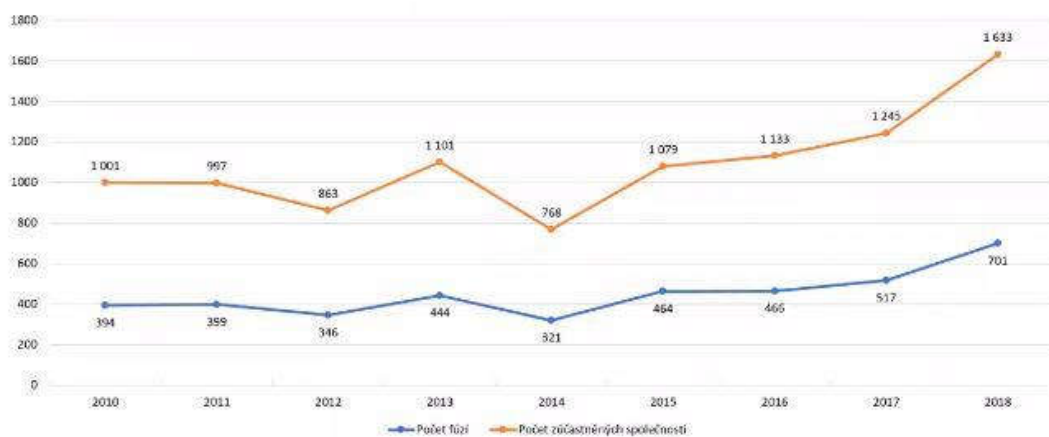
V sledovanom období cezhraničné fúzie od zavedenia právnej úpravy premien rástli, a v posledných rokoch dosahujú najvyššie hodnoty. V roku 2019 ich bolo realizovaných 43 a v roku 2020 sa realizovalo 45 cezhraničných fúzií. Pandémia teda nespôsobila pokles týchto operácií. Celkový počet cezhraničných fúzií je však oproti tuzemským fúziám stále pomerne nízky. Nasledujúci graf č. 1 znázorňuje cezhraničné fúzie, ktoré realizovali české spoločnosti medzi rokmi 2008 až 2020.

Graf č. 1: Počet českých cezhraničných fúzií v rokoch 2008-2020

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Nasledujúci graf č. 2 zobrazuje pre porovnanie celkový počet fúzií realizovaných v ČR od roku 2010 až do roku 2018. Z porovnania vyplýva, že české spoločnosti oveľa častejšie realizujú tuzemskú fúziu. Cezhraničné fúzie tvoria menej než 10% z celkových realizovaných fúzií za každý kalendárny rok.

Zdroj: Databáze autorky na základě sběru primárních dat o jednotlivých fúziích

Graf č. 2: Celkové realizované fúzie v ČR 2010-2018

(Zdroj: 30)

Dôvodom tohto nízkeho počtu môže byť skutočnosť, že aj napriek značnej harmonizácii zo strany EÚ, existujú veľké odlišnosti v účtovných, právnych, a daňových systémoch medzi

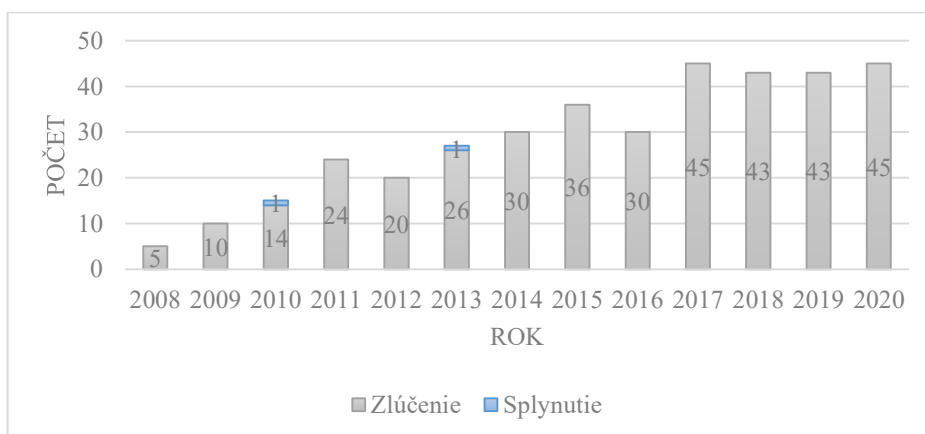
členskými štátmi. K ďalším možným príčinám pre nízky počet cezhraničných fúzií patria nasledovné aspekty:

- Niektoré právne poriadky majú odlišný prístup k oceneniu imania pre účely obchodného práva než prístup k oceneniu pre účtovné účely.
- Daňové prostredie je prívetivejšie k realizácii domácich fúzií než cezhraničných.
- Niektoré účtovné súvislosti fúzií nie sú harmonizované, pretože smernice EÚ umožňujú členským štátom istú voľnosť. [18]

V analyzovanom období je za významný považovaný rok 2012, keďže od tohto roku ČR povoľuje možnosť flexibility pri stanovení rozhodného dňa, čo viedlo k uľahčeniu realizácie cezhraničnej fúzie a miernemu rastu celkového počtu realizovaných cezhraničných fúzií. [1]

2.1.2 Forma cezhraničných fúzií

Cezhraničná fúzia môže byť realizovaná formou zlúčenia alebo formou splynutia. Nasledujúci graf č. 3 obsahuje počet jednotlivých foriem fúzií realizovaných v sledovanom období. Cezhraničné fúzie formou zlúčenia jednoznačne prevládajú a z celkového počtu bolo zlúčením realizovaných 373 cezhraničných fúzií. Formou splynutia boli za sledované obdobie realizované len dve cezhraničné fúzie.

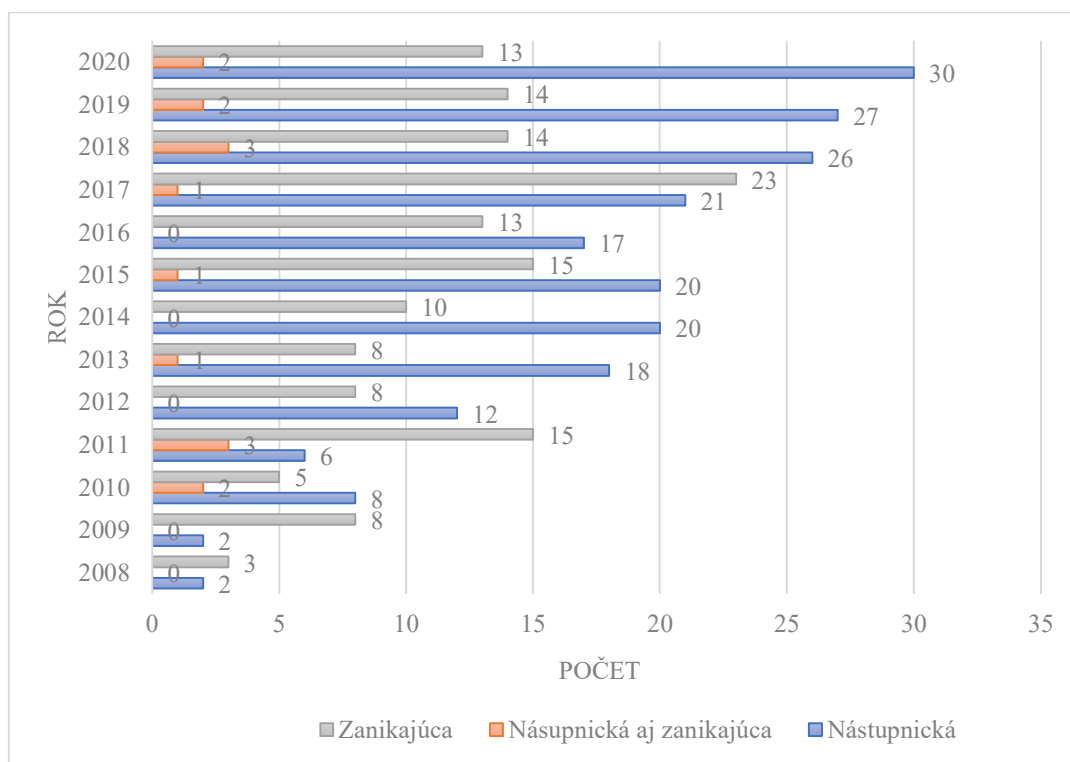
Graf č. 3: Forma cezhraničných fúzií
(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Dôvodom pre tak vysokú preferenciu fúzie zlúčením je, že pri tejto forme nie je vyžadované precenenie imania zanikajúcej spoločnosti za predpokladu, že imanie

nástupníckej spoločnosti nebolo zvýšené z imania zanikajúcich spoločností. Precenenie imania so sebou prináša zúčastneným subjektom dodatočnú nákladovú a administratívnu záťaž. [16]

2.1.3 Postavenie českej spoločnosti

Pri cezhraničných fúziách je taktiež zaujímavé sledovať, či bola česká spoločnosť nástupníckou alebo zanikajúcou spoločnosťou. Na nasledujúcom grafe č. 4 je znázornené postavenie českej spoločnosti v cezhraničných fúziách v sledovanom období. Graf znázorňuje v jednotlivých sledovaných rokoch, či bola česká spoločnosť v roli zanikajúcej alebo nástupníckej spoločnosti, alebo sa cezhraničnej fúzie zúčastnilo viac českých spoločností, a teda česká spoločnosť bola ako nástupnícka spoločnosť a medzi zanikajúcimi bola okrem zahraničnej spoločnosti aj ďalšia česká spoločnosť alebo spoločnosti.

Graf č. 4: Postavenie českej spoločnosti v cezhraničných fúziách

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z grafu č. 4 vyplýva, že prvé sledované roky bola česká spoločnosť častejšie v roli zanikajúcej spoločnosti. Od roku 2012 však vo väčšine realizovaných cezhraničných fúzií

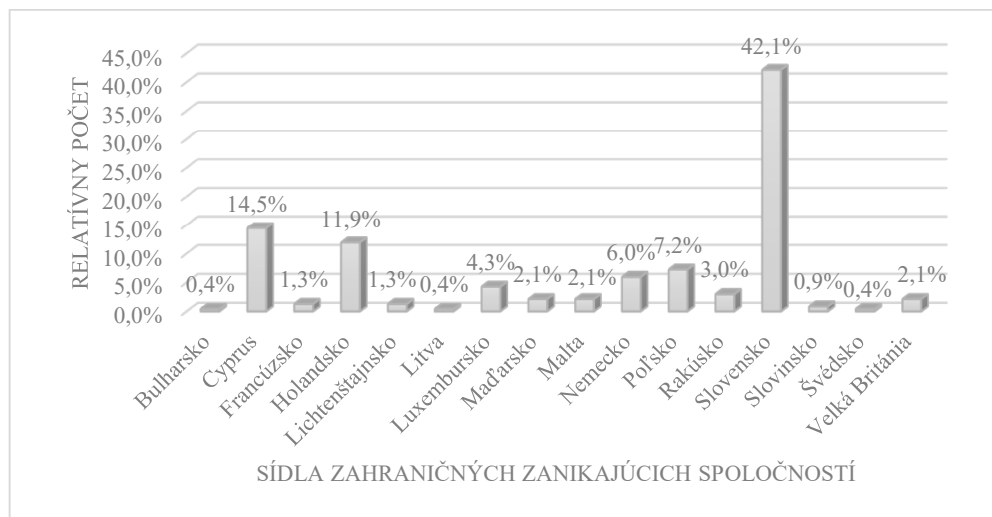
preberala česká spoločnosť rolu nástupníckej spoločnosti. Výnimkou je rok 2017 kedy počet zanikajúcich českých spoločností predbehol počet českých nástupníckych spoločností. Od roku 2018 však postavenie českej spoločnosti v roli zanikajúcej spoločnosti klesá a výrazne rastie postavenie českej spoločnosti ako nástupníckej spoločnosti.

Celkovo bolo za sledované obdobie realizovaných 209 cezhraničných fúzií, kedy mala česká spoločnosť rolu nástupníckej spoločnosti, 149 cezhraničných fúzií kedy mala česká spoločnosť postavenie zanikajúcej spoločnosti a 15 cezhraničných fúzií kedy boli české spoločnosti aj v roli nástupníckej aj zanikajúcej spoločnosti.

Skutočnosť, že sa realizuje viac cezhraničných fúzií smerujúcich do Českej republiky než do zahraničia, je možné považovať z pohľadu ČR za prínosné z dôvodov pozitívneho vplyvu na národnú ekonomiku a udržania daňových základov. [1]

2.1.3 Sídla zanikajúcich spoločností

Z predchádzajúcej časti vyplýva, že v rámci cezhraničných fúzií prichádzajú častejšie zahraničné spoločnosti do ČR. Graf č. 5 znázorňuje odkiaľ pochádzajú spoločnosti, ktoré sú v roli zanikajúcej spoločnosti a realizujú fúziu s českými spoločnosťami.

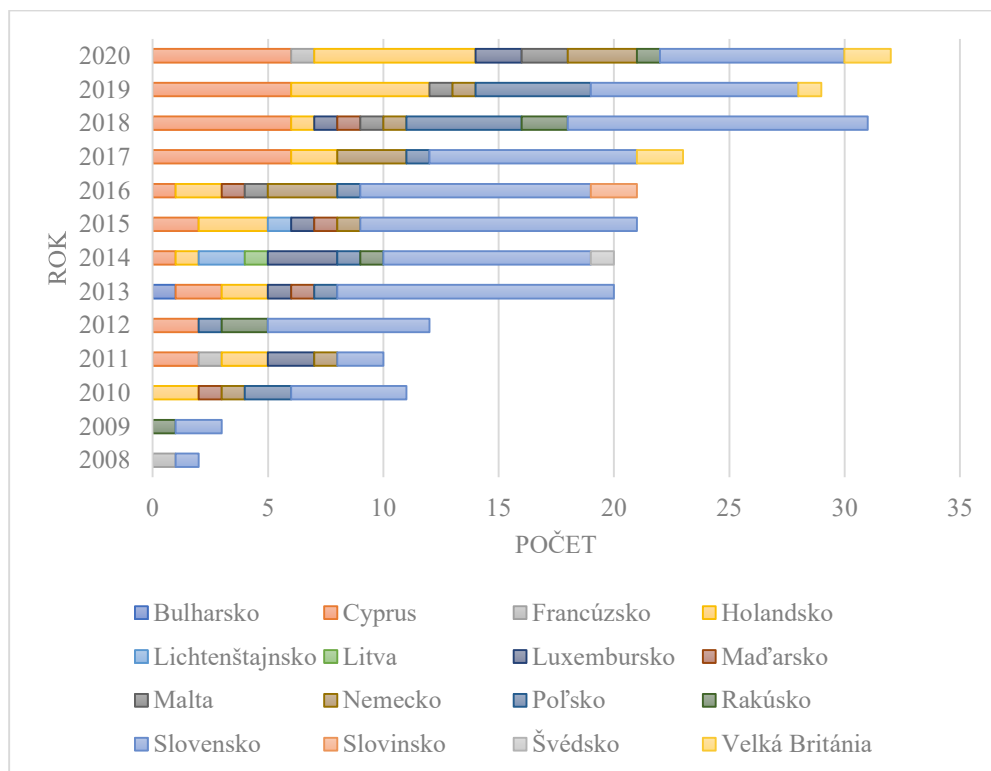

Graf č. 5: Sídla zahraničných zanikajúcich spoločností

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z grafu č. 5 vyplýva, že takmer polovica zahraničných firiem, ktoré realizujú fúziu s českou spoločnosťou a sú v roli zanikajúcej spoločnosti pochádzajú zo Slovenska. Tento

výsledok vzhľadom na podobný jazyk, geografické umiestnenie a spoločnú históriu nie je prekvapivý. Do ČR prostredníctvom cezhraničnej fúzie často prichádzajú spoločnosti z Cypru, Holandska, Poľska či Nemecka. Počet spoločností sídlacích v ostatných krajinách EÚ sa pohybuje v sledovanom období v jednotkách. Nasledujúci graf č. 6 obsahuje odkiaľ prichádzali zahraničné spoločnosti realizujúce fúziu smerom do ČR podľa jednotlivých analyzovaných rokov.

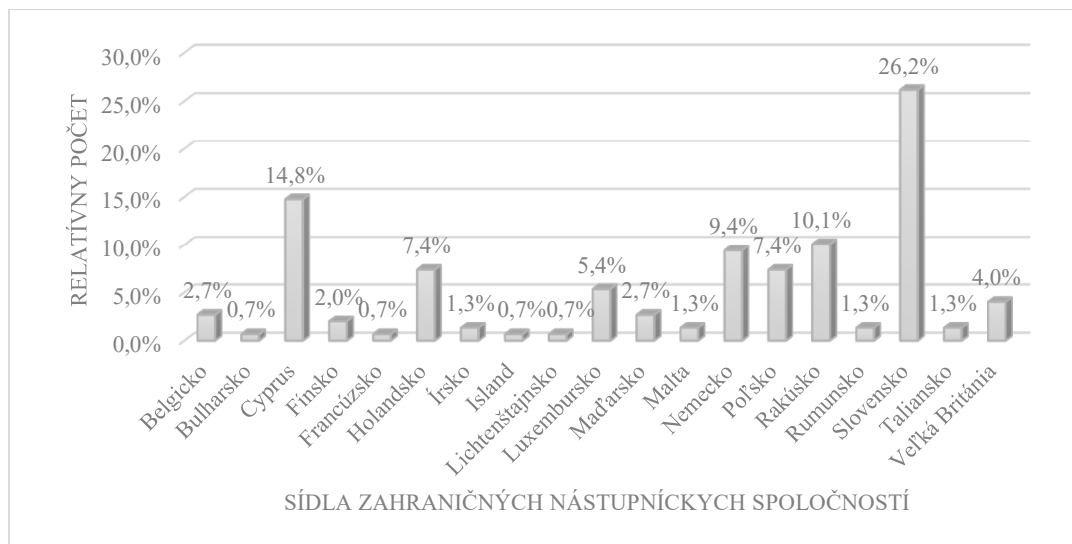
Graf č. 6: Sídla zahraničných zanikajúcich spoločností podľa jednotlivých rokov

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Cezhraničné fúzie smerom zo Slovenska do ČR sú od roku 2013 pomerne stabilné a prevažujú nad cezhraničnými fúziami do ostatných členských krajín. V posledných rokoch sú častejšie zastúpené cezhraničné fúzie spoločností z Cypru a Holandska.

2.1.4 Sídla nástupníckych spoločností

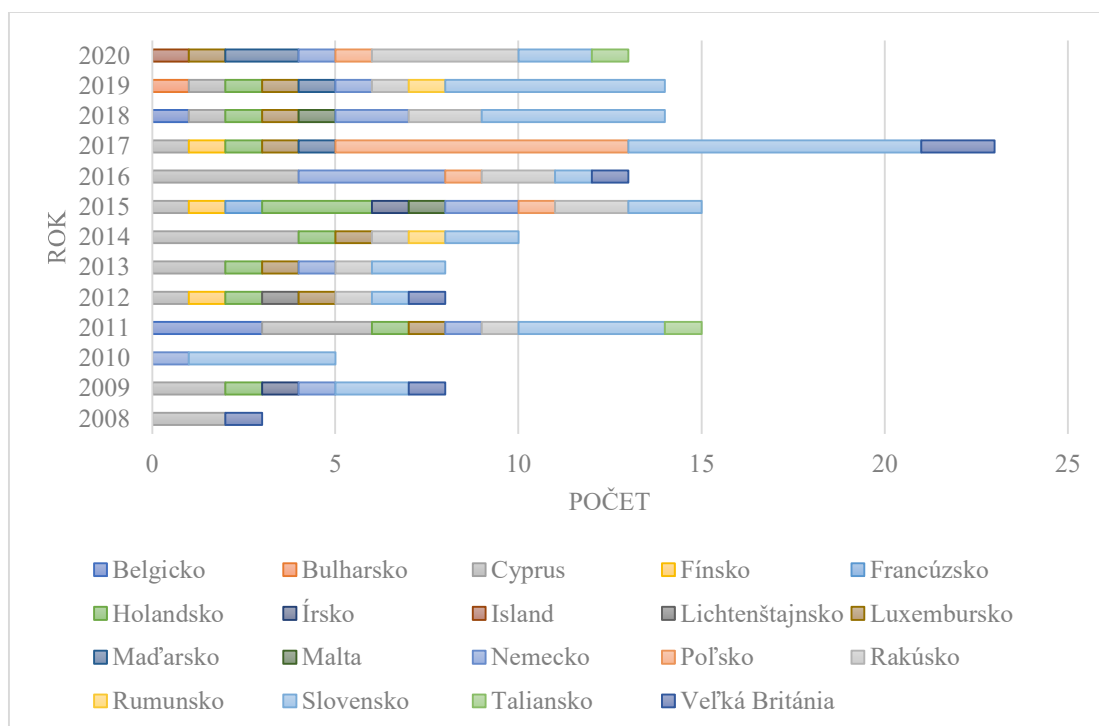
Druhou možnosťou cezhraničnej fúzie je ak česká spoločnosť zaniká a nástupníckou spoločnosťou je zahraničná spoločnosť. Nasledujúci graf č. 7 obsahuje z akých krajín pochádzajú zahraničné spoločnosti s ktorými české spoločnosti realizujú fúziu a české spoločnosti následne zanikajú.

Graf č. 7: Sídla zahraničných nástupníckych spoločností

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z grafu č. 7 vyplýva, že české spoločnosti, ktoré pri fúziách zanikajú, najčastejšie realizujú fúziu smerom na Slovensko. Celkovo teda české spoločnosti, či už ako zanikajúce alebo nástupnícke spoločnosti, realizujú najčastejšie cezhraničné fúzie so slovenskými spoločnosťami. Ďalšou častou krajinou kam české spoločnosti fúzujú je Cyprus. Za ním nasledujú Rakúsko, Nemecko, Poľsko či Holandsko. Nasledujúci graf č. 8 obsahuje sídla nástupníckych spoločností podľa jednotlivých rokov.

Graf č. 8: Sídla zahraničných nástupníckych spoločností podľa jednotlivých rokov
(Zdroj: Vlastné spracovanie)

V posledných dvoch rokoch išlo najčastejšie o cezhraničnú fúziu smerom na Slovensko alebo do Rakúska. Cezhraničné fúzie smerom na Cyprus v posledných rokoch oproti predchádzajúcemu obdobiu klesajú. Zaujímavý je rok 2017, kedy väčšina cezhraničných fúzií bolo smerom do Poľska a na Slovensko.

Cezhraničné fúzie so Slovenskom sú v rámci susedných krajín a krajín V4 realizované o dosť častejšie než s ostatnými susednými krajinami. Dôvodom prečo je napr. v rámci V4 cezhraničných fúzií s Maďarskom a Poľskom oveľa menej, je odlišnosť maďarskej a poľskej účtovnej úpravy voči tej českej. Najväčšou odlišnosťou je vnímanie rozhodného dňa, keďže podľa českej úpravy môže byť rozhodný deň stanovený spätne alebo do budúcnosti. [1] Avšak, poľská a maďarská účtovná a právna úprava nepozná rozhodný deň v českom poňatí a tým pádom používa spojenie účtovných a právnych účinkov v jediný deň. Táto skutočnosť vedie k tomu, že poľské alebo maďarské spoločnosti môžu realizovať cezhraničnú fúziu s českou spoločnosťou iba za predpokladu, že je rozhodný deň stanovený na deň zápisu fúzie do obchodného registra. [16]

Jedným z čiastkových cieľov práce je zistiť do akých krajín české spoločnosti najčastejšie realizujú cezhraničnú fúziu. Z analýzy vyplýva, že sa jedná o Slovensko, Cyprus, Rakúsko a Nemecko. Za sledované obdobie bol počet realizovaných cezhraničných fúzií do týchto krajín, a česká spoločnosť bola v roli zanikajúcej spoločnosti nasledovný:

- 39 cezhraničných fúzií smerom na Slovensko;
- 22 cezhraničných fúzií smerom na Cyprus;
- 15 cezhraničných fúzií smerom do Rakúska;
- 14 cezhraničných fúzií smerom do Nemecka.

2.2 Daňové sústavy

Nasledujúca časť sa venuje analýze jednotlivých daňových sústav krajín, kde české spoločnosti podľa predchádzajúcej analýzy najčastejšie realizujú fúziu, teda na Slovensko, Cyprus, do Rakúska a Nemecka. Pri každej krajine bude predstavená základná daňová sústava a podrobnejšie popísaná daň z príjmu právnických osôb v danej krajine.

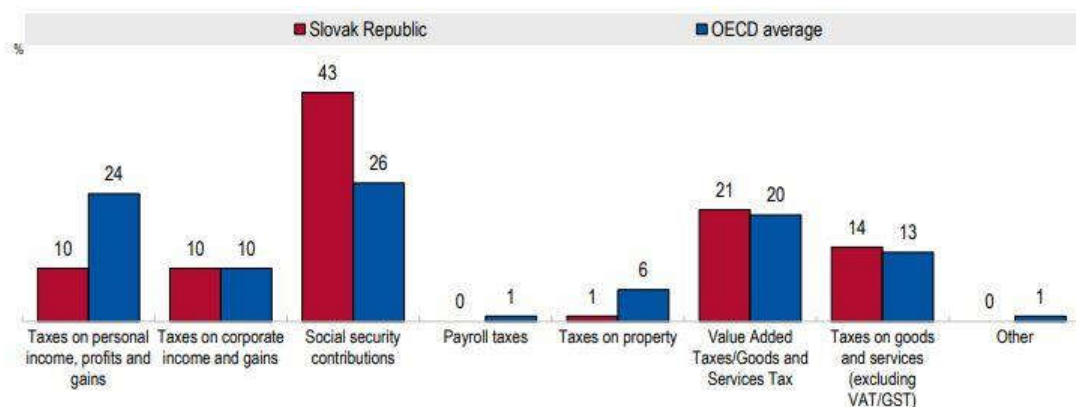
Daňové systémy jednotlivých členských štátov EÚ sa aj napriek značnej snahe o daňovú harmonizáciu líšia. V EÚ sú harmonizované predovšetkým nepriame dane, keďže takáto harmonizácia je nevyhnutná pre zaistenie fungovania jednotného vnútorného trhu. Harmonizačný proces priamych daní však stagnuje a to predovšetkým kvôli rozdielnym účtovným systémom a neochote členských štátov. Členské štáty považujú harmonizáciu priamych daní ako zásah do suverenity a do vnútornej hospodárskej politiky jednotlivých štátov. [31]

Aktuálne dáta sú získavané predovšetkým z EÚ databázy, od OECD a najnovších vydání literatúry venujúcej sa tejto problematike. Keďže väčšie množstvo fúzií je smerom do ČR, je pre porovnanie taktiež zahrnutá ČR. Na záver kapitoly sú jednotlivé poznatky sumarizované. Cieľom tejto kapitoly je pripraviť podklady pre výpočet modelového príkladu cezhraničnej fúzie a jej daňových dopadov na daň z príjmu právnických osôb.

2.2.1 Slovensko

Daňovú sústavu Slovenskej republiky legislatívne vymedzuje zákon o dani z príjmu, zákon o dani z pridanej hodnoty, šesť zákonov o spotrebných daniach (na každú spotrebnú daň zvlášť), platby sociálneho poistenia, zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Prepojenie osobnej a korporátnej príjmovej dane tkvie v tom, že sú firemné zisky úplne zdaňované na úrovni firiem a rozdelené zisky v rukách firemných či jednotlivých akcionárov už nepodliehajú dani. [31]

Nasledujúci obrázok č. 7 obsahuje porovnanie daňového mixu s priemerom krajín OECD za rok 2018. Jednotlivé dane sú uvedené ako % z celkového daňového mixu. [32]

Obrázok č. 7: Daňový mix Slovenska porovnaný s priemerom OECD, 2018

(Zdroj: 32)

Z porovnania vyplýva, že Slovensko má podstatnejšie väčšie príjmy z príspevkov na sociálne zabezpečenie než je priemer krajín OECD. Taktiež dosahuje vyššie príjmy z dani z pridanej hodnoty a ostatných spotrebných daní. Daň z príjmu právnických osôb je na rovnakej úrovni ako priemer krajín OECD. Naopak majetkové dane a daň z príjmu fyzických osôb sa podieľajú na daňovom mixe o dosť menej než je priemer krajín OECD.

Daň z príjmu právnických osôb

Predmetom dane sú príjmy (výnosy) z činnosti daňovníka a z nakladania s majetkom daňovníka. U daňovníka, ktorý účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva, je **základ dane** rozdiel medzi príjmami a výdavkami. U daňovníka účtujúceho v sústave podvojného účtovníctva predstavuje základ dane výsledok hospodárenia. [31]

Základ dane je možné znížiť o **daňovú stratu** daňovníka, ktorú je možné odpočítať rovnomerne počas štyroch bezprostredne po sebe idúcich zdaňovacích období, po období kedy strata vznikla. Daňovú stratu vykázanú za zdaňovacie obdobia začínajúce najskôr od 1.1.2020, môže daňovník odpočítať počas najviac piatich bezprostredne nasledujúcich zdaňovacích období od obdobia, kedy strata vznikla, najviac však do výšky 50% základu dane. [33] Ak daňovník, ktorý začal alebo mal nárok na odpočítavanie daňovej straty zanikne v dôsledku zrušenia bez likvidácie, teda pri fúzii spoločností, daňovú stratu odpočítava právny nástupca. To platí aj pri cezhraničnej fúzii. Odpočítať daňovú stratu však nie je možné, ak je účelom fúzie zníženie alebo vyhnutie sa daňovej povinnosti. [34]

Od základu dane zníženého o odpočet daňovej straty je pri realizácii projektu výskumu a vývoja možné odpočítať 200% výdavkov (nákladov), ktoré boli vynaložené na výskum a vývoj v zdaňovacom období, za ktoré je podávané daňové priznanie. [34]

Sadzba dane zo základu dane z príjmu právnických osôb zníženého o daňovú stratu činí **21%**. Ak však daňovník dosiahol za zdaňovacie obdobie príjmy (výnosy) neprevyšujúce sumu 100 000€, sadzba dane je **15%** zo základu dane zníženého o daňovú stratu za obdobie začínajúce najskôr 1.1.2020. Za zdaňovacie obdobie od 1.1.2021 sa však táto hranica pre zníženie sadzby dane znížila na sumu 49 790€. [33] Zdaniteľné obdobie je kalendárny rok. Spoločnosti môžu využívať aj hospodársky rok, no ten podlieha schváleniu správcom dane. Daňové priznanie sa podáva do konca tretieho mesiaca po skončení zdaňovacieho obdobia. Správca dane môže toto obdobie predĺžiť na šesť mesiacov po skončení zdaňovacieho obdobia. [35]

2.2.2 Cyprus

Daňová sústava Cypru sa skladá z dane z príjmu právnických osôb, osobnej príjmovej dane s kľzavou progresívnou sadzbou, dane z pridanej hodnoty, akcízov, príspevku na obranu a platby sociálneho poistenia. Na Cypre sa nevyberajú prevodové majetkové dane. [31]

Daň z príjmu právnických osôb

Predmetom dane sú firemné zisky. Zdaniteľný príjem zahŕňa obchodné zisky, renty, licenčné poplatky, úroky, odmeny a iné zisky z majetku a čisté odmeny z goodwillu. **Základ**

dane je vypočítaný ako súhrn príjmov za daňový obdobie znížené o odčítateľné výdaje vynaložené v súvislosti s príjmom a o straty minulých rokov. Za daňovo odčítateľné sú považované všetky náklady a výdaje výhradne a úplne vynaložené v súvislosti s príjmom vrátane napr. poskytnutých darov uznaným charitatívnym organizáciám či výdajom nekapitálovej povahy pre vedecký výskum. [31]

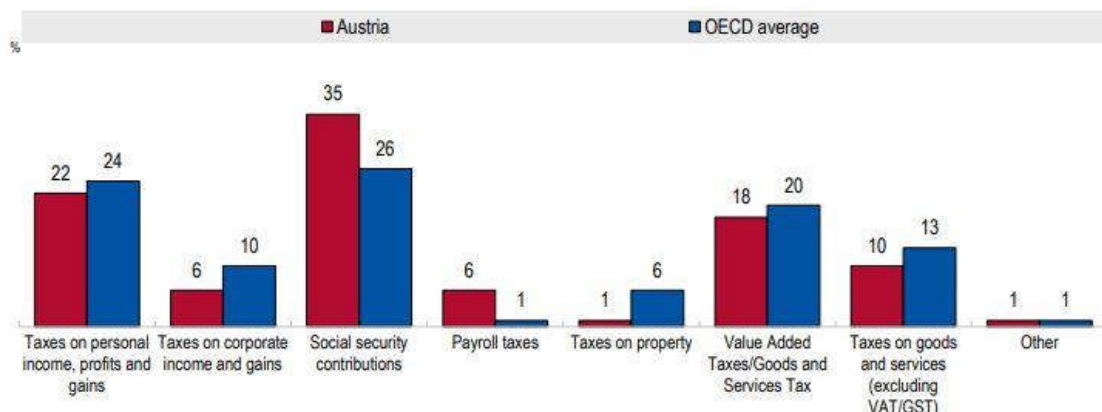
Základ dane spoločnosti môže byť znížený o **daňovú stratu**, ktorá môže byť prenesená do ďalších piatich rokov od roku, kedy vznikla. Späťne stratu nie je možné uplatniť. V prípade cezhraničnej fúzie môže cyperská nástupnícka spoločnosť prevziať stratu zanikajúcej spoločnosti, no len ak nenastala výrazná zmena v povahe alebo obchodnom správaní firmy 3 roky pred a po procese. [36]

Na Cypre je aplikovaný klasický systém zdaňovania korporátnych ziskov. Zdaňovanie prebieha na dvoch úrovniach, najprv je zdanený zisk spoločností daňou z príjmu právnických osôb. Následné je zisk zdanený pri rozdelení vo forme dividend, ktorý nepodlieha klasickej zrážkovej dani ale tzv. príspevku na obranu. Cyprus má ešte aj daň zo zisku a z majetku, ktorá sa týka vlastnených nehnuteľností na území Cypru a ziskov z cenných papierov spoločnosti, ktorá nehnuteľnosti vlastní. [37] **Sadzba dane** zo ziskov spoločností je **12,5%**. Príspevok na obranu je 17% daň zo zisku a majetku činí 20%. [35] Zdaniteľné obdobie je typicky kalendárny rok, prípadne po schválení správcom dane môže byť stanovené inak. Daňové priznanie je podávané do 31.12. nasledujúceho roka. [31]

2.2.3 Rakúsko

Daňová sústava v Rakúsku je tvorená z dani z príjmu právnických osôb, osobnej príjmovej dani s kľzavou progresívnou sadzbou, dani z pridanej hodnoty, akcízoch, sociálneho poistenia, majetkovej dani, dani z motorových vozidiel a miestnych daní. Korporátne a osobné príjmové dane sú prepojené klasickým systémom. Vyplácané dividendy zo zdaneného zisku podliehajú ďalšiemu zdaneniu u akcionárov. [31]

Na nasledujúcom obrázku č. 8 je znázornený daňový mix Rakúska a jeho porovnanie s priemerom krajín OECD. Jedná sa o percentuálny podiel jednotlivých daní na celkovom daňovom mixe za rok 2018. [38]

Obrázok č. 8: Daňový mix Rakúska porovnaný s priemerom OECD, 2018

(Zdroj: 38)

Rakúsko má oproti priemeru krajín OECD vyššie príjmy z príspevkov na sociálne zabezpečenie a z daní zo mzdy. Naopak, o trochu nižšie než priemer OECD sú príjmy z daní z príjmu právnických osôb, osobnej príjmovej dane a majetkovej dane. Príjmy z nepriamych daní teda z daní z pridanej hodnoty a ostatných spotrebných daní sú taktiež nižšie než je OECD priemer.

Daň z príjmu právnických osôb

Predmetom dane je všetok príjem, teda hlavný aj doplnkový, obdržaný v peniazoch alebo naturálnej či inej nepeňažnej podobe. **Základ dane** je tvorený celkovým príjmom z jedného či viacerých zdrojov, znížený o vybrané výdaje a straty z týchto zdrojov. [31] Výdaje na výskum a vývoj patria k položkám odčítateľných od základu dane. [35]

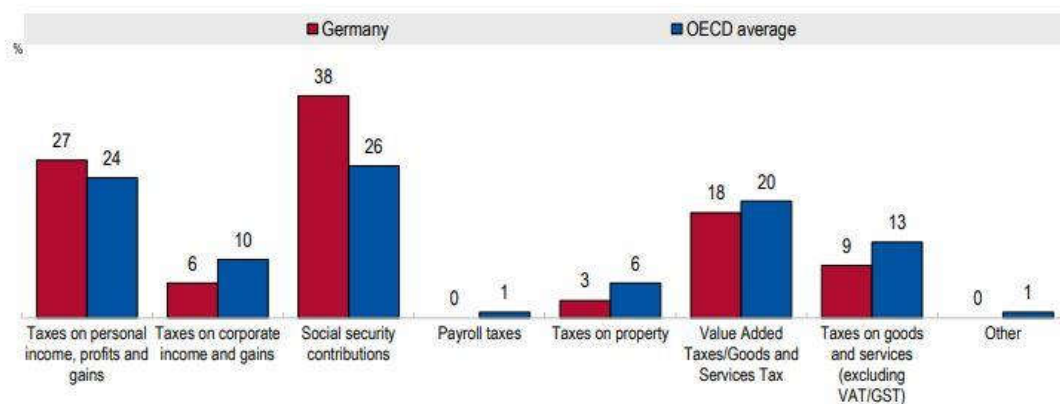
Prevzatie **daňovej straty** rakúskou nástupníckou spoločnosťou pri cezhraničnej fúzii je možné. Avšak rakúska právna úprava obsahuje určité obmedzenia prevodu straty, a jej využitie môže byť čiastočne alebo úplne zamietnuté správcom dane. Využitie prevedenej daňovej straty nie je možné ak spoločnosť stráca svoju identitu, teda nastane výrazná zmena v ekonomickej a organizačnej štruktúre alebo výrazná vlastnícka zmena. Toto obmedzenie neplatí, ak spomenuté zmeny nastávajú v dôsledku reorganizácie s cieľom udržania životaschopnosti spoločnosti. Straty môžu byť prenesené do ďalších rokov a môžu byť započítané maximálne proti 75% príjmom bežného roka. [36]

Sadzba dane z príjmu právnických osôb je vo výške **25%**. Minimálna ročná daň je 3 500€ pre akciové spoločnosti a 1 750€ pre spoločnosti s ručením obmedzeným. Zrážková daň je na úrovni 25% a uplatňuje sa u väčšiny druhov úroku či iných kapitálových príjmov. [35] Zdaniteľné obdobie je kalendárny rok, prípadne fiškálny rok ak túto zmenu schváli správca dane. Daňové priznanie, v prípade kalendárneho roka, sa podáva do 30.4. nasledujúceho roka. V prípade elektronického podania je lehota predĺžená do 30.6. [31]

2.2.4 Nemecko

Daňová sústava Nemecka je tvorená daňou z príjmu právnických osôb, príjmových daní ku ktorým sa pripočítava solidárna prirážka, sociálnym poistením, nepriamymi daňami a majetkovými daňami. V Nemecku je klasický systém dvojitého zdanenia, kedy podnikové zisky sú zdanené na úrovni spoločností znížené daňou z príjmu právnických osôb a následne sú dividendy zdanené na úrovni jednotlivých akcionárov. [31]

Obrázok č. 9 zobrazuje daňový mix Nemecka v roku 2018 porovnaný s priemerom krajín OECD v percentách. [39]

Obrázok č. 9: Daňový mix Nemecka porovnaný s priemerom OECD, 2018

(Zdroj: 39)

Nemecko má oproti priemeru krajín OECD oveľa väčšie príjmy z príspevkov na sociálne zabezpečenie a z osobných príjmových daní. Príjmy z daní z príjmu právnických osôb, majetkové dane, daň z pridanej hodnoty a ostatné spotrebné dane sú v porovnaní s priemerom krajín OECD nižšie.

Daň z príjmu právnických osôb

Predmetom dane je všetok príjem spoločnosti, ktorý je posudzovaný ako obchodný zdaniteľný príjem voči ktorému sa môžu uplatňovať všetky uznateľné výdaje spoločnosti. Do daňovo uznateľných nákladov je možné zahrnúť všetky výdaje spojené s podnikateľskou činnosťou, pokiaľ to nezakazuje zákon. **Základom dane** je celkový zisk spoločnosti. [31] Výdaje na výskum a vývoj sú odčítateľnou položkou. [35]

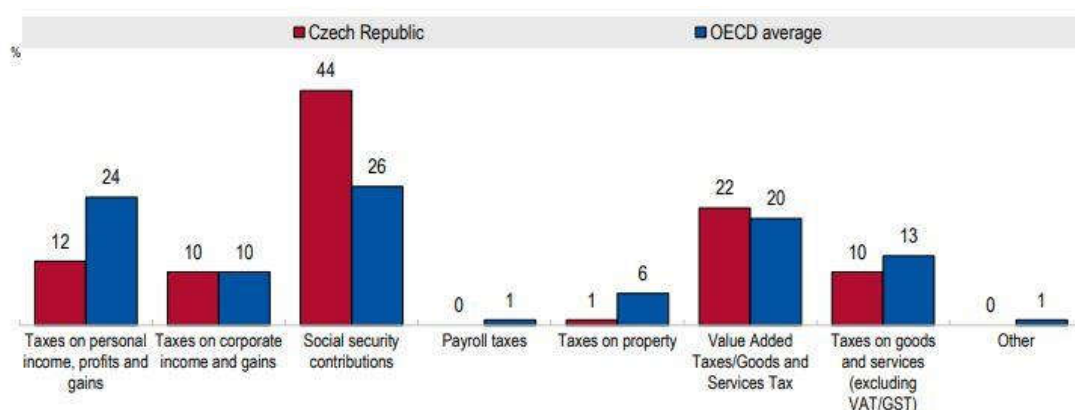
Daňová strata môže byť pre účely dane z príjmu právnických osôb alebo obchodnej dane prenesená dopredu neobmedzene avšak je obmedzená čiastkou 60% z príjmu bežného obdobia. Strata do výšky 1 mil. € môže byť prevedená aj o 1 rok spätne. Avšak prevzatie straty pri cezhraničnej fúzii nie je možné. [36]

Sadzba dane zo zisku firiem je 15%, je však navýšená o solidárny príplatok 5,5%. Efektívna sadzba dane teda činí **15,825%**. Obchodné spoločnosti ešte podliehajú obchodnej dani, ktorá je vyberaná samosprávami a líši sa v jednotlivých častiach Nemecka. Priemerná sadzba tejto dane v roku 2019 bola **14,113%**, kým napr. v Berlíne bola táto sadzba na úrovni 14,35%. Obchodné spoločnosti teda podliehali v roku 2019 dani z príjmu právnických osôb a obchodnej dani v súhrnnej priemernej sadzbe 29,938%, kým napr. v Berlíne išlo o sadzbu 30,175%. Zrážková daň na dividendy je vo výške 25% bez solidárnej prirážky 5,5% , so solidárnou prirážkou je sadzba 26,375% [35] Zdaniteľné obdobie je kalendárny rok a daňové priznanie sa podáva do 31.5. nasledujúceho roka, za ktorý sa daň priznáva, prípadne môže byť na žiadosť lehota predĺžená. [31]

2.2.5 Česká republika

Daňová sústava ČR je tvorená daňami z príjmu, daňou z pridanej hodnoty, spotrebnými daňami vrátane energetických daní, daňou z nehnuteľných vecí, diaľničnou daňou a odvodmi daňového charakteru ako poistné na sociálne zabezpečenie, verejne zdravotne poistenie a miestne poplatky. Firemné a osobné príjmové dane sú prepojené klasickým systémom dvojitého zdanenia s určitými modifikáciami. [31]

Nasledujúci obrázok č. 10 predstavuje daňový mix ČR v % porovnaný v priemerom krajín OECD za rok 2018. [40]

Obrázok č. 10: Daňový mix Česka porovnaný s priemerom OECD, 2018

(Zdroj: 40)

ČR má oveľa väčšie príjmy z príspevkov na sociálne zabezpečenie než je priemer krajín OECD. Osobné príjmové dane sú naopak pomerne menšie než OECD priemer. Príjmy z dane z príjmu právnických osôb sú na rovnakej úrovni ako priemer krajín OECD. Príjmy z majetkových daní sú oproti OECD priemeru nízke. V rámci nepriamych daní sú príjmy z DPH vyššie než je OECD priemer, no príjmy z ostatných spotrebných daní sú nižšie.

Daň z príjmu právnických osôb

Predmetom dane sú všeobecne príjmy, resp. výnosy z všetkej činnosti a z nakladania s všetkým majetkom. **Základ dane** je odvodzovaný od výsledku hospodárenia pred zdanením, ktorý sa upravuje. Základ dane je teda rozdiel, o ktorý príjmy, s výnimkou oslobodených alebo tých čo nie sú predmetom dane, prevyšujú výdaje (náklady). Od základu dane je možné odčítať 100% výdajov vynaložených na výskum a vývoj. [31]

Základ dane sa ďalej znižuje o **daňovú stratu**, ktorú je možné uplatniť v piatich po sebe nasledujúcich obdobiach od obdobia, za ktoré bola vymeraná. [35] Prevzatie straty nástupníckou spoločnosťou pri cezhraničnej fúzii je možné, vid' kapitola 1.5.2. **Sadzba dane** z príjmu právnických osôb je **19%**. Na príjmy z dividend či podielov na zisku sa aplikuje zrážková daň, ktorá má sadzbu 15%. [35]

Zdaniteľné obdobie je kalendárny rok alebo hospodársky rok, ktorý podlieha schváleniu správcom dane. Daňové priznanie je podávané do troch mesiacoch po skončení zdaňovacieho

obdobia s výnimkami osôb podliehajúcimi auditu alebo ak daňové priznanie predkladá daňový poradca. [31]

2.2.6 Zhrnutie

Na záver tejto časti sú zistené poznatky z analýzy dani z príjmu v jednotlivých skúmaných krajinách zhrnuté do prehľadnej tabuľky. Tabuľka č. 2 obsahuje zhrnutie jednotlivých aspektov dani z príjmu právnických osôb a prípadných iných priamych daní týkajúcich sa obchodných spoločností.

Tabuľka č. 2: Súhrn dôležitých aspektov dane z príjmu a iných priamych daní

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

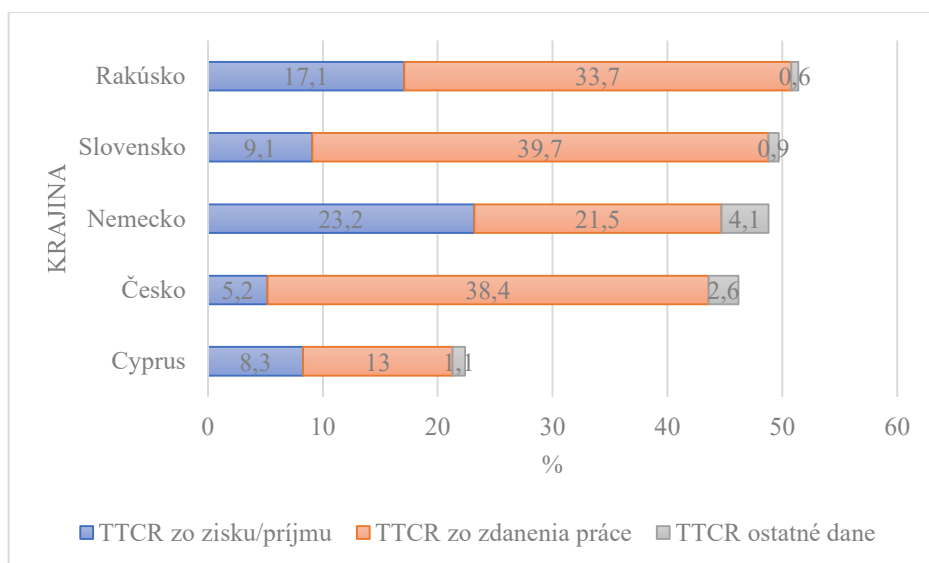
	Slovensko	Cyprus	Rakúsko	Nemecko	*Česká republika
Predmet dane	Príjmy (výnosy) z činnosti daňovníka a z nakladania s majetkom	Firemné zisky	Všetok príjem obdržaný v peňažnej či nepeňažnej podobe	Všetok obchodný zdaniteľný príjem	Príjmy (výnosy) z všetkej činnosti a z nakladania s majetkom
Základ dane	Výsledok hospodárenia	Súhrn príjmov znížený o odčítateľné výdaje	Celkový príjem znížený o výdaje a straty	Celkový zisk	Výsledok hospodárenia
Sadzba dane	21% s výnimkou	12,5%	25%	15% (so solidárnym príplatkom 15,825%)	19%
Iné spojené priame dane	-	Daň zo zisku a majetku 20%	-	Obchodná daň - priemer 14,35%	-
Prenos daň. straty pri cezhr. fúzií	Áno	Áno	Áno	Nie	Áno
Uplatnenie daňovej	Áno, 4 alebo 5 rokov podľa	Áno, 5 rokov od vzniku	Áno, neobmedzene a maximálne	Áno, neobmedzené a	Áno, 5 rokov od vzniku (pri fúzii len na

straty dopredu	doby vzniku straty		proti 75% príjmom	maximálne proti 60% príjmom	základ dane pripadajúcu na rovnaké činnosti)
Odpočet na výskum a vývoj	Áno, možné odčítať 200% výdavkov	Áno	Áno	Áno	Áno
Zrážková daň na dividendy	-	17% (príspevok na obranu)	25%	25% (so solidárnou prirážkou 26,375%)	15%

2.3 Medzinárodné porovnanie

Pri rozhodovaní o výbere krajiny pre cezhraničnú fúziu je taktiež vhodné brať v úvahu administratívnu náročnosť spojenú s daňovými povinnosťami. Štúdia Paying Taxes porovnáva celosvetovo celkové daňové zaťaženie firiem, časovú náročnosť a počet potrebných daňových platieb a vytvára rebríček podľa výhodnosti daňových systémov. Aktuálne je dostupná najnovšia štúdia z roku 2018. [41]

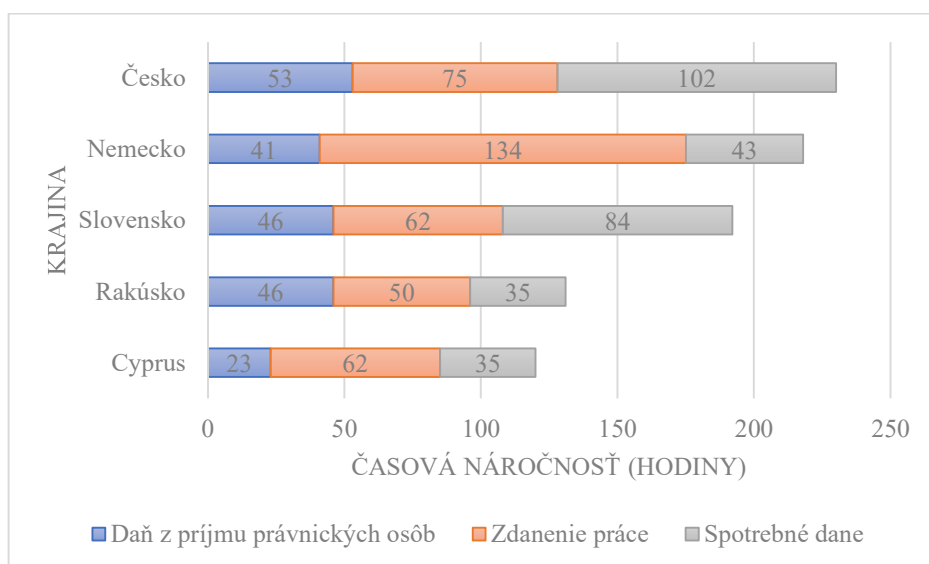
Indikátor Total tax and contribution rate (ďalej len „TTCR“) teda celková daňová a odvodová sadzba meria výšku daní a povinných príspevkov na pleciah firiem, vyjadrený ako podiel na obchodnom zisku. Celkové daňové zaťaženie, ktorému firmy podliehajú je súhrn rôznych splatných daní a príspevkov po započítaní povolených odpočtov či výnimiek. Pri celkovom zaťažení firiem sa berie v úvahu daň z príjmov či ziskov právnických osôb, povinné príspevky na sociálne zabezpečenie a zdravotné poistenie platené zamestnávateľmi, majetkové dane a ostatné dane a poplatky, predovšetkým miestne poplatky a diaľničné dane. [42] Nasledujúci graf č. 9 obsahuje porovnanie analyzovaných krajín.

Graf č. 9: Porovnanie celkovej daňovej záťaže firiem

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa 41)

Z grafu vyplýva, že výrazne najnižšie celkové zaťaženie firiem je na Cypre. Následne sa z analyzovaných krajín umiestnilo Česko, Nemecko Slovensko a Rakúsko, kde sú však jednotlivé rozdiely miernejšie. Na nasledujúcom grafe č. 10 je znázornená časová náročnosť behom roku potrebná na splnenie daňových povinností v krajinách, kde české spoločnosti najčastejšie realizujú cezhraničnú fúziu.

Graf č. 10: Časová náročnosť

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa 41)

Pri časovej náročnosti sa jedná o administratívnu prípravu a zaplatenie vybranej dane. Z porovnania skúmaných krajín je najnižšia časová náročnosť na správu daní na Cypre a to ročne 120 hodín. Tesne za sa nachádza Rakúsko, kde je potrebné venovať priemerne 131 hodín. Na Slovensku je časová ročná náročnosť podľa štúdie 192 hodín a v Nemecku 218 hodín. Najvyššia časová náročnosť zo skúmaných krajín je v Česku, kde to predovšetkým navyšuje čas venovaný spotrebným daniam.

Z hľadiska počtu daňových platieb, ktoré musia firmy cez rok uskutočniť je na tom podľa štúdie z analyzovaných krajín najlepšie Slovensko a Česko s 8 platbami ročne. Nasleduje Nemecko s 9 platbami, Rakúsko s 12 a Cyprus so 16 platbami.

Celkovo pri zohľadnení všetkých skúmaných indikátorov sa v rebríčku podľa výhodnosti umiestnili z krajín, ktoré sú v diplomovej práci riešené: [41]

- Cyprus na 29. mieste
- Rakúsko na 44. mieste
- Nemecko na 46. mieste
- Česko na 53. mieste
- Slovensko na 55. mieste.

3 Vlastné návrhy riešenia

Posledná časť diplomovej práce rieši posledný čiastkový cieľ práce a obsahuje zjednodušený modelový príklad zameraný na daň z príjmu právnických osôb a prenosu daňovej straty aplikovanej po cezhraničnej fúzii v jednotlivých krajinách, kde české spoločnosti za posledné roky najčastejšie realizovali fúziu. Následne sú výsledky modelového príkladu porovnané a zhodnotené. Na záver kapitoly sú zhrnuté výhody a nevýhody jednotlivých krajín a zvolená najvhodnejšia krajina pre realizáciu cezhraničnej fúzie pre českú spoločnosť v roli zanikajúcej spoločnosti z pohľadu dani z príjmu právnických osôb.

3.1 Modelový príklad

Nasledujúca časť obsahuje modelový príklad cezhraničnej fúzie, ktorú realizuje česká spoločnosť smerom von z ČR. Modelový príklad sa zameriava na daň z príjmov právnických osôb prvý rok od realizácie cezhraničnej fúzie a na aplikovanie daňovej straty či výdajov na výskum a vývoj. Modelový sa skladá z dvoch častí. V prvej časti je vypočítaná daňová povinnosť nástupníckej spoločnosti za prvý rok po rozhodnom dni fúzie v prípade ak zanikajúca spoločnosť neprevádza pri cezhraničnej fúzii stratu. V druhej časti je do výpočtu zahrnutá aj daňová strata, ktorá prechádza zo zanikajúcej spoločnosti na nástupnícku, ak to teda daná krajina povoľuje. Pre vzájomne porovnanie je pre všetky krajiny zadanie modelového príkladu rovnaké.

Česká spoločnosť s formou spoločnosti s ručením obmedzeným a so sídlom na území ČR realizovala cezhraničnú fúziu smerom von z ČR, bola teda v roli zanikajúcej spoločnosti. Nástupnícka spoločnosť má taktiež formu spoločnosti s ručením obmedzeným a sídli na území členského štátu EÚ alebo iného štátu tvoriaceho EHP. Nástupnícka aj zanikajúca spoločnosť sa zaoberajú rovnakým predmetom podnikania.

Jedná sa o cezhraničnú fúziu zlúčením, pri ktorej nebol navyšovaný základný kapitál. Cezhraničná fúzia má strategický motív, ktorým je lepšie využitie zdrojov, úspora nákladov a realizácia výskumu a vývoja. Rozhodný deň fúzie bol stanovený na deň 1.1.2020. Rozhodný deň bol spojený so zápisom cezhraničnej fúzie do obchodného registra, k tomuto dňu teda

nastávajú aj právne účinky cezhraničnej fúzie. V ČR ostáva organizačná zložka nástupníckej zahraničnej spoločnosti.

Zahraničná nástupnícka spoločnosť v kalendárnom roku 2020 dosiahla výsledok hospodárenia 1 600 000 €, z toho príjmy boli 3 500 000 € a výdaje boli 1 900 000 €. Zo zanikajúcej spoločnosti bola prenesená daňová strata vzniknutá v kalendárnom roku 2019 v hodnote 200 000 €. Nástupnícka spoločnosť realizovala počas kalendárneho roka 2020 projekt výskumu a vývoja, ktorého výdaje boli vo výške 50 000 €. Nástupnícka zahraničná spoločnosť podáva daňové priznanie za kalendárny rok 2020 v krajine v ktorej sídli.

3.1.1 Slovensko

Nasledujúca tabuľka č. 3 obsahuje výpočet daňovej povinnosti bez aplikovania daňovej straty. Na Slovensku je možné odčítať 200% výdajov na projekt výskumu a vývoja. Jedná sa o spoločnosť, ktorá nespĺňa podmienky pre zníženie sadzby dane z príjmu právnických osôb. Výsledná daňová povinnosť pri sadze 21% je 315 000 €. Na Slovensku už dividendy nepodliehajú zrážkovej dani.

Tabuľka č. 3: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty Slovensko

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	Čiastka
Výsledok hospodárenia	1 600 000 €
Výdaje na výskum a vývoj	-100 000 €
Základ dane	1 500 000 €
Daňová povinnosť (21%)	315 000 €
Výsledok hospodárenia po zdanení	1 185 000 €

V prípade prenosu daňovej straty zo zanikajúcej spoločnosti sa daňová povinnosť nástupníckej spoločnosti na Slovensku zníži na 273 000 €. Výpočet je obsiahnutý v nasledujúcej tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4: Výpočet daňovej povinnosti s daňovou stratou Slovensko

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	Čiastka
Výsledok hospodárenia	1 600 000 €
Výdaje na výskum a vývoj	-100 000 €
Prenesená strata	-200 000 €

Základ dane	1 300 000 €
Daňová povinnosť (21%)	273 000 €
Výsledok hospodárenia po zdanení	1 027 000 €

3.1.2 Cyprus

Cyprus je považovaný za tzv. daňový raj a sadzba dane z príjmu právnických osôb je oproti ostatným členským krajinám pomerne nízka a to 12,5%. Nasledujúca tabuľka č. 5 obsahuje výpočet daňovej povinnosti cyperskej nástupníckej spoločnosti. Výsledná daňová povinnosť bez aplikovania daňovej straty je 193 750 €.

Tabuľka č. 5: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty Cyprus

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	Čiastka
Zisk pred zdanením	1 600 000 €
Výdaje na výskum a vývoj	-50 000 €
Základ dane	1 550 000 €
Daňová povinnosť (12,5%)	193 750 €
Zisk po zdanení	1 356 250 €

V prípade aplikovania daňovej straty je daňová povinnosť vo výške 168 750 € vid'. tabuľka č. 6. Predpokladáme, že nenastala výrazná zmena v povahe alebo obchodnom správaní nástupníckej spoločnosti.

Tabuľka č. 6: Výpočet daňovej povinnosti s daňovou stratou Cyprus

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	Čiastka
Zisk pred zdanením	1 600 000 €
Výdaje na výskum a vývoj	-50 000 €
Prenesená strata	-200 000 €
Základ dane	1 350 000 €
Daňová povinnosť (12,5%)	168 750 €
Zisk po zdanení	1 181 250 €

V prípade Cypru je ešte nutné počítať s príspevkom na obranu vo výške 17% aplikovaný na dividendy a s daňou zo zisku a z majetku vo výške 20%, ktorá sa viaže na vlastnené nehnuteľnosti na území Cypru a ziskov z cenných papierov spoločnosti, ktorá nehnuteľnosti vlastní.

3.1.3 Rakúsko

Nasledujúca tabuľka č. 7 obsahuje výpočet daňovej povinnosti nástupníckej spoločnosti v Rakúsku. Bez aplikovania daňovej straty, ktorej aplikáciu môže správca dane v Rakúsku zamietnuť, vychádza daňová povinnosť na 387 500 €.

Tabuľka č. 7: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty Rakúsko

Zdroj: Vlastné spracovanie

Položka	Čiastka
Celkový príjem	3 500 000 €
Celkové výdaje	-1 900 000 €
Výdaje na výskum a vývoj	-50 000 €
Základ dane	1 550 000 €
Daňová povinnosť (25%)	387 500 €
Zisk po zdanení	1 162 500 €

Ak by rakúska nástupnícka spoločnosť daňovú stratu aplikovala a správca dane by ju nezamietol, výsledná daňová povinnosť by bola 337 500 €, vid' výpočet v nasledujúcej tabuľke č. 8. V Rakúsku ešte následne podliehajú dividendy zrážkovej dani vo výške 25%.

Tabuľka č. 8: Výpočet daňovej povinnosti s daňovou stratou Rakúsko

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	Čiastka
Celkový príjem	3 500 000 €
Celkové výdaje	-1 900 000 €
Výdaje na výskum a vývoj	-50 000 €
Prenesená strata	-200 000 €
Základ dane	1 350 000 €
Daňová povinnosť (25%)	337 500 €
Zisk po zdanení	1 012 500 €

3.1.4 Nemecko

Pri výpočte daňovej povinnosti v Nemecku je potrebné brať v úvahu aj obchodnú daň, ktorá sa v jednotlivých častiach Nemecka líši. Pre účely výpočtu bola použitá priemerná sadzba za rok 2019 vo výške 14,35%. Daň z príjmu právnických osôb je navýšená o solidárny príplatok. Výpočet daňovej povinnosti bez aplikácie daňovej straty je obsiahnutý v nasledujúcej tabuľke č. 9.

Tabuľka č. 9: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty Nemecko

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	Čiastka
Celkový príjem	3 500 000 €
Celkové výdaje	-1 900 000 €
Výdaje na výskum a vývoj	-50 000,0 €
Základ dane	1 550 000,0 €
Daň z príjmu (15,825%)	245 287,5 €
Obchodná daň (14,35%)	222 425,0 €
Daňová povinnosť celkom	467 712,5 €
Zisk po zdanení	1 082 287,5 €

Celková daňová povinnosť vychádza na 467 712,5 €. Keďže v Nemecku nie je možné aplikovať prevzatú stratu z cezhraničnej fúzie, výpočet s prevzatím daňovej straty nie je realizovaný. V Nemecku ešte podliehajú dividendy zrážkovej dani so započítanou solidárnou prirážkou 26,375%.

3.1.5 Česko

Výpočet daňovej povinnosti v prípade českej nástupníckej spoločnosti je zahrnutý len pre zaujímavosť, keďže väčší počet fúzií je smerom do ČR. Zadanie modelového príkladu je analogické, až na rozdiel, že zanikajúca spoločnosť je so sídlom v členskom štáte a nástupnícka spoločnosť je so sídlom v ČR. Keďže sa mena v ČR líši od ostatných skúmaných krajín, výpočty sú prepočítané kurzom 26 Kč / €. Výpočet daňovej povinnosti bez aplikácie daňovej straty obsahuje nasledujúca tabuľka č. 10.

Tabuľka č. 10: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty ČR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	Čiastka
Výsledok hospodárenia	41 600 000 Kč
Výdaje na výskum a vývoj	-1 300 000 Kč
Základ dane	40 300 000 Kč
Daňová povinnosť (21%)	8 463 000 Kč
Výsledok hospodárenia po zdanení	31 837 000 Kč

Z výpočtu vyplýva, že výsledná daňová povinnosť je 8 463 tis. Kč čo v prepočte vychádza na 325 500 €. Nasledujúca tabuľka č. 11 obsahuje výpočet daňovej povinnosti aj

s aplikovaním daňovej straty. Predpokladáme, že daňová strata vznikla za rovnaké činnosti ako realizuje nástupnícka spoločnosť.

Tabuľka č. 11: Výpočet daňovej povinnosti s daňovou stratou ČR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Položka	Čiastka
Výsledok hospodárenia	41 600 000 Kč
Výdaje na výskum a vývoj	-1 300 000 Kč
Prenesená strata	-5 200 000 Kč
Základ dane	35 100 000 Kč
Daňová povinnosť (21%)	7 371 000 Kč
Výsledok hospodárenia po zdanení	27 729 000 Kč

Výsledná daňová povinnosť s aplikovaním daňovej straty je 7 371 tis. Kč čo je v prepočte 283 500 €. V ČR podliehajú ešte dividendy zrážkovej dani 15%.

3.1.6 Vyhodnotenie

Na záver modelového príkladu je porovnanie výslednej daňovej povinnosti v jednotlivých analyzovaných krajinách. Nasledujúca tabuľka č. 12 obsahuje súhrn výslednej daňovej povinnosti v jednotlivých krajinách s alebo bez aplikovania daňovej straty.

Tabuľka č. 12: Porovnanie výsledkov

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

	Slovensko	Cyprus	Rakúsko	Nemecko	*Česko
Daňová povinnosť bez aplikovania daňovej straty	315 000 €	193 750 €	387 500 €	467 712,5 €	325 500 €
Daňová povinnosť s aplikovaním daňovej straty	273 000 €	168 750 €	337 500 €	467 712,5 €	283 500 €

Ak sa na výsledky budeme nazerať z optiky najnižšej výslednej daňovej povinnosti, tak je poradie pre výber najvhodnejšej krajiny pre realizáciu cezhraničnej fúzie nasledovné:

1. Cyprus
2. Slovensko
3. Rakúsko
4. Nemecko

Z výsledkov vyplýva, že najnižšiu daňovú povinnosť by mala nástupnícka spoločnosť v danej situácii na Cypre a to v oboch sledovaných prípadoch. Je to predovšetkým vďaka nízkej sadzbe dane z príjmu ktorá činí 12,5%. Je však potrebné rátať aj s následným zdanením dividend vo výške 17% príspevkom na obranu. Taktiež záleží či nástupnícka spoločnosť vlastní na Cypre nehnuteľnosti alebo cenné papiere spoločnosti, ktorá nehnuteľnosti vlastní. V štúdií Paying taxes vyšiel Cyprus z piatich analyzovaných krajín taktiež ako najvhodnejšia krajina z pohľadu daňovej záťaže firiem a administratívnej náročnosti.

Z analyzovaných susedných krajín vychádza z daňového hľadiska najvýhodnejšie fúzia smerom na Slovensko. Sadzba dane z príjmu právnických osôb je na úrovni 21%. Výhodou je, že je možné odpočítať 200% z výdajov na výskum a vývoj, čo je výhodné pre spoločnosti, ktoré majú takéto strategické plány. Ďalšou výhodou je, že na Slovensku už dividendy nepodliehajú zrážkovej dani. Na Slovensku však podľa štúdie Paying taxes treba počítať s vyššou celkovou daňovou záťažou firiem a vysokou časovou náročnosťou.

V prípade Rakúska, kde je sadzba dane z príjmu 25% je výsledná daňová povinnosť o dosť vyššia. Následne ešte podliehajú dividendy zrážkovej dani vo výške 25%. Podľa štúdie Paying taxes je celková daňová záťaž firiem najvyššia zo skúmaných krajín, no zároveň je časová náročnosť administrácie dani pomerne nižšia.

Z výsledkov vychádza Nemecko ako krajina s najvyššou daňovou povinnosťou, navyše bez možnosti odčítania daňovej straty. V prípade Nemecka však záleží presná sadzba obchodnej dane od časti Nemecka kde spoločnosť sídli, takže výsledná daňová povinnosť sa v jednotlivých častiach bude líšiť. Celkové daňové zaťaženie nemeckých firiem podľa štúdie Paying taxes je pomerne vysoké a časová náročnosť daňovej administrácie je po ČR druhá najväčšia zo skúmaných krajín.

Ak do porovnania pridáme aj ČR, vidíme, že daňová povinnosť je nižšia ako v prípade, Nemecka alebo Rakúska. Je však vyššia ako na Slovensku a Cypre. V prípade porovnania so Slovenskom je ale nižšia hlavne kvôli dvojitému odpočtu výdajov na výskum a vývoj. Ak by spoločnosť nerealizovala výskum a vývoj výsledná daňová povinnosť na ČR by boli nižšia než tá na Slovensku. V ČR je podľa štúdie Paying taxes zo skúmaných krajín v tejto

diplomovej práci po Cypre najnižšie celkove daňové zaťaženie firiem no zároveň najvyššia časová náročnosť daňovej administratívy. Z celkového porovnania však vyplýva, že nie je prekvapivé, že veľa spoločností začína realizovať fúziu smerom do ČR, keďže niektoré daňové podmienky sú v ČR výhodnejšie než v ostatných členských krajinách.

3.2 Výsledné odporúčanie a limity

Každá fúzia je jedinečná a má svoje špecifiká, ak však česká spoločnosť pri zvažovaní realizácie cezhraničnej fúzie hľadá vyslovene krajinu s nižšou sadzbou dane z príjmu právnických osôb než je tomu v ČR tak z analyzovaných krajín jednoznačne vyhráva Cyprus. Z analýzy a modelového príkladu vychádza Cyprus ako najvhodnejšia krajina na realizáciu cezhraničnej fúzie českej spoločnosti smerom von z ČR z daňového hľadiska. To je predovšetkým vďaka nižšej sadzbe dane z príjmu právnických osôb a nižšiemu celkovému zaťaženiu firiem či časovej náročnosti, potrebnej k splneniu všetkých daňových povinností.

Ak ale česká spoločnosť hľadá pre cezhraničnú fúziu zahraničnú spoločnosť v krajine, ktorá je bližšie pri ČR prípadne jednu zo susedných krajín, z analyzovaných krajín vychádza najvýhodnejšie Slovensko. Na Slovensku je sadzba dane z príjmu právnických osôb o trochu vyššia než je tomu v ČR, avšak v porovnaní s Nemeckom či Rakúskom je stále nižšia. Z daňového hľadiska môže byť cezhraničná fúzia taktiež výhodná, ak je motívom cezhraničnej fúzie realizácia výskumu.

Na záver je ešte dôležité dodať, že ak si spoločnosť vyberá kde bude realizovať cezhraničnú fúziu, daňový motív nemôže byť jediným dôvodom tejto operácie inak by plynúce výhody ako je napr. uplatnenie daňovej straty nemohla aplikovať. Je teda dôležité aby bol motív cezhraničnej fúzie zo strategických či hospodárskych dôvodov a aby si to spoločnosť prípadne vedela obhájiť.

Limity

Praktická časť diplomovej práce sa venovala len niektorým aspektom daňových dopadov cezhraničnej fúzie a to hlavne dani z príjmu nástupníckej spoločnosti po realizácii cezhraničnej fúzie a prenosu daňovej straty. Táto téma má potenciál na rozšírenie o ostatné daňové aspekty cezhraničnej fúzie.

Ďalším limitom praktickej časti je, že pre modelový príklad boli zvolené len štyri krajiny, kde české spoločnosti realizovali fúziu najčastejšie. Prípadne porovnanie aj s ostatnými členskými krajinami by mohlo priniesť iné výsledky a odporúčania.

Ak by sa do porovnania brali aj jednotlivé právne a účtovné dopady a aspekty realizácie cezhraničnej fúzie vo vybraných krajinách, výsledné odporúčania by sa mohli líšiť. Cezhraničné fúzie majú okrem daňových dopadov aj mnoho právnych a účtovných dopadov, ktoré je treba pri realizácii fúzií brať v úvahu. Aj keď je zo strany EÚ veľká snaha o harmonizáciu, niektoré aspekty cezhraničných premien sa ešte môžu medzi jednotlivými členskými štátmi líšiť. Problematickú oblasť môžu predstavovať aj odlišnosti v účtovných systémoch jednotlivých členských štátov.

Záver

Cieľom diplomovej práce bolo určiť daňové dopady premien obchodných spoločností so zameraním na cezhraničnú fúziu a zhodnotiť, aká je pre českú spoločnosť najvhodnejšia možnosť výberu krajiny pre cezhraničnú fúziu, a to predovšetkým z daňového hľadiska.

Prvá kapitola práce bola zameraná na teoretické východiská práce. Na začiatok bola uvedená problematika premien obchodných spoločností a predstavené jednotlivé formy premien a to fúzia, akvizícia, rozdelenie, zmena právnej formy, prevod imania na spoločníka či cezhraničné premiestnenie sídla. Následne bola definovaná právna úprava premien a cezhraničných fúzií na úrovni EÚ a ČR. Ďalej teoretická časť práce definovala právne, účtovné a daňové aspekty premien obchodných spoločností a to predovšetkým aspekty cezhraničnej fúzie.

Druhá kapitola sa venovala analýze cezhraničných fúzií, ktoré realizovali české spoločnosti v rokoch 2008-2020. Z výsledkov analýzy boli následne vybraté krajiny, kde české spoločnosti realizovali najčastejšie cezhraničnú fúziu a boli predstavené daňové systavy týchto krajín, predovšetkým daň z príjmu právnických osôb. Na záver kapitoly bola zahrnutá štúdia, ktorá medzinárodne porovnáva daňové zaťaženie spoločností.

Z analýzy cezhraničných fúzií, ktoré realizovali české spoločnosti vyplynulo, že počet cezhraničných fúzií rastie, no oproti počtu tuzemských fúzií je stále pomerne nízky. Takmer všetky cezhraničné fúzie boli realizované formou zlúčenia. Z analýzy ďalej vyplýva, že české spoločnosti boli častejšie v roli nástupníckej spoločnosti a to pri 209 cezhraničných fúziách. Česká spoločnosť bola v roli zanikajúcej spoločnosti v 149 cezhraničných fúziách a v 15 cezhraničných fúziách boli české spoločnosti aj v roli zanikajúcej aj nástupníckej spoločnosti. Z analýzy sídiel zahraničných zanikajúcich spoločností vyplýva, že väčšina spoločností prichádza zo Slovenska. Opačný prípad je keď česká spoločnosť zaniká a nástupnícka spoločnosť má sídlo v inom členskom štáte. V tomto prípade české spoločnosti najčastejšie fúzujú smerom na Slovensko, Cyprus, do Rakúska a Nemecka.

Z následnej analýzy daňových sústav a dani z príjmu právnických osôb v jednotlivých krajinách vyplynulo, že najvýhodnejšiu sadzbu dane z príjmu právnických osôb má Cyprus

a to 12,5%, následne Slovensko so sadzbou 21%, Rakúsko so sadzbou 25% a Nemecko s efektívnou sadzbou 15,825%. Avšak v Nemecku je nutné ešte počítať s obchodnou daňou, ktorá sa líši v jednotlivých častiach Nemecka a jej priemerná sadzba je 14,35%. Ďalej bolo zistené, či je možný prenos daňovej straty pri cezhraničnej fúzii. Prenos je možný s určitými podmienkami vo všetkých analyzovaných krajinách okrem Nemecka. Z štúdie Paying taxes, ktorá medzinárodne porovnáva celkové daňové zaťaženie spoločností vyplýva, že je z analyzovaných krajín najvýhodnejší Cyprus.

Tretia kapitola sa venovala modelovému príkladu zameraného na daň z príjmu právnických osôb prvý rok od realizácie fúzie a možnosti prenosu daňovej straty pri cezhraničnej fúzii v každej z analyzovaných krajín. Na základe modelového príkladu a porovnania výsledkov boli vyhotovené odporúčania pre najvhodnejšiu možnosť výberu krajiny pre cezhraničnú fúziu z daňového hľadiska a to predovšetkým dani z príjmu právnických osôb. Každá fúzia je jedinečná, ak ale česká spoločnosť hľadá pre realizáciu cezhraničnej fúzie vyslovene krajinu s výhodnejšími daňovými podmienkami než je tomu v ČR tak z modelového príkladu vychádza najvýhodnejšie cezhraničná fúzia so spoločnosťami na Cypre. Ak by ale česká spoločnosť hľadala pre realizáciu cezhraničnej fúzie spoločnosť v krajine, ktorá je bližšie pri ČR prípadne jednu zo susedných krajín, z analyzovaných krajín vychádza najvýhodnejšie Slovensko. Pre porovnanie bola v modelovom príklade pridaná aj situácia, ak je nástupnícka spoločnosť so sídlom v ČR. Z výsledkov vyplýva, že nie je prekvapivé, že je viac cezhraničných fúzií realizovaných smerom do ČR, keďže niektoré daňové podmienky sú v ČR výhodnejšie než v niektorých iných analyzovaných členských krajinách. Je však dôležité podotknúť, že daňový motív nemôže byť jediným dôvodom realizácie cezhraničnej fúzie, inak by mohli byť plynúce výhody ako je napr. uplatnenie daňovej straty zamietnuté. Je teda dôležité aby motív cezhraničnej fúzie plynul z strategických či hospodárskych dôvodov.

Námetom na ďalšiu prácu je rozšíriť prácu o ostatné daňové aspekty či pridať do porovnania všetky krajiny, kde české spoločnosti realizujú cezhraničnú fúziu. Ďalším námetom je zahrnúť do porovnania aj jednotlivé právne a účtovné aspekty realizácie cezhraničných fúzií vo vybraných krajinách.

Zoznam použitých zdrojov

- [1] SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti přeměn obchodních společností*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-570-5.
- [2] Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev ze dne 19. března 2008.
- [3] Medzinárodný štandard finančného výkazníctva, IFRS 3 – Podnikové kombinácie.
- [4] ŠAFRÁNEK, Jan. *Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. ISBN 978-807-5529-145.
- [5] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Proces fúzí obchodních společností v právních, účetních a daňových souvislostech*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6488-1.
- [6] ROMPOTIS, Gerasimos G. Mergers and Acquisitions: Types, principles, historical information and empirical evidence from the Greek banking sector. *AESTIMATIO* [online]. 2015, **10**(2015), 2-35 [cit. 2021-02-20]. ISSN 21730164. Dostupné z: doi:10.5605/IEB.10.2
- [7] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností.
- [8] SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti přeměn obchodních společností*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-699-0.
- [9] SEDLÁČEK, Jaroslav, Eva HÝBLOVÁ a Petr VALOUCH. Motives for Combinations of Trading Companies. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis* [online]. 2015, **63**(1), 271-280 [cit. 2021-02-20]. ISSN 12118516. Dostupné z: doi:10.11118/actaun201563010271
- [10] JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Finanční management*. Praha: C.H. Beck, 2013. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-052-2.
- [11] TARBA, Shlomo Y., Cary L. COOPER, Riikka M. SARALA a Mohammad F. AHAMMAD. *Mergers and acquisitions in practice*. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2017. ISBN 978-1-138-78778-0.

- [12] DVOŘÁK, Tomáš. *Přeměny obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Vědecké monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-803-1.
- [13] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2121 z 27. novembra 2019, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o cezhraničné premeny, zlúčenia alebo splynutia a rozdelenia.
- [14] PELIKÁNOVÁ, Martina a Petr JANÍČEK. Novinka v oblasti přeshraničních přeměn – rozdělení vyčleněním. *KPMG: Daňové a právní aktuality* [online]. 2020 [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <https://danovky.cz/cs/novinka-v-oblasti-preshranicnich-premen-rozdeleni-vyclenenim>
- [15] NERUDOVÁ, Danuše. *Daňová politika v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Daně (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-682-3.
- [16] PLUCAROVÁ, Iveta a Jana SKÁLOVÁ. Přeshraniční fúze na vzestupu – nebo ne? *Český finanční a účetní časopis* [online]. 2017, 12(1), s. 71-87 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://cfuc.vse.cz/pdfs/cfu/2017/01/05.pdf>
- [17] Smernica rady 2009/133/ES z 19. októbra 2009 o spoločnom systéme zdaňovania, uplatniteľnom pri zlučovaní, rozdeľovaní, čiastočnom rozdeľovaní, prevode aktív a výmene akcií spoločností rôznych členských štátov a pri premiestnení sídla SE alebo SCE medzi členskými štátmi.
- [18] ŽÁROVÁ, Marcela a Jana SKÁLOVÁ. Překážky při realizaci přeshraničních fúzí v Evropské unii. *Současná Evropa* [online]. 2012, (2), s. 83-104 [cit. 2020-11-28]. Dostupné z: <https://sev.vse.cz/pdfs/sev/2012/02/05.pdf>
- [19] Smernicu Rady (EÚ) 2016/1164 z 12. júla 2016, ktorou sa stanovujú pravidlá proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu.
- [20] GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. *Informace generálního finančního ředitelství k aplikaci zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve vztahu k problematice ATAD* [online]. 2021 [cit. 2021-5-13]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Informace-GFR-problematika-ATAD-54816_20.pdf

- [21] VELFLOVÁ, Marie a Daniela LŮŽKOVÁ. Dlouho očekávaná informace GFŘ k implementaci směrnice ATAD byla zveřejněna. *Deloitte.: dReport* [online]. 2021 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.dreport.cz/blog/dlouho-ocekavana-informace-gfr-k-implementaci-smernice-atad-by-la-zverejnena/>
- [22] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ze dne 3. února 2012.
- [23] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ze dne 12. prosince 1991.
- [24] Český účetní standard pro podnikatele č. 011 Operace s obchodním závodem.
- [25] Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví ze dne 6. listopadu 2002.
- [26] SALACHOVÁ, Bohumila. *Obchodní korporace a jejich přeměny: (právní, účetní a daňové aspekty)*. Ostrava: Key Publishing, 2014. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-220-4.
- [27] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.
- [28] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ze dne 1. dubna 2004.
- [29] Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád ze dne 22. července 2009.
- [30] SKÁLOVÁ, Jana. *18. listopadu 2020 ONLINE Absolventská středa: Tuzemské a přeshraniční fúze v ČR v letech 2010 – 2019* [online]. Nov 18, 2020 [cit. 2021-04-06]. Dostupné z: <https://absolventi.vse.cz/aktuality/18-listopadu-2020-online-absolventska-streda-tuzemske-a-preshranicni-fuze-v-cr-v-letech-2010-2019/>
- [31] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru*. 7. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Leges, 2018. Teoretik. ISBN 978-80-7502-274-5.
- [32] BRADBURY, David, Michelle HARDING a Nicolas MIRANDA. Revenue Statistics 2020 - the Slovak Republic. *OECD: Centre for Tax Policy and Administration* [online]. 2020 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/revenue-statistics-slovak-republic.pdf>

- [33] FINANČNÁ SPRÁVA. *Informovanie o dani z príjmov právnických osôb* [online]. [cit. 2021-04-10]. © 2013 Dostupné z: <https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-prijmov/pravnicke-osoby/informovanie-dan-prijem-po#PrijmyNieSuPredmetom>
- [34] Zákon č. 595/2003 Z.z., o dani z príjmov zo 4. decembra 2003.
- [35] EUROPEAN COMMISSION. Štatistické dáta na téma dani z príjmu právnických osôb vyhl'adané 13.4.2021. [online]. [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/economic-analysis-taxation/taxes-europe-database-tedb_en
- [36] KPMG INTERNATIONAL. *Taxation of cross-border mergers and acquisitions* [online]. 2018 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2018/04/taxation-of-cross-border-m-and-a.pdf>
- [37] NERUDO VÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-626-6.
- [38] BRADBURY, David, Michelle HARDING a Nicolas MIRANDA. Revenue Statistics 2020 - Austria. *OECD: Centre for Tax Policy and Administration* [online]. 2020 [cit. 2021-04-14]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/revenue-statistics-austria.pdf>
- [39] BRADBURY, David, Michelle HARDING a Nicolas MIRANDA. Revenue Statistics 2020 - Germany. *OECD: Centre for Tax Policy and Administration* [online]. 2020 [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/revenue-statistics-germany.pdf>
- [40] BRADBURY, David, Michelle HARDING a Nicolas MIRANDA. Revenue Statistics 2020 - the Czech Republic. *OECD: Centre for Tax Policy and Administration* [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/revenue-statistics-czech-republic.pdf>
- [41] PWC GLOBAL. *Paying Taxes 2020* [online]. © 2017 - 2021 [cit. 2021-04-21]. Dostupné z: <https://www.pwc.com/gx/en/services/tax/publications/paying-taxes-2020.html>
- [42] THE WORLD BANK. *Paying Taxes methodology* [online]. © 2021 [cit. 2021-04-18]. Dostupné z: <https://www.doingbusiness.org/en/methodology/paying-taxes>

Zoznam obrázkov

Obrázok č. 1: Fúzia zlúčením	19
Obrázok č. 2: Fúzia splynutím	20
Obrázok č. 3: Ciele smernice	31
Obrázok č. 4: Etapy cezhraničnej fúzie	43
Obrázok č. 5: Štandardné účtovné obdobie	45
Obrázok č. 6: Rozhodný deň spojený s právnymi účinkami fúzie	46
Obrázok č. 7: Daňový mix Slovenska porovnaný s priemerom OECD, 2018	76
Obrázok č. 8: Daňový mix Rakúska porovnaný s priemerom OECD, 2018	79
Obrázok č. 9: Daňový mix Nemecka porovnaný s priemerom OECD, 2018	80
Obrázok č. 10: Daňový mix Česka porovnaný s priemerom OECD, 2018	82

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1: Termíny pre podanie daňových priznaní	54
Tabuľka č. 2: Súhrn dôležitých aspektov dane z príjmu a iných priamych daní	83
Tabuľka č. 3: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty Slovensko	88
Tabuľka č. 4: Výpočet daňovej povinnosti s daňovou stratou Slovensko	88
Tabuľka č. 5: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty Cyprus	89
Tabuľka č. 6: Výpočet daňovej povinnosti s daňovou stratou Cyprus	89
Tabuľka č. 7: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty Rakúsko	90
Tabuľka č. 8: Výpočet daňovej povinnosti s daňovou stratou Rakúsko	90
Tabuľka č. 9: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty Nemecko	91
Tabuľka č. 10: Výpočet daňovej povinnosti bez daňovej straty ČR	91
Tabuľka č. 11: Výpočet daňovej povinnosti s daňovou stratou ČR	92
Tabuľka č. 12: Porovnanie výsledkov	92

Zoznam grafov

Graf č. 1: Počet českých cezhraničných fúzií v rokoch 2008-2020	68
---	----

Graf č. 2: Celkové realizované fúzie v ČR 2010-2018.....	68
Graf č. 3: Forma cezhraničných fúzií	69
Graf č. 4: Postavenie českej spoločnosti v cezhraničných fúziách.....	70
Graf č. 5: Sídla zahraničných zanikajúcich spoločností	71
Graf č. 6: Sídla zahraničných zanikajúcich spoločností podľa jednotlivých rokov.....	72
Graf č. 7: Sídla zahraničných nástupníckych spoločností	73
Graf č. 8: Sídla zahraničných nástupníckych spoločností podľa jednotlivých rokov.....	74
Graf č. 9: Porovnanie celkovej daňovej záťaže firiem	85
Graf č. 10: Časová náročnosť	85

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Analýza cezhraničných fúzií v roku 2019 a 2020	103
--	-----

Príloha č. 1: Analýza cezhraničných fúzií v roku 2019 a 2020

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Rok	Číslo	Zanikajúca spoločnosť	Ičo	Štát	Nástupnícka spoločnosť	Ičo2	Štát2	Typ fúzie
2019	1	Smarty SK s. r. o.	50144774	SK	Smarty Finance a.s.	26253577	CZ	zlúčenie
2019	2	Maycon s.r.o.	46853910	SK	FIBONA Trade s.r.o.	03764079	CZ	zlúčenie
2019	3	ROSITTE s.r.o.	36809870	SK	Progiga CZ s.r.o.	01532669	CZ	zlúčenie
2019	4	LAVI spol. s r.o.	44695161	SK	BASIC Corporation s.r.o.	02136805	CZ	zlúčenie
2019	5	PAFI s.r.o.	25600834	CZ	JUKAP s.r.o.	35744677	SK	zlúčenie
2019	6	Second Euro Beilen Real Estate B.V.	34252639	NL	SEBRE Holding a.s.	08108625	CZ	zlúčenie
2019	7	SALINEN PRAHA s.r.o.	49613685	CZ	Solivary Trade, s. r. o.	44417403	SK	zlúčenie
2019	8	VEKTOR spółka z ograniczoną odpowiedzialnością J.P.H. HOLDING LIMITED	0000120237	PL	HALBEMOND s.r.o.	07035993	CZ	zlúčenie
2019	9	LIMITED	HE271805	CY	ZLS reality a.s.	04217501	CZ	zlúčenie
2019	10	ŠKODA SLOVAKIA, a.s.	34120220	SK	ŠKODA JS a.s.	25235753	CZ	zlúčenie
2019	11	Agados Anhänger – Handels GmbH		DE	AGADOS, spol. s r.o.	43378391	CZ	zlúčenie
2019	12	bizthusiasm B.V.	54077877	NL	Bizthusiasm, a.s.	03307611	CZ	zlúčenie
2019	13	Victoria Media s.r.o.	29036909	CZ	Victoria Media Korlátolt	01-09-335099	HU	zlúčenie

					Felelősségű Társaság			
2019	14	LUPPOLO INVEST s.r.o.	28357884	CZ	SOCORRO HOLDING LIMITED	HE369113	CY	zlúčenje
2019	15	Acelink Advisors limited	HE 284034	CY	Primor Czech, s.r.o.	24667986	CZ	zlúčenje
2019	16	AEGON Pojišťovna, a.s.	27182461	CZ	Nationale- Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V.	24042211	NL	zlúčenje
2019	17	HEXALL, s.r.o.	34120360	SK	Teplická dražební společnost s.r.o.	25419510	CZ	zlúčenje
		WILIA s.r.o.	50744674	SK				
		B.A.G. real estate s. r. o.	44998686	SK				
		HW-SW-Tonery s. r. o.	46565213	SK				
		K.M.Z, s. r. o.	36357987	SK				
		DD autodiely, s.r.o.	36711276	SK				
		Nákupy s.r.o.	51079691	SK				
2019	18	BEXEE LIMITED	C57474	MT	CENTRAL GROUP a.s.	24227757	CZ	zlúčenje
2019	19	GQD Successor One B.V.	75491060	NL	SWIREI GROUP, a.s.	07650574	CZ	zlúčenje
2019	20	GQD Successor Two B.V.	75491079	NL	MANKIW SOLUTIONS, a.s.	7649452	CZ	zlúčenje
2019	21	VLTAVA majetkovosprávní a podílová spol. s r.o.	25621181	CZ	SVZD GmbH	FN475558a	AT	zlúčenje
2019	22	KPMG CEE HOLDINGS LIMITED	HE 146602	CY	KPMG CEE HOLDING, a.s.	08367183	CZ	zlúčenje
		KPMG CENTRAL & EASTERN EUROPE LIMITED	HE 98208	CY				
2019	23	CONSUMER FINANCE HOLDING ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	04616073	CZ	Všeobecná úverová banka, a.s.	31320155	SK	zlúčenje
2019	24	Pool & Home s.r.o.	29274061	CZ	Compass Europe s.r.o.	35 890 495	SK	zlúčenje
2019	25	Golfpark u Českého Krumlova s.r.o.	63887118	CZ	DHC Hotelbesitz GmbH		DE	zlúčenje
2019	26	NeuronSW Ltd	10011621	GB	NeuronSW SE	07967373	CZ	zlúčenje
2019	27	MODECOM SPÓŁKA AKCYJNA	14933904	PL	Universal One, s.r.o.	01874519	CZ	zlúčenje
2019	28	RC Craiova a.s.	28350499	CZ	RC CRAIOVA NEW S.A.	39337231	RO	zlúčenje
2019	29	AKZUS MANAGEMENT CONSULTING LTD	HE222247	CY	GBV Holding, s.r.o.	04581105	CZ	zlúčenje
2019	30	Kyocera Document Solutions Czech, s.r.o.	40764281	CZ	CWL MANAGEMENT, s.r.o.	05324165	CZ	zlúčenje
		JANUS SK, spol. s. r. o.	46 560 050	SK				

2019	31	TRIGO CZ s.r.o.	25975285	CZ	Profi steel holding, s.r.o.	47845155	SK	zlúčenje
2019	32	FTP Slovakia, s.r.o.	35 861 134	SK	FTP Plastics, s. r. o.	25354418	CZ	zlúčenje
2019	33	DEKAMAX HOLDINGS LTD.	HE 275998	CY	DEKAMAX s.r.o.	04619668	CZ	zlúčenje
2019	34	P3 Italy a.s.	05054516	CZ	Second Euro Industrial Properties S.à r.l.	B96048	LU	zlúčenje
2019	35	ARIETE GROUP s.r.o.	02746051	CZ	ARIETE GROUP s.r.o.	204123381	BG	zlúčenje
2019	36	KARTAMON TECHNOLOGIES PLC	HE 133236	CY	UTENSIL Invest a.s.	07257651	CZ	zlúčenje
2019	37	Doosan Infracore Europe B.V.	17046843	NL	Doosan Infracore Czech Republic s.r.o.	08467820	CZ	zlúčenje
2019	38	AWT Rekultivace PL spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	KRS 0000408257	PL	AWT Rekultivace a.s.	47676175	CZ	zlúčenje
2019	39	BREAKER s.r.o.	02819589	CZ	ALUMISTR SE	29290261	CZ	zlúčenje
		ENERGIATIVE EGT a. s.	43 874 631	SK				
2019	40	Investiční družstvo Praha	08632391	CZ	Investičné družstvo HERNWOOD	51890399	SK	zlúčenje
2019	41	EPPE Italy N.V.	852177677	NL	EP Power Europe, a.s.	27858685	CZ	zlúčenje
2019	42	REMEDE spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	KRS 0000386601	PL	HANGARD TRADE s.r.o.	07622074	CZ	zlúčenje
2019	43	FARMA-TREND SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOSCIA	KRS 0000503897	PL	GUBERNATOR s.r.o.	08143544	CZ	zlúčenje
		"LAMBOPHARM" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOSCIA	KRS 0000529659	PL				
		"SELFARM" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOSCIA	KRS 0000412877	PL				
2020	1	"RM TECHNIK", s.r.o.	26436558	CZ	RMG EU SE	08093059	CZ	zlúčenje
		CEGG a.s.	35917598	SK				
2020	2	Sourcefabric GmbH	HRB 149568 B	DE	Sourcefabric Ventures s.r.o.	03806901	CZ	zlúčenje
2020	3	DRUMBA LTD	HE 266918	CY	A&V INVEST a.s.	27704467	CZ	zlúčenje
2020	4	NAPITO MANAGEMENT LIMITED	HE 308041	CY	Loccuosa a.s.	05661919	CZ	zlúčenje
2020	5	TASO CORP. LTD	HE 400345	CY	Pankrác, a.s.	60193077	CZ	zlúčenje
2020	6	GUAPAS PRAGA s.r.o.	02274019	CZ	GUAPAS SRL	1808172	IT	zlúčenje
2020	7	INTERNET SK, s.r.o.	35 826 339	SK	INTERNET CZ, a.s.	26043319	CZ	zlúčenje
2020	8	ZEGAREKO LTD	HE 370148	CY	MFG a.s.	06111254	CZ	zlúčenje

2020	9	INVESCO Real Estate, s.r.o.	27191508	CZ	Invesco Real Estate TAM S.à r.l.	B 237228	LU	zlúčenie
2020	10	thyssenkrupp Výťahy, s.r.o.	61507229	CZ	thyssenkrupp Elevator Eastern Europe GmbH	520639 x	AT	zlúčenie
2020	11	MW CHEMIE, s.r.o.	29136270	CZ	LERG SPÓŁKA AKCYJNA	850022800	PL	zlúčenie
2020	12	GS Advanced Computational Technologies, s.r.o.	36 637 653	SK	GLASS SERVICE, a.s.	25849077	CZ	zlúčenie
2020	13	Moravia Lux Holding Company, S.à r.l.	B189048	LU	Moravia IT s.r.o.	03251853	CZ	zlúčenie
		Moravia Lux Intermediate Holding Company, S.à r.l.	B189046	LU				
2020	14	MINCEMA Trade a.s.	03913872	CZ	Tutamen Zrt.	17-10-001280	HU	zlúčenie
2020	15	HYDROTECH s.r.o.	48245852	CZ	HYDROTECH, a.s.	17315395	SK	zlúčenie
2020	16	Green Gas International B.V.	34272179	NL	Green Gas DPB, a.s.	00494356	CZ	zlúčenie
2020	17	NADURENE 2, a.s.	08779597	CZ	Lausitz Energie Bergbau AG	HRB 3326 CB	DE	zlúčenie
2020	18	Cassovianet Košice s.r.o.	36 213 179	SK	KIDSPLAYTIME s.r.o.	01610945	CZ	zlúčenie
		DEPOAUTO autodiely s. r. o.	50 852 213	SK				
		K-REAL, s.r.o.	50 175 289	SK				
		LRM, s. r. o.	36 790 702	SK				
		PROPIS 10, s. r. o.	50 443 470	SK				
		TST KUKI s.r.o.	47 596 261	SK				
2020	19	CHEIRÓN Cure s.r.o.	47993014	SK	CHEIRÓN a.s.	27094987	CZ	zlúčenie
2020	20	Neesham Limited	C 83346	MT	FOO a.s.	09039180	CZ	zlúčenie
2020	21	Czechoslovak Group B.V.	61195456	NL	CZECHOSLOVAK GROUP a.s.	03472302	CZ	zlúčenie
2020	22	Asental Development B.V.	34248832	NL	Asental CZ s.r.o.	06716032	CZ	zlúčenie
		Asental Property B.V.	34319681	NL				
2020	23	AVE CEE Holding GmbH	FN 397479 d	AT	ANDELTA, a.s.	24719951	CZ	zlúčenie
2020	24	Prime Timesheet, s.r.o.	06279295	CZ	Tempo ehf.	630115-0860	IS	zlúčenie
2020	25	CTR estate s.r.o.	07715358	CZ	CTR Holding GmbH	FN 290482 f	AT	zlúčenie
2020	26	EUTOP Prague s.r.o.	01972715	CZ	EUTOP Vienna GmbH	FN 364644t	AT	zlúčenie
2020	27	NOREMARE HOLDINGS LIMITED	HE 286864	CY	Zefyros Holding a.s.	08467153	CZ	zlúčenie
2020	28	ARCH - SOFT s.r.o.	36210749	SK	lebon stav s.r.o.	07669585	CZ	zlúčenie
		BTS Technics, s. r. o.	45553998	SK				
		codexa s.r.o.	50 428 403	SK				
		D4 Group, s. r. o.	48 215 201	SK				

		DEPOAUTO diely s. r. o.	50 982 010	SK				
		DMD-Stav s.r.o.	46 636 765	SK				
		KS BUILDING, s.r.o.	47 718 421	SK				
		Lanika s.r.o.	51 752 174	SK				
		lebon stav 2015 s.r.o.	48 034 291	SK				
2020	29	BIOMIN Slovensko, s.r.o.	36 532 118	SK	BIOMIN Czech s.r.o.	27623386	CZ	zlúčenie
2020	30	Hun Yin Holding B.V.	53659252	NL	Hun Yin Holding s.r.o.	09055096	CZ	zlúčenie
2020	31	NEAC International Diagnostics s.r.o.	03136795	CZ	NEAC International Senior care a.s.	04156129	CZ	zlúčenie
		NEAC INTERNATIONAL LIMITED	HE 333610	CY				
		NEAC International IVF B-H s.r.o.	06799108	CZ				
		NEAC International IVF s.r.o.	04079248	CZ				
2020	32	VAP Franchising II GmbH	HRB 101711	DE	VAP Licensing s.r.o.	09093486	CZ	zlúčenie
2020	33	VAP Franchising Verwaltungs GmbH	HRB 10732 CB	DE	VAP Franchising s.r.o.	08693374	CZ	zlúčenie
		Vapiano Franchising International GmbH	HRB 10738 CB	DE				
2020	34	MND Ukraine B.V.	59394072	NL	MND Ukraine a.s.	08957517	CZ	zlúčenie
2020	35	Rosatom Central Europe s.r.o.	03033716	CZ	Rosatom Hungary Korlátolt Felelősségű Társaság	Cg.01-09-352511	HU	zlúčenie
2020	36	BKS MANAGEMENT MALTA LIMITED	C 68816	MT	Avcajan s.r.o.	05096634	CZ	zlúčenie
2020	37	MEDICAL GROUP EUROPE a.s.	26819465	CZ	RK2, a.s.	46 243 771	SK	zlúčenie
2020	38	ZJZ N.V.	2977684	NL	Neonilla Capital a.s.	08708231	CZ	zlúčenie
2020	39	Lottovate Limited	08316397	GB	Lottovate s.r.o.	08629145	CZ	zlúčenie
2020	40	Delacon PNRC s.r.o.	46995188	CZ	Delacon Biotechnik GmbH	FN 85570 p	AT	zlúčenie
2020	41	BigBoard Holding S.A.	B 135 383	LU	Outdoor Holding, s.r.o.	09552782	CZ	zlúčenie
2020	42	ENTRY PLM LIMITED	07290300	GB	Entry Engineering s.r.o.	28750098	CZ	zlúčenie
2020	43	AUTO CLASSICS S.A.R.L.	812940666	FR	AUTO CLASSICS s.r.o.	01660861	CZ	zlúčenie
2020	44	PSJ Holding B.V.	851754946	NL	HINSENSA a.s.	27757684	CZ	zlúčenie
2020	45	GRAMPUS SLOVAKIA s.r.o.	46 922 733	SK	Alfajet s.r.o.	09310932	CZ	zlúčenie